

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2018/19

HC 2482

ELC/2019/01

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2018/19

Cyflwynwyd i'r Senedd Atodlen 1, Paragraffau 20(1) a 18(2)(b) o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000

Gorchmynnwyd gan Dŷ'r Cyffredin i'w argraffu ar 18 Gorffennaf 2019

Cyflwynwyd i Senedd yr Alban yn unol ag Atodlen 1, Paragraff 20A(1) o Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000

HC2482

ELC/2019/01

(h) Y Comisiwn Etholiadol 2019

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau Trwydded Llywodraeth Agored fersiwn 3.0 ac eithrio lle y nodir fel arall. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan y deiliaid hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn www.comisiwnetholiadol.org.uk.

Dylai unrhyw ymholiadau ynghylch y cyhoeddiad hwn gael eu hanfon i:
The Electoral Commission, 3 Bunhill Row, London, EC1Y 8YZ

Ffôn: 0333 1031929

E-bost: gwymbodaeth@comisiwnetholiadol.org.uk

ISBN: 978-1-5286-1529-7

CCS: CCS0719597578 07/19

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 75% o gynnwys ffibr wedi ei ailgylchu

Argraffwyd yn y DU gan APS Group ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Mawrhydi

Cynnwys

Yr Adroddiad ar Berfformiad	7
Trosolwg.....	9
Amdanom ni	13
Cipolwg ar y flwyddyn 2018/19.....	14
Ein blwyddyn mewn ffigurau	17
Dadansoddi perfformiad	18
Rhagor o wybodaeth am ein perfformiad.....	27
Defnyddio ein hadnoddau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ein hamcanion	32
Yr Adroddiad ar Bwerau a Sancsiynau.....	43
Yr adroddiad ar atebolrwydd	48
Yr adroddiad ar lywodraethu corfforaethol	50
Adroddiad y Cyfarwyddwyr	50
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu	52
Datganiad llywodraethu	53
Bwrdd y Comisiwn a'r Tîm Arwain	56
Rheoli risg, rheolaeth fewnol a sicrwydd	63
Adolygu effeithiolrwydd.....	67
Yr adroddiad ar gydnabyddiaeth a staff	68
Adroddiad ar Atebolrwydd Seneddol ac Archwilio.....	83
Y datganiadau ariannol	94
Nodiadau ar y Cyfrifon Adnoddau.....	101
Atodiad 1	121

Yr Adroddiad ar Berfformiad

Mae'r adran hon yn darparu crynodeb o'r Comisiwn Etholiadol, ein diben, ein perfformiad yn ystod y flwyddyn ddiwethaf a'r risgiau allweddol a allai beryglu ein gallu i gyflawni ein hamcanion.

Mae gwybodaeth ariannol gryno wedi'i chynnwys yn yr adroddiad hwn ar berfformiad. Mae'r wybodaeth hon yn gyson â'r datganiadau ariannol, lle mae rhagor o fanylion ar gael.

Crëwyd y Comisiwn Etholiadol gan Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 (PPERA). Mae'r Comisiwn yn annibynnol ar y llywodraeth a phleidiau gwleidyddol ac yn uniongyrchol atebol i Senedd y DU drwy Bwyllgor a gadeirir gan Lefarydd Tŷ'r Cyffredin. Mae'r Comisiwn hefyd yn atebol i Senedd yr Alban mewn perthynas â'i swyddogaethau yn ymwneud ag etholiadau llywodraeth leol yn yr Alban.

Paratwir Adroddiad Blyneddol a Chyfrifon 2018-19 y Comisiwn yn unol â chyfarwyddyd cyfrifon, a nodir ar dudalen 113 a gyhoeddir gan Drysorlys EM o dan baragraff 17(2) o Atodlen 1 PPERA.

Paratwir yr adroddiad ar Bwerau a Sancsiynau ar dudalen 41 yn unol â pharagraff 15 Atodlen 19(b) a pharagraff 27 Atodlen 19(c) PPERA.

Trosolwg

Rhagair gan y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr

Yn 2018-19, lansiwyd cynllun corfforaethol pum mlynedd newydd y Comisiwn a'n pedwar nod corfforaethol newydd. Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn dangos ein bod wedi gwneud cynnydd da yn ystod ein blwyddyn gyntaf o gyflawni yn erbyn y nodau hyn. Mae hyn er gwaethaf cymhlethdod cynyddol ein gwaith rheoleiddio a'r ansicrwydd parhaus yn yr amgylchedd allanol, a gynyddodd y siawns o ddigwyddiadau etholiadol nas cynlluniwyd ac a olygodd fod 2018-19 yn flwyddyn eithriadol a heriol.

Y nod cyntaf yn ein cynllun corfforaethol yw sicrhau y gellir cynnal etholiadau rhydd a theg, canolbwyntio ar anghenion etholwyr a sicrhau bod pob pleidlais yn parhau'n ddiogel ac yn hygyrch. Gwnaethom gynnal ymgyrchoedd ymwybyddiaeth y cyhoedd llwyddiannus cyn etholiadau lleol 2018 yn Lloegr fis Mai diwethaf. Cynyddodd y rhain nifer y pleidleiswyr ar y gofrestr etholwyr a hysbysu pleidleiswyr ynghylch diogelu eu pleidlais rhag twyll. Cynhaliwyd yr etholiadau eu hunain yn effeithiol ar y cyfan. Rydym hefyd wedi gweithio'n agos gyda'r heddlu er mwyn mynd i'r afael â thwyll etholiadol, yn cynnwys cynnal cyfres o sesiynau hyfforddiant.

Yng Ngogledd Iwerddon, torrwyd tir newydd pan lansiwyd proses gofrestru etholiadol ar-lein yno. Gwnaethom hefyd gefnogi Swyddfa Etholiadol Gogledd Iwerddon i gynnal y ddeiseb adalw gyntaf yn y DU, gan gyhoeddi ein hadroddiad a'n hargymhellion ym mis Tachwedd.

Rydym wedi lansio prosiect mawr i foderneiddio'r canllawiau rydym yn eu darparu i'r rheini sy'n cynnal etholiadau ac yn cymryd rhan ynddynt. Cymerwyd y camau cyntaf tuag at fformat cwbl ddigidol, a fydd yn fwy hygyrch a defnyddiol i bawb sy'n defnyddio ein canllawiau ac yn dibynnu arnynt.

Un elfen allweddol o'n gwaith i sicrhau etholiadau rhydd a theg yw'r gwaith cynllunio a wnawn ar gyfer digwyddiadau yn y dyfodol. Yn sgil ansicrwydd gwleidyddol 2018-19 bu angen i'r Comisiwn wneud llawer o waith cynllunio wrth gefn ar gyfer amrywiaeth o ddigwyddiadau pleidleisio posibl. Helpodd cynlluniau wrth gefn cadarn ni i baratoi ar gyfer etholiad Senedd Ewrop ym mis Mai 2019, a byddant yn golygu ein bod ni a'r gymuned gweinyddu etholiadau mewn sefyllfa dda ar gyfer unrhyw ddigwyddiadau pleidleisio eraill nas cynlluniwyd y gallwn eu hwynebu.

Ein hail nod yw sicrhau system y gellir ymddiried fwyfwy ynddi a system gynyddol dryloyw o reoleiddio ym maes cyllid gwleidyddol, goruchwyllo cydymffurfiaeth, hyrwyddo dealltwriaeth a mynd ar drywydd achosion o dorri rheolau. Yn ystod 2018-19, gwelwyd disgwyliadau a galwadau cynyddol ar y Comisiwn fel rheoleiddiwr, gyda lefelau uchel o waith cyfreithiol a rheoleiddiol cymhleth yn dilyn digwyddiadau etholiadol blaenorol, yn arbennig refferendwm yr UE yn 2016. Cwblhawyd sawl ymchwiliad proffil uchel yn ystod y

flwyddyn, gan ddangos i'r cyhoedd ein parodrwydd i weithredu pryd bynnag y bydd cyfraith etholiadol yn cael ei thorri. Mae rhai o'r ymchwiliadau hyn wedi arwain at broses ymglyfreitha estynedig. Hyd yma, mae pob achos a ddygwyd yn ein herbyn a phob apêl yn erbyn ein penderfyniadau wedi bod yn aflwyddiannus.

Yn y cyfamser, rydym wedi bod yn atgyfnerthu ein hymdrechion i helpu pleidiau ac ymgyrchwyr i ddeall y rheolau a chydymffurfio â nhw. Yn amlwg, dyna'r canlyniad a ffeirir gennym, yn hytrach na bod angen cynnal ymchwiliad a chymryd camau gorfodi.

Yn ystod 2018-19, gwnaed gwelliant sylweddol i dryloywder cyllid gwleidyddol yng Ngogledd Iwerddon, wrth i wybodaeth chwarterol am roddion a benthyciadau gael ei chyhoeddi am y tro cyntaf. Roedd y gwelliant hwn i'w groesawu, ond fel gyda llawer o feysydd eraill o gyfraith etholiadol, mae angen rhagor o ddiwygiadau. Rydym yn parhau i alw ar gyfreithiau tryloywder Gogledd Iwerddon i gael eu hôl-ddyddio i 2014, fel y caniatwyd yn wreiddiol gan y ddeddfwriaeth.

Ein trydydd nod yw bod yn ganolfan arbenigedd annibynnol uchel ei pharch, gan ddefnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth i wella tryloywder, tegwch ac effeithlonrwydd ein system. Ym mis Mehefin 2018, gwnaethom gyhoeddi ein hadroddiad ymgyrchu digidol, a nododd becyn eang o argymhellion â'r nod o ddiweddarau'r ffordd rydym yn rheoleiddio'r broses ymgyrchu er mwyn sicrhau ei bod yn addas ar gyfer oes ddigidol. Mae'r argymhellion hyn wedi cael eu trafod yn eang yn neddfwrfeydd y DU a thu hwnt, ac maent wedi ennyn cefnogaeth gan amrywiaeth eang o sefydliadau. Yn ddiweddar, cyhoeddodd Llywodraeth y DU ei bod yn bwriadu gwneud argraffnodau yn ofyniad cyfreithiol ar gyfer deunyddiau ymgyrchu digidol, sy'n un o brif argymhellion ein hadroddiad ac yn rhywbeth rydym wedi bod yn galw amdano ers mor bell yn ôl â 2003. Er nad ydym wedi gweld manylion y cynlluniau hyn eto, rydym yn falch o weld datblygiad yn y maes hwn, a gobeithio y bydd y Llywodraeth yn ystyried y pecyn llawn o argymhellion er mwyn gwella tryloywder ymgyrchu digidol.

Yn ystod y flwyddyn buom yn dadlau o blaid y newidiadau hyn, ac am ddiwygio ein cyfreithiau etholiadol yn ehangach, fel mater hanfodol o frys, yn y cyfryngau, ac yn ein cyfarfodydd ag aelodau seneddol, gweinidogion a swyddogion y llywodraeth, ac eraill. Mae hyn wedi cynnwys nifer o ymddangosiadau gerbron Pwyllgor Dethol Tŷ'r Cyffredin, yn cynnwys dwy sesiwn gyda Phwyllgor Dethol yr Adran dros Faterion Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon. Roeddem yn falch o weld bod Llywodraeth y DU wedi derbyn ein prif argymhelliad ynghylch treialu prawf adnabod pleidleiswyr, drwy annog ystod ehangach o gynghorau lleol i gynnal cynlluniau peilot ym mis Mai 2019. Buom hefyd yn gweithio'n agos â Llywodraeth y DU a llywodraethau eraill ar ddiwygiadau i'r broses ganfasio flynyddol, a ddylai wella cyflawnrwydd a chywirdeb y cofrestrau etholwyr ac arbed adnoddau i awdurdodau lleol.

Byddwn yn parhau i hyrwyddo gwaith i foderneiddio a gwella rhannau allweddol o'n prosesau democrataidd. Mae angen diwygiadau cynhwysfawr ac eang arnom ar frys a fydd yn cyflwyno cyfraith etholiadol glir, hygyrch a modern ar gyfer pleidleiswyr, ymgyrchwyr a swyddogion etholiadol. Mae Comisiynau Cyfraith y DU eisoes wedi datblygu glasbrint sy'n sail gwaith ymchwil sylweddol ac a gefnogir yn eang ar gyfer diwygio ac mae bellach yn amser i lywodraethau a seneddau'r DU roi eu hargymhellion ar waith. Byddwn hefyd yn parhau i alw am newidiadau i'r broses o gofrestru pleidleiswyr, rheolau diwygiedig ar gyfer llywodraethu ymgyrchoedd digidol, gwell hygyrchedd i'r rheini

sydd ag anableddau, a mwy o sancsiynau ar gyfer y rheini sy'n torri rheolau etholiadol. Mae llawer o waith caled i'w wneud, i'r Comisiwn ac i lywodraethau'r DU.

Ein pedwerydd nod, a'r un olaf, sy'n sail i'n holl waith, yw darparu gwerth am arian, drwy wneud y defnydd gorau o'n hadnoddau a'n harbenigedd er mwyn darparu gwasanaethau sydd bwysicaf i bleidleiswyr. Rydym wedi parhau i flaenoriaethu ymdrechion i sicrhau ein bod yn sefydliad effeithlon sy'n darparu gwasanaeth ardderchog i gwsmeriaid ac yn sicrhau gwerth am arian, wrth barhau i fod yn agored i graffu gwrthrychol a gwelliant parhaus hefyd. Rydym wedi diwygio ein brand corfforaethol er mwyn creu cysondeb ar draws llwyfannau, ac rydym yn canolbwyntio ar ddarparu gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog.

Un agwedd cynyddol bwysig arall ar ein gwaith yw cydweithio'n agos â llywodraethau a seneddau Cymru a'r Alban, wrth iddynt ddatblygu eu cyfrifoldebau am eu hetholiadau eu hunain. Rydym yn gwneud cynnydd da wrth sefydlu ein hatebolrwydd ffurfiol i'r ddwy senedd, ac rydym wedi sefydlu deialog gynhyrchiol am eu syniadau ar gyfer newid yn eu prosesau etholiadol, a chynigion ar gyfer deddfwriaeth etholiadol newydd. Maent yn cynnig cyfleoedd i arloesi a moderneiddio a groesewir gennym, er ein bod am sicrhau bod pleidleiswyr yn cael eu hysbysu'n llawn am y modd y mae gweithdrefnau yn amrywio rhwng gwahanol etholiadau.

Rydym hefyd wedi parhau i wneud cynnydd da yn trawsnewid y modd rydym yn gweithio yn y Comisiwn, fel gwella trefniadau gweithio hyblyg. Dywedodd ein harolwg staff diweddar wrthym fod 79% o'n cydweithwyr yn falch o ddweud wrth eraill eu bod yn gweithio i'r Comisiwn. Y geiriau a ddefnyddiwyd amlaf gan ein pobl i ddisgrifio'r Comisiwn oedd: cyfeillgar, proffesiynol, arbenigol a hyblyg. Cymerodd bron 95% o'n pobl ran yn yr arolwg, sy'n dangos lefelau ymgysylltu da a sail gadarn ar gyfer gwaith pellach yn y maes hwn.

Yn gyffredinol, roedd 2018/19 yn flwyddyn brysur a heriol iawn i'r Comisiwn, yn cynnwys ymadawiad y Prif Weithredwr ar y pryd er mwyn manteisio ar gyfle newydd yn Awdurdod Rhwymedïau Masnach newydd y DU. Rydym yn ddiolchgar iawn am y cyfraniad sylweddol a wnaeth Claire Bassett yn ystod ei thair blynedd fel pennaeth y Comisiwn.

Mae cydweithwyr yn y Comisiwn yn haeddu pob clod am yr ymrwymiad a'r penderfyniad a ddangoswyd ganddynt drwy gydol y flwyddyn lawn a heriol hon o waith. Credwn fod y Comisiwn wedi dangos bod ganddo rôl hanfodol yn ein bywyd democrataidd, a'i fod mewn sefyllfa dda ar gyfer y dyfodol. Fodd bynnag, nid oes ymdeimlad o laesu dwylo. Gwyddom ei bod yn debygol y bydd yr heriau sydd i ddod hyd yn oed yn fwy na'r rhai a wynebwyd eisoes, yn bennaf am fod etholiadau'n cael eu hymladd a'u cyllido'n ddigidol yn gynyddol.

Syr John Holmes
Cadeirydd

Bob Posner
Prif Weithredwr

Amdanom ni

Ein rôl

Y Comisiwn Etholiadol yw'r corff annibynnol sy'n goruchwyllo etholiadau ac yn rheoleiddio cyllid gwleidyddol yn y DU. Rydym yn gweithio i hyrwyddo hyder y cyhoedd yn y broses ddemocrataidd a sicrhau ei huniondeb.

Ein gweledigaeth a'n nodau

Ein gweledigaeth yw bod yn sefydliad sector cyhoeddus o'r radd flaenaf - yn arloesol, yn sicrhau gwerth gwych ac yn cyflawni'r hyn sy'n bwysig i'r rhan fwyaf o bleidleiswyr a deddfwyr.

Bwriadwn gyflawni'r weledigaeth hon drwy raglen waith pum mlynedd â phedwar nod:

1. Galluogi'r gwaith o gynnal etholiadau a refferenda rhydd a theg, gan ganolbwyntio ar anghenion yr etholwyr a mynd i'r afael ag amgylchedd sy'n newid o hyd er mwyn sicrhau bod pob pleidlais yn ddiogel ac yn hygyrch
2. Sicrhau system y gellir ymddiried fwyfwy ynddi a system gynyddol dryloyw o reoleiddio ym maes cyllid gwleidyddol, goruchwyllo cydymffurfiaeth, hyrwyddo dealltwriaeth ymhlith y rhai sy'n cael eu rheoleiddio a mynd ar drywydd achosion o dorri rheolau
3. Bod yn ganolfan arbenigedd annibynnol uchel ei pharch, gan ddefnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth i wella tryloywder, tegwch ac effeithlonrwydd ein system ddemocrataidd ymhellach, a helpu i'w haddasu i'r oes fodern, ddigidol
4. Darparu gwerth am arian, gan wneud y defnydd gorau o'n hadnoddau a'n harbenigedd er mwyn darparu gwasanaethau sy'n berthnasol i'r hyn sydd bwysicaf i bleidleiswyr. Mae'r nod hwn yn sail i'n holl waith

Cipolwg ar y flwyddyn 2018/19

Ebrill 2018

- Daeth Deddf Cymru 2017 yn weithredol a rhoddodd bwerau i Gynulliad Cenedlaethol Cymru dros ei drefniadau etholiadol ei hun
- Cynhaliwyd trafodaethau â Facebook, Twitter a Google er mwyn trafod tryloywder hysbysebu gwleidyddol

Mai

- Cynhaliwyd etholiadau llywodraeth leol mewn rhannau o Loegr
- Cynhaliwyd etholiadau Maerol Awdurdodau Lleol ac Awdurdodau Cyfunol
- Cyhoeddwyd yr Eirfa Etholiadol, adnodd o'r holl dermau etholiadol dwyieithog ar gyfer Cymru
- Cyhoeddwyd gwybodaeth am roddion a benthyciadau ar gyfer Gogledd Iwerddon am y tro cyntaf, ynghyd â gwybodaeth ar gyfer Prydain Fawr
- Cynhaliwyd sesiwn tystiolaeth lafar gyda'r Pwyllgor dros Faterion Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ar gyfer ei Ymchwiliad i Gamhysbysu a 'newyddion ffug'
- Cyhoeddwyd canlyniad ein hymchwiliad i Leave.EU, a ganfu fod y grŵp ymgyrchu wedi adrodd yn anghywir ar ei wariant ar gyfer refferendwm yr UE

Mehafin

- Lansiodd y broses gofrestru ar-lein yng Ngogledd Iwerddon
- Cyhoeddwyd adroddiad ar Ymgyrchu Digidol
- Cyhoeddwyd ein gwerthusiad o gynlluniau peilot Canfasiad Blyneddol 2017

Gorffennaf

- Cyhoeddwyd ein gwerthusiad o gynlluniau peilot adnabod pleidleiswyr ym mis Mai 2018
- Cyhoeddwyd canlyniad ein hymchwiliad i Vote Leave, a ganfu dystiolaeth o gydweithio rhwng y prif ymgyrchydd, Vote Leave a grŵp ymgyrchu arall, BeLeave

Awst

- Cefnogwyd y Ddeiseb Adalw gyntaf erioed yng Ngogledd Iwerddon
- Cyhoeddwyd 852 o Ddatganiadau o Gyfrifon blynyddol gan bleidiau gwleidyddol ac unedau cyfrifyddu ym Mhrydain Fawr a Gogledd Iwerddon
- Lansiodd ein hunaniaeth gorfforaethol newydd

Hydref

- Cyhoeddwyd canllawiau ar gyfer etholiadau mis Mai 2019
- Cynhaliwyd cyfres o sesiynau hyfforddi ar gyfer Pwyntiau Cyswllt Unigol yr heddlu, a gynhaliwyd gan Academi Twyll Heddlu Dinas Llundain

Tachwedd

- Cynhaliwyd cyfarfod â Phwyllgor y Llefarydd ar atebolrwydd datganoledig i Gymru a'r Alban
- Cyhoeddwyd ein hadroddiad ar y ddeiseb adalw yng Ngogledd Iwerddon

Rhagfyr

- Cyhoeddwyd ein hadroddiad ar gostau'r Refferendwm ar aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd
- Cyflwynwyd Cod Ymarfer newydd ar gyfer Arsylwyr yn Senedd y Deyrnas Unedig a Senedd yr Alban
- Croesawyd tri Chomisiynydd newydd a enwebwyd i ymuno â Bwrdd y Comisiwn
- Cyhoeddwyd ein canllawiau ar wariant ymgeiswyr yn yr etholiadau llywodraeth leol yng Ngogledd Iwerddon

Ionawr 2019

- Cynhaliwyd cyfarfod bord gron ar heriau ymgyrchu digidol gyda rheoleiddwyr a chyrrff cyhoeddus eraill
- Cynhaliwyd Seminar flynyddol Uniondeb Cymru
- Penodwyd Bob Posner yn Brif Weithredwr dros dro (fe'i penodwyd i'r swydd barhaol ym mis Ebrill 2019)
- Lansiodd proses gwneud cais ar-lein newydd ar gyfer unigolion a sefydliadau sydd am gael eu hachredu i fod yn arsylwyr etholiadol

Chwefror

- Cynhaliwyd y gynhadledd flynyddol ar gyfer Pwyntiau Cyswllt Unigol yr heddlu ar y cyd â Chyngor Cenedlaethol Prif Swyddogion yr Heddlu
- Lanswyd ymgyrch ymwybyddiaeth y cyhoedd yng Ngogledd Iwerddon er mwyn annog pobl i gofrestru i bleidleisio

Mawrth

- Cynhaliwyd sesiwn tystiolaeth lafar gyda Phwyllgor Cyllid Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar y Bil Senedd ac Etholiadau (Cymru)
- Cymeradwyodd Pwyllgor y Llefarydd ein Cynllun Busnes a'n Cyllideb ar gyfer 2019-20
- Cyhoeddwyd canlyniad ein hymchwiliad i Momentum, a ganfu fod y grŵp wedi cwblhau ffurflen gwariant yn anghywir ar gyfer etholiad cyffredinol 2017

Ein blwyddyn mewn ffigurau

Cyhoeddwyd

100%

o'n cynhyrchion canllaw yn brydlon, heb wallau sylweddol

Cwblhawyd

112

o ymchwiliadau, **88%** ohonynt o fewn 180 diwrnod

Ymatebwyd i

224

o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth

Atebwyd

6,276

o ymholiadau cyhoeddus – cynnydd o **38%** o gymharu â'r llynedd

Cyfrannwyd at

270k

o ychwanegiadau i'r gofrestr etholiadol yn dilyn ein hymgyrchoedd cofrestru etholwyr

Hysbyswyd

84%

o'r 105 o geisiadau i gofrestru pleidiau am eu canlyniad o fewn 30 diwrnod

Cyhoeddwyd

234

o ffurflenni ariannol rheolaidd gan bleidiau ac ymgyrchwyr

Ymatebwyd i

3,260

o geisiadau am gyngor gan awdurdodau lleol – **99%** o fewn 3 diwrnod

Cyhoeddwyd

852

o ddatganiadau blynyddol o gyfrifon ar gyfer pleidiau gwleidyddol ac unedau cyfrifyddu

Dadansoddi perfformiad

Rydym yn mesur ein perfformiad yn erbyn y nodau strategol sydd wedi'u nodi yn ein Cynllun Busnes ar gyfer 2018-19. Ar gyfer pob nod rydym wedi nodi gweithgareddau sy'n cyfrannu at ei gyflawni a mesurau perfformiad cyfatebol.

Ochr yn ochr â'r mesurau hyn rydym hefyd wedi datblygu cyfres o ddangosyddion effaith, er mwyn ein galluogi i ddeall yr amgylchedd ehangach rydym yn gweithio ynddo yn well. Caiff mwyafrif sylweddol o'r dangosyddion hyn eu mesur drwy ein harolwg blynyddol o farn y cyhoedd, sy'n tracio barn pleidleiswyr ar faterion allweddol megis y canfyddiad o dwyll etholiadol a hyder mewn rheolau gwariant. Mae'r arolwg yn elfen allweddol o'n gweithgareddau, gan ei fod yn ein galluogi i sicrhau bod y materion sydd bwysicaf i bleidleiswyr yn cael blaenoriaeth yn ein gwaith.

Mae Bwrdd y Comisiwn yn cytuno ar ein mesurau perfformiad bob blwyddyn a chyflwynir adroddiad arnynt i'r Bwrdd bob chwarter. Mae'r tablau isod yn dangos perfformiad y Comisiwn yn erbyn y mesurau perfformiad corfforaethol hyn yn 2018-19. Mae gan fesurau perfformiad oddefiant targed o +/- 2.5% lle asesir eu bod wedi'u cyflawni.

Nod 1

Galluogi'r gwaith o gynnal etholiadau a refferenda rhydd a theg, gan ganolbwyntio ar anghenion yr etholwyr a mynd i'r afael ag amgylchedd sy'n newid o hyd er mwyn sicrhau bod pob pleidlais yn ddiogel ac yn hygyrch

Mae'r nod hwn yn cynnwys ein rôl i oruchwylio'r broses o gynnal etholiadau ym mhob rhan o'r DU ac mae'n canolbwyntio ar bedwar maes cyflawni allweddol: cynnal digwyddiadau etholiadol yn effeithiol, mynd i'r afael â thwyll etholiadol, manteisio i'r eithaf ar gofrestru etholiadol a moderneiddio cofrestru etholiadol.

Cyflawniadau allweddol

- Wedi cefnogi'r broses o gynnal etholiadau llywodraeth leol ac etholiadau maerol yn Lloegr ym mis Mai 2018. Gwnaeth ein hymgyrch lwyddiannus i godi ymwybyddiaeth y cyhoedd helpu i ychwanegu 270,000 o bleidleiswyr at y cofrestrau etholwyr, a gwnaeth barhau i gael pobl i gofrestru i bleidleisio cyn yr etholiadau
- Wedi cefnogi'r ddeiseb adalw gyntaf erioed gan Brif Swyddog Etholiadol Gogledd Iwerddon
- Wedi gweithio gyda Phrif Swyddog Etholiadol Gogledd Iwerddon a Swyddfa Gogledd Iwerddon i lansio cofrestru etholiadol ar-lein yno, gan ei gwneud mor syml a hygyrch i gofrestru i bleidleisio yno â gweddill y DU
- Wedi cyhoeddi Cod Ymarfer diwygiedig i Arsylwyr Etholiadol ac wedi moderneiddio'r broses gwneud cais i fod yn arsylwr, ar ôl ymgynghoriad
- Wedi datblygu'r gyfres gyntaf o'n canllawiau modern, mwy hygyrch ar gyfer ymgynghori â detholiad o ddefnyddwyr

Mesurau perfformiad

Mesur	Perfformiad
Rydym yn cyhoeddi 100% o'n cynhyrchion canllaw mewn perthynas â chofrestru etholiadol yn brydlon, heb wallau sylweddol	100% Cyflawnwyd
Rydym yn rhoi cyngor cywir i Swyddogion Canlyniadau a Swyddogion Cofrestru Etholiadol o fewn tri diwrnod gwaith i dderbyn y cais. (Targed 100%)	99% % Cyflawnwyd¹ (o fewn y goddefiad)
Mae ychwanegiadau at gofrestrau etholiadol yn ystod ein hymgyrchoedd codi ymwybyddiaeth yn cyrraedd ein targedau neu'n rhagori arnynt. (Cytunir ar dargedau penodol cyn pob etholiad)	100% Cyflawnwyd
Rydym yn adolygu 100% o gynlluniau uniondeb gan awdurdodau lleol lle y nodwyd bod mwy o risg o dwyll	100% Cyflawnwyd
Rydym yn cyhoeddi 100% o'n hadroddiadau o fewn terfynau amser arfaethedig	100% Cyflawnwyd
Rydym yn rhoi sylwadau ar 100% o'r cynigion polisi a deddfwriaethol perthnasol	100% Cyflawnwyd

¹ Cafwyd 3,260 o geisiadau am gyngor, a chwblhawyd 3,242 o'r rhain o fewn 3 diwrnod. Roedd yr achosion o fethu'r targed yn fwy cymhleth ac roedd angen eu hatgyfeirio o fewn y Comisiwn. Rhoddwyd ymatebion dros dro o fewn y terfynau amser.

Nod 2

Sicrhau system y gellir ymddiried fwyfwy ynnddi a system gynyddol dryloyw o reoleiddio ym maes cyllid gwleidyddol, goruchwyllo cydymffurfiaeth, hyrwyddo dealltwriaeth ymhlith y rhai sy'n cael eu rheoleiddio a mynd ar drywydd achosion o dorri rheolau

Mae'r nod hwn yn cwmpasu ein rôl reoleiddio. Mae'r gwaith hwn yn hollbwysig i sicrhau bod tryloywder wrth wraidd ein democratiaeth iach ac mae'n canolbwyntio ar ddau faes allweddol: sicrhau tryloywder a rheoleiddio da.

Cyflawniadau allweddol

- Wedi dangos y byddwn yn ymyrryd i atal achosion o beidio â chydymffurfio a chymryd camau cadarn os na chydymffurfir
- Wedi gorfodi'r cyfreithiau cyllid gwleidyddol yn y DU mewn ffordd gadarn ac effeithiol, drwy ymchwilio i droseddau posibl a chyhoeddi canlyniad pob ymchwiliad, gan gynnwys mewn materion proffil uchel lle mae budd cyhoeddus sylweddol
- Wedi ymgynhori ar gydymffurfiaeth reoliadol well drwy weithio gyda phleidiau gwleidyddol ar godau gwariant ar gyfer ymgeiswyr a phleidiau
- Wedi ymestyn tryloywder cyllid gwleidyddol yn y DU drwy gyhoeddi gwybodaeth am roddion a benthyciadau bob chwarter ar gyfer derbynwyr Gogledd Iwerddon, yn sgil Gorchymyn Tryloywder Rhoddion a Benthyciadau 2018, yn ogystal â chyhoeddi ffurflenni ariannol blynyddol a chwarterol gan bob plaid arall
- Wedi gwella cofrestrau cyhoeddus pleidiau gwleidyddol ym Mhrydain Fawr a Gogledd Iwerddon drwy gynnal adolygiad sylfaenol, gan ddiweddarau, ychwanegu a dileu cofnodion yn ôl yr angen
- Er mwyn meithrin dealltwriaeth o'n rôl reoleiddiol, wedi cynorthwyo'r Goruchaf Lys wrth iddo ystyried y broses o ddehongli treuliau etholiadol
- Gwnaethom weithio mewn partneriaeth â phleidiau gwleidyddol er mwyn sefydlu system cyllid gwleidyddol ar-lein newydd ac arloesol

Mesurau perfformiad

Mesurau	Perfformiad
Rydym yn cyhoeddi ffurflenni ariannol rheolaidd gan bleidiau ac ymgyrchwyr, gan gynnwys datganiadau o gyfrifon, o fewn 30 diwrnod gwaith iddynt ddod i law. (Targed 100%)	30% Nis Cyflawnwyd²
Rydym yn gwirio o leiaf 25% o'r holl ffurflenni ariannol am gywirdeb a chydymffurfiaeth bob blwyddyn	50% Cyflawnwyd
Rydym yn cyhoeddi 100% o'r cynnyrch canllaw yn brydlon heb wallau sylweddol	100% Cyflawnwyd
Rydym yn rhoi cyngor cywir o fewn pump i ugain diwrnod i dderbyn y cais, yn dibynnu ar gymhlethdod y cyngor (Targed 90%)	97% Cyflawnwyd
Rydym yn hysbysu ymgeiswyr o ganlyniad eu ceisiadau cofrestru o fewn 30 diwrnod i gais cyflawn 75% o'r amser	84% Cyflawnwyd
Rydym yn cynnal ymchwiliadau amserol a chymesur y caiff 90% ohonynt eu cwblhau o fewn 180 diwrnod	88% Cyflawnwyd (o fewn y goddefiad)
Rydym yn anfon 90% o'r hysbysiadau terfynol yn nodi ein sancsiynau o fewn 21 diwrnod i'r dyddiad cau ar gyfer sylwadau. Rydym yn cyhoeddi canlyniad pob un o'n hymchwiliadau	83% Nis Cyflawnwyd³
Rydym yn gwneud argymhellion rheoleiddio amserol sy'n adlewyrchu'r egwyddorion sy'n llywio ein dull o ymdrin â fframwaith rheoleiddio effeithiol	100% Cyflawnwyd

² Gwnaed penderfyniad i ohirio'r broses o gyhoeddi datganiadau o gyfrifon llai er mwyn rhoi amser i ni eu paratoi, ac roedd yr holl gyhoeddiadau eraill yn unol â'r targed.

³ Effeithiodd nifer mawr o ymchwiliadau a'r angen i flaenoriaethu ymgyfreitha, ynghyd â gwaith sy'n ehangu'r swyddogaeth sancsiynau, ar nifer bach o benderfyniadau terfynol.

Nod 3

Bod yn ganolfan arbenigedd annibynnol uchel ei pharch, gan ddefnyddio gwybodaeth a dealltwriaeth i wella tryloywder, tegwch ac effeithlonrwydd ein system ddemocrataidd ymhellach, a helpu i'w haddasu i'r oes fodern, ddigidol

Mae'r maes gwaith hwn yn canolbwyntio ar arloesi a datblygu, ac atgyfnerthu ein sail dystiolaeth a'n defnydd o dystiolaeth.

Cyflawniadau allweddol

- Wedi cyhoeddi ein gwerthusiad o gynlluniau peilot adnabod pleidleiswyr Mai 2018. Ystyriodd Llywodraeth y DU ein hargymhellion wrth ddatblygu cynlluniau peilot ar gyfer etholiadau mis Mai 2019, gan sicrhau y caiff gofynion adnabod pleidleiswyr eu profi mewn amrywiaeth ehangach o gynghorau lleol
- Wedi cyhoeddi ein hadroddiad ar ymgyrchu digidol sy'n nodi pecyn o argymhellion i wella tryloywder i bleidleiswyr, yn ogystal â'r llwyfannau cyfryngau cymdeithasol eu hunain. Mae ein hargymhellion wedi cael eu trafod yn eang yn neddfwrfeydd y DU a thu hwnt, ac wedi ennyn cefnogaeth gan amrywiaeth eang o gyrff seneddol, cyd-reoleiddwyr, melinau trafod a sylwebyddion
- Wedi cwblhau cyfres o astudiaethau dichonoldeb yn archwilio'r heriau sy'n ymwneud â symud tuag at system cofrestru pleidleiswyr fwy effeithlon a diogel sydd wedi'i llywio gan ddata yn y DU. Roedd y rhain yn archwilio'r modd y gellid cynnal proses gofrestru fwy awtomataidd ac integredig
- Wedi dwyn ynghyd grŵp o reoleiddwyr i drafod a llywio'r broses o lywodraethu materion o ddiddordeb rheoleiddiol cyffredin, yn cynnwys ymgyrchu digidol a gwirionedd cynnwys ymgyrchu. Mae hyn wedi meithrin dealltwriaeth a rennir o weithgarwch perthnasol pob sefydliad, er mwyn helpu i sicrhau cydweithio a'r defnydd gorau o adnoddau cyhoeddus
- Wedi cynnal trafodaethau manwl â Facebook, Twitter a Google ynghylch eu polisïau ar gyfer hysbysebion etholiadol ar-lein, er mwyn llywio eu cynigion a'n safbwyntiau polisi ein hunain ynghylch y ffordd orau o sicrhau tryloywder
- Wedi mynd ati'n gyson ac yn rheolaidd i roi dystiolaeth gerbron pwyllgorau dethol seneddol ac i roi cyngor a gwybodaeth i wleidyddion, y cyfryngau a'r cyhoedd
- Wedi annog trafodaeth a gwybodaeth ac arbenigedd a rennir drwy gyflwyniadau rheolaidd mewn cynadleddau a seminarau

Mesurau perfformiad

Mesur	Perfformiad
Cyflawni prosiect cwmpasu gan nodi sut y gellir moderneiddio'r prosesau cofrestru a phleidleisio er mwyn diwallu anghenion pleidleiswyr a bodloni eu disgwyliadau yn ein cymdeithas ddigidol, gan gynnwys y cyfleoedd a'r risgiau cysylltiedig	Ar y trywydd cywir
Cyhoeddi ein gwerthusiad a'n hymateb i raglen beilot canfasiad blynyddol 2016 a 2017	Cyhoeddwyd ym mis Mehefin
Cynnal prosiect i ddeall tirwedd ymgysylltu democrataidd cyhoeddus yn y DU	Ar y trywydd cywir
Cyhoeddi ein gwerthusiad a'n hymateb i gynlluniau peilot adnabod pleidleiswyr 2018	Cyhoeddwyd ym mis Gorffennaf
Gweithio o blaid yr argymhellion ynghylch diwygio cyfraith etholiadol gan Gomisiynau Cyfraith Cymru a Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon	Yn mynd rhagddo

Prosiectau Nod 3

Mae'r dangosyddion hyn sy'n mesur ein perfformiad mewn perthynas â Nod 3 yn gysylltiedig â'r broses o gwblhau'r prosiectau sy'n cefnogi'r nod hwn, sef:

- Cwmpasu a chyflawni prosiect(au) effeithiol er mwyn deall tirwedd ymgysylltu democrataidd cyhoeddus i wella hyder a chyfranogiad pleidleiswyr – Prosiect i wella ymgysylltu democrataidd cyhoeddus wedi'i gwmpasu a'i ddechrau yn 2018, ar y trywydd cywir i'w orffen yn Chwarter 2 2019
- Cwmpasu a chyflawni prosiect(au) effeithiol sy'n nodi sut y gellir moderneiddio'r prosesau cofrestru a phleidleisio er mwyn diwallu anghenion pleidleiswyr a bodloni eu disgwyliadau yn ein cymdeithas ddigidol, gan gynnwys y cyfleoedd a'r risgiau cysylltiedig – mae prosiect ar foderneiddio'r broses gofrestru etholiadol yn mynd rhagddo a disgwylir iddo gael ei gwblhau yn chwarter 2 2019

Nod 4

Rhoi gwerth am arian, gan wneud y defnydd gorau o'n hadnoddau a'n harbenigedd er mwyn darparu gwasanaethau sy'n berthnasol i'r hyn sydd bwysicaf i bleidleiswyr

Mae'r nod sylfaenol hwn yn darparu ffocws ar gyfer gweithgareddau sy'n cefnogi'r sefydliad ac yn sicrhau bod y bobl fedrus a'r adnoddau priodol gennym. Y nod yw darparu gwasanaethau sy'n effeithlon, yn effeithiol ac yn ddarbodus.

Cyflawniadau allweddol

- Wedi darparu gwasanaeth cwsmeriaid o lefel a gyflawnodd ein holl fetrigau perfformiad, gan sicrhau bod y Comisiwn yn ymdrin ag ymholiadau a cheisiadau am wybodaeth mewn ffordd agored, broffesiynol ac effeithlon
- Wedi diwygio ein hunaniaeth gorfforaethol, gan sicrhau bod ein gwaith yn cael ei gyflwyno mewn modd cyson, hygyrch a hawdd ei adnabod, yn unol â'n gwerthoedd sefydliadol
- Wedi parhau i wneud cynnydd da ar drawsnewid y ffordd rydym yn gweithio yn y Comisiwn drwy gyflwyno Wi-Fi i bob cydweithiwr a chwblhau cynllun peilot ar oriau gwaith mwy hyblyg
- Wedi gwella cadernid y Comisiwn drwy uwchraddio ein trefniadau ar gyfer ymateb i ddigwyddiadau lle nad oes TG ar gael
- Wedi gwella ein sylfaen sgiliau ym mhob rhan o'r sefydliad drwy raglen dysgu a datblygu gynhwysfawr i gyflogeion a buddsoddi mewn adnoddau technegol arbenigol
- Wedi cyflwyno gwelliannau yn ein technoleg gwybodaeth drwy ein rhaglen buddsoddi cyfalaf

Mesurau perfformiad

Mesur	Perfformiad
Dysgu gwersi ymarferol o arferion cyfredol gweithio gartref a gweithio o bell a chynllunio swyddfeydd y dyfodol yn unol â hynny	Cynllun peilot ar oriau gwaith wedi dod i ben yn llwyddiannus ac adolygiad ohono wedi'i gwblhau
Nodi opsiynau, costau a buddiannau e-gaffael a gweithredu system newydd yn unol â hynny	Disgwylir i system newydd gael ei lansio yn ystod gwanwyn 2019
Cynnal sgoriau ymgysylltu â staff uchel yn yr arolwg staff blynyddol a sicrhau bod dangosyddion megis trosiant staff ar lefelau priodol	Sgôr ymgysylltu â staff: 65% 2017/18: 68% Cyfartaledd y Gwasanaeth Sifil: 62%

Mae'r Comisiwn Etholiadol bob amser yn ystyried gwybodaeth anariannol fel materion cymdeithasol, parch at hawliau dynol, a materion yn ymwneud ag atal llygredd ac atal llwgrwobrwyio wrth fesur perfformiad.

Rhagor o wybodaeth am ein perfformiad

Cynnal digwyddiadau etholiadol yn effeithiol a moderneiddio cofrestru etholiadol

Rydym wedi parhau i gefnogi'r broses o gynnal etholiadau rhydd a theg, yn cynnwys: defnyddio ymgyrchoedd ymwybyddiaeth y cyhoedd llwyddiannus i gynyddu nifer y pleidleiswyr ar y gofrestr etholiadol 270,000; torri tir newydd drwy gefnogi'r ddeiseb adalw gyntaf a lansio cofrestru etholiadol ar-lein yng Ngogledd Iwerddon; a datblygu ein gwaith moderneiddio drwy ddiweddarau'r proses gwneud cais i arsylwyr a datblygu'r gyfres gyntaf o'n canllawiau mwy hygyrch er mwyn ymgynghori â defnyddwyr.

Yn ystod 2018/19, mae'r hinsawdd wleidyddol wedi bod yn gynyddol ansicr. Mae'r Comisiwn wedi gweithio'n galed i gynnal cynlluniau wrth gefn ar gyfer sefyllfaoedd posibl, er mwyn sicrhau y gallwn reoli digwyddiadau etholiadol a gynlluniwyd neu nas cynlluniwyd, yn llwyddiannus, os byddant yn digwydd.

Ar ôl gosod y Cod Ymarfer newydd ar gyfer arsylwyr etholiadol ym mis Rhagfyr 2018, gwnaethom wneud nifer o newidiadau i'r modd rydym yn gweinyddu'r cynllun. O 3 Ionawr, bu modd i ymgeiswyr wneud cais am achrediad ar-lein a chawsant fathodynau adnabod i arsylwyr a gynlluniwyd o'r newydd.

Nodyn datgelu'r Refferendwm ar Aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd

Ar 23 Mehefin 2016, cynhaliwyd refferendwm ledled y Deyrnas Unedig a Gibraltar ar aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd.

Fel yn 2011, gwnaethom ymgysylltu â'r Uned Hawliadau Etholiadau, sy'n rhan o Swyddfa'r Cabinet, fel arbenigwyr pwnc i dderbyn a phrosesu hawliadau gan Swyddogion Cyfrif i'w costau gael eu had-dalu.

Anfonodd yr Uned Hawliadau Etholiadau ymholiadau i'r Comisiwn benderfynu arnynt cyn llunio'r setliad terfynol. Cytunwyd ar unrhyw hawliadau a oedd dros yr Uchafswm y Gellir ei Adennill i ddechrau gan y Comisiwn a'i gymeradwyo gan Drysorlys EM cyn gwneud setliad.

Yn sgil galw Etholiad Cyffredinol Senedd y DU nas cynlluniwyd ar 8 Mehefin 2017, cymerodd fwy o amser na'r disgwyl i brosesu'r hawliadau, gyda'r hawliadau terfynol yn cael eu setlo ym mis Hydref 2018.

Cyfanswm y gost o gynnal y refferendwm, hyd at 31 Mawrth 2019, oedd £130.1m. Mae'r tabl isod yn dangos yr holl gostau rhwng 2015-16 a 2018-19.

Cost cynnal Refferendwm yr UE 2016 (£m)

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19*	Cyfanswm
Heb bleidlais					
Grantiau ymgyrchwyr arweiniol		1.20			1.20
Ffioedd a thaliadau Swyddogion Cyfrif Rhanbarthol a Swyddogion Cyfrif		78.44	11.44	4.66	94.54
Costau'r Post Brenhinol		25.39			25.39
Â phleidlais					
Ymwybyddiaeth y cyhoedd o'r Comisiwn Etholiadol	0.80	5.25	-0.03	-0.01	6.01
Costau staffio a chostau gweithredol y Comisiwn Etholiadol	0.58	1.46	0.06	0.82	2.92
Cyfanswm	1.38	111.74	11.47	5.47	130.06

Mae 2018/19 yn dangos y gwaith a gwblhawyd hyd at 31/03/2019.

Ym mis Rhagfyr 2018, lluniodd y Comisiwn Etholiadol adroddiad sef '[Costau refferendwm mis Mehefin 2016 ar aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd](#)'.

Mae costau staffio a chostau gweithredol y Comisiwn Etholiadol wedi cael eu diweddaru, uchod, i adlewyrchu pob cost, yn cynnwys costau staff mewnol a chostau ymgynghori cyfreithiol hyd at 31 Mawrth 2019.

Mynd i'r afael â thwyll etholiadol

Gwnaeth ein cyngor a'n canllawiau helpu Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Canlyniadau i weinyddu etholiadau, ynghyd â'u helpu nhw a'r heddlu i drechu twyll etholiadol. Rydym wedi cynnal cyfres o sesiynau hyfforddi ar gyfer Pwyntiau Cyswllt Unigol yr heddlu ac wedi cynnal y gynhadledd flynyddol ar gyfer Pwyntiau Cyswllt Unigol yr heddlu ar y cyd â Chyngor Cenedlaethol Penaethiaid yr Heddlu.

Mae Llywodraeth y DU wedi ystyried ein prif argymhellion ynghylch cynlluniau peilot adnabod pleidleiswyr ym mis Mai 2018, drwy annog ystod ehangach o gynghorau lleol i gynnal cynlluniau peilot ym mis Mai 2019. Rydym hefyd wedi gweithio'n agos â Llywodraeth y DU a llywodraethau eraill ar ddiwygiadau i'r broses ganfasio flynyddol, a ddylai wella cyflawnrwydd a chywirdeb y cofrestrau etholiadol.

Sicrhau tryloywder a rheoleiddio da

Mae'r Comisiwn wedi gorfod gweithredu mewn amgylchedd allanol cynyddol heriol lle rydym wedi gweld disgwyliadau a galwadau cynyddol ar y Comisiwn fel rheoleiddiwr, gyda lefelau cynyddol o waith cyfreithiol a rheoleiddiol cymhleth yn dilyn digwyddiadau etholiadol blaenorol.

Gwnaethom gydnabod bod y gwaith hwn wedi gorfod parhau ochr yn ochr â'n swyddogaethau rheoleiddio a gynlluniwyd a'i fod wedi effeithio ar ddarparu adnoddau ar gyfer gwaith a'i flaenoriaethu ond rydym yn hyderus ein bod wedi gwneud y penderfyniad cywir i gyflawni'r gwaith rheoleiddiol a chyfreithiol cymhleth a phwysig hwn. Fel rheoleiddiwr, mae'n rhaid i ni sicrhau ein bod wedi dod i gasgliadau teg a chymesur bob amser o fewn y gofynion deddfwriaethol. Rydym yn neilltuo llawer o amser ac ymdrech i hyn, ac i sicrhau bod y gweithdrefnau mewnol a'r gwaith pwysu a mesur cywir yn bodoli gennym.

Rydym yn credu bod ein gwaith rheoleiddio wedi gwella hyder y cyhoedd mewn cyllid gwleidyddol drwy ymyriadau rhagweithiol er mwyn atal achosion o beidio â chydymffurfio a chymryd camau gweithredu pan fo'n ofynnol, er ein bod yn cydnabod bod llawer mwy i'w wneud yn y maes hwn. Rydym wedi cyflwyno camau gorfodi cadarn ac effeithiol ar gyfer y cyfreithiau cyllid gwleidyddol ac wedi ehangu tryloywder cyllid gwleidyddol drwy gyhoeddi gwybodaeth chwarterol am roddion a benthyciadau ar gyfer Gogledd Iwerddon. Rydym hefyd wedi gwella'n sylweddol y wybodaeth a ddarperir gan gofrestrau cyhoeddus pleidiau gwleidyddol ym Mhrydain Fawr a Gogledd Iwerddon.

Un o'r meysydd gwaith allweddol yn ystod y flwyddyn oedd prosiect i adeiladu'r achos dros wneud newidiadau i ddeddfwriaeth er mwyn gwella hyder a thryloywder mewn prosesau rheoleiddio cyllid gwleidyddol. Rydym wedi ymchwilio i'r ffordd o wella adroddiadau o variant ar ymgyrchu ac wedi cynnal gweithdy polisi ar y ffordd o wella adroddiadau o variant ar ymgyrchu drwy newidiadau yn y gyfraith. Rydym wedi dadansoddi argymhellion pwyllgor dethol yr Adran dros Faterion Digidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon ar newyddion ffug, er mwyn gweld y ffordd mae ei argymhellion yn ategu'r casgliadau o'n hadroddiad ymgyrchu digidol. Rydym hefyd wedi cyfarfod â Swyddfa'r Cabinet er mwyn trafod dulliau o ehangu a gweithredu rheolau argraffnodau digidol ar gyfer deunyddiau ymgyrchoedd etholiadol yn ogystal â chyfarfodydd â chwmnïau cyfryngau cymdeithasol i drafod eu mesurau tryloywder ar gyfer etholiadau lleol Lloegr a Gogledd Iwerddon ac etholiad Senedd Ewrop ym mis Mai 2019.

Cawsom ein gwahodd i gynadleddau cenedlaethol a rhyngwladol ar y materion uchod, a siarad ynddynt, yn ogystal â thrafod y materion hyn â phleidiau gwleidyddol ac ymgyrchwyr eraill, gwleidyddion unigol, academyddion, y cyfryngau a rhanddeiliaid eraill. Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda rheoleiddwyr eraill fel Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth a'r Awdurdod Safonau Hysbysebu, a gwnaethom gynnal cyfarfod bord gron o reoleiddwyr a chyrrff eraill fel darlledwyr a'r Pwyllgor Safonau mewn Bywyd Cyhoeddus.

Bydd gwaith ar hyn yn parhau y flwyddyn nesaf gyda rhanddeiliaid dylanwadol, yn cynnwys cyfarfod ag Arglwyddi i gwmpasu ymchwiliad posibl i ymgyrchu digidol a chyfarfod â'r Ganolfan ar gyfer Moeseg Data ac Arloesedd sydd newydd gael ei sefydlu.

Grantiau Datblygu Polisi

Rhan o'n cyfrifoldeb yw gweinyddu ac archwilio Grantiau Datblygu Polisi. Roedd y pleidiau gwleidyddol canlynol yn gymwys i gael Grantiau Datblygu Polisi yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19.

Gwariant ar Grantiau Datblygu Polisi yn 2018/19

Plaid	Gwariant
Y Blaid Geidwadol ac Unoliaethol	£476,554.05
Plaid yr Unoliaethwyr Democratiaidd (DUP)	£172,865.63
Y Blaid Lafur	£476,554.05
Y Democratiaid Rhyddfrydol	£476,554.06
Plaid Cymru	£175,137.86
Plaid Genedlaethol yr Alban (SNP)	£201,613.43
Cyfanswm	£1,979,279.08

Arloesi, datblygu ac atgyfnerthu ein sail dystiolaeth

Rydym wedi parhau i weithio er mwyn gwella ein henw da fel canolfan arbenigedd annibynnol uchel ei pharch, er enghraifft drwy gyhoeddi ein hadroddiad ymgyrchu digidol, a nododd becyn o argymhellion a drafodwyd yn eang yn neddfwrfeydd y DU a thu hwnt ac sydd wedi cael ei gefnogi gan amrywiaeth eang o sefydliadau. Rydym wedi ymgysylltu ar ddeddfwriaeth newydd a diwygiadau etholiadol pwysig ledled y DU, fel cynlluniau peilot adnabod pleidleiswyr ym mis Mai 2018, lle mae Llywodraeth y DU wedi ystyried ein hargymhellion wrth ddatblygu cynlluniau peilot ar gyfer etholiadau mis Mai 2019, gan sicrhau y caiff gofynion adnabod pleidleiswyr eu profi mewn amrywiaeth ehangach o gynghorau lleol.

Rydym hefyd wedi gweithio'n agos â Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth yr Alban ar agweddau ar ddiwygio etholiadol. Ledled Prydain Fawr, cafwyd pwyslais ar ddiwygio'r broses ganfasio flynyddol, a ddylai sicrhau bod y broses yn fwy effeithlon ac arbed adnoddau i awdurdodau lleol. Rydym hefyd wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r llywodraethau er mwyn sicrhau bod ein harbenigedd yn llywio eu gwaith datblygu polisi ar agweddau eraill ar ddiwygio etholiadol.

Drwy adeiladu ar ein cydberthnasau sydd eisoes yn gryf yn y modd hwn, rydym yn sicrhau sail gadarn ar gyfer ein cydberthnasau ledled y DU wrth i ni symud tuag at atebolrwydd ar y cyd â Senedd y DU, Senedd yr Alban a Chynulliad Cenedlaethol Cymru. Fel rhan o hyn, rhoddodd y Comisiwn dystiolaeth lafar i Bwyllgor Cyllid Cynulliad Cenedlaethol Cymru ym

mis Mawrth mewn perthynas â'r Bil Senedd ac Etholiadau (Cymru) a hynny'n ymwneud â threfniadau ariannol a threfniadau goruchwyllo'r Comisiwn.

Cefnogi'r sefydliad

Rydym wedi parhau i flaenoriaethu ymdrechion i sicrhau ein bod yn sefydliad effeithlon sy'n darparu gwasanaeth ardderchog i gwsmeriaid ac yn sicrhau gwerth am arian, wrth barhau i fod yn agored i graffu gwrthrychol a gwelliant parhaus hefyd. Rydym wedi diwygio ein brand corfforaethol er mwyn creu cysondeb ar draws llwyfannau, ac rydym yn canolbwyntio ar ddarparu gwasanaeth cwsmeriaid ardderchog. Rydym hefyd wedi parhau i wneud cynnydd da ar drawsnewid y ffordd rydym yn gweithio yn y Comisiwn, er enghraifft drwy gyflwyno Wi-Fi ym mhob rhan o'n hystâd a threialu ffyrdd newydd o weithio i gyflogaion.

Defnyddio ein hadnoddau i gefnogi'r gwaith o gyflawni ein hamcanion

Ein pobl

Cysylltiadau staff ac ymgysylltu â nhw

Mae arbenigedd, gwaith caled a lefel uchel o ymrwymiad ein gweithlu yn ein galluogi i gyflawni a chyflwyno ein cynllun corfforaethol yn llwyddiannus. Rydym yn gwerthfawrogi'r gydberthynas gadarnhaol ac adeiladol sydd gennym â'n cydweithwyr ac rydym yn gweithio'n galed i'w chynnal. Mae ein Grŵp Ymgysylltu â Staff yn cwrdd yn rheolaidd i geisio mewnbwn gan gydweithwyr ar faterion sy'n datblygu ac yn helpu i gynnal cysylltiadau da â staff. Anogir ymwneud y staff hefyd fel rhan o broses ddyddiol rheolwyr llinell a chaiff gwybodaeth am ddatblygiadau cyfredol ac arfaethedig ei dosbarthu'n eang. Er mwyn cefnogi hyn, mae cytundeb cydnabod ar waith rhwng y Comisiwn a'r Undeb Gwasanaethau Cyhoeddus a Masnachol (PCS).

Cynhaliwyd ein harolwg cyflogeion diwethaf ar ddiwedd 2018. Rydym wrth ein boddau bod 95% o'r cyflogeion a wahoddwyd i gymryd rhan wedi ymateb i'r arolwg.

Mae'r sgôr mynegai o ran ymgysylltu â chyflogeion yn dal i fod yn uchel ar 65%, er ei bod yn is na'r 68% a welwyd yn 2017. Mae'r mynegai yn dal i ddangos bod y Comisiwn yn rhagori ar y sgôr mynegai o ran ymgysylltu â chyflogeion o Arolwg Pobl y Gwasanaeth Sifil (62%) ac yn cymharu'n dda â sgôr genedlaethol o 56%⁴.

Ymhlith canlyniadau'r arolwg roedd:

- Bod yn falch o ddweud wrth eraill eu bod yn gweithio i'r Comisiwn oedd un o'r datganiadau a sgoriodd uchaf.
- Dywedodd tri chwarter o'r ymatebwyr eu bod yn cael eu trin â pharch gan y rhai maent yn cydweithio â nhw a dywedodd nifer tebyg yr ymddiriedir ynddynt i wneud eu gwaith.
- Cyflawnwyd sgoriau gwell o lawer o ran y ffordd y mae rhannau gwahanol o'r sefydliad yn cyfathrebu â'i gilydd.

Ymhlith y meysydd y mae angen i ni ganolbwyntio arnynt yn y dyfodol mae:

- Peidio â goddef unrhyw fath o fwlio ac aflonyddu.
- Rhagoriaeth o ran cydraddoldeb ac amrywiaeth.
- Gwell prosesau dysgu, datblygu a chamu ymlaen mewn gyrfa yn cyd-fynd â nodau'r Comisiwn.

⁴ [Aon 2018 Tueddiadau Byd-eang o ran Ymgysylltu â Chyflogeion](#)

- Sicrhau cyn lleied â phosibl o gontractau tymor sefydlog i gyflogeion am amryw resymau (e.e. oherwydd y gallant arwain at ansicrwydd)

Yn dilyn yr arolwg, mae'r Grŵp Ymgysylltu â Staff a'r Uwch Grŵp Arwain wedi trafod y canlyniadau'n fanwl, gan ystyried y posibilrwydd o ddefnyddio'r hyn a ddysgwyd o'r arolwg staff i gefnogi morâl a llesiant cydweithwyr. Mae cynllun gwaith o weithgarwch yn deillio o'r arolwg yn cael ei gyflwyno, er mwyn gwella ymhellach y ffordd y mae'r Comisiwn yn gweithio.

Cyfle cyfartal ac amrywiaeth

Rydym yn ymrwymedig i egwyddor cyfle cyfartal a gwerth amrywiaeth. Mae ein cynllun cydraddoldeb sengl yn nodi ein dyletswyddau a'n hymrwymadau ledled y DU gyfan ac mae'n cynnwys cynllun gweithredu a gaiff ei ddiweddarau'n flynyddol. Mae'r cynllun yn adlewyrchu dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus sy'n atal gwahaniaethu ar sail oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol.

Bwriedir i'n cynllun:

- Sicrhau bod pawb sy'n gymwys yn gallu cymryd rhan yn y broses ddemocrataidd, gan nodi rhwystrau, gwneud argymhellion a gweithio gydag eraill i'w chwalu
- Sicrhau ein bod yn ymgorffori cydraddoldeb ac amrywiaeth yn ein holl waith, trin pob cwsmer yn deg a gyda pharch, a bod yn dryloyw yn y penderfyniadau a wnawn
- Sicrhau cyfle cyfartal i bawb yn y Comisiwn a sicrhau y caiff pob aelod o staff ei drin yn deg a gyda pharch

Gwnaethom gynnal asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb ar bolisiâu a gweithdrefnau perthnasol drwy gydol 2018-19. Mae'r asesiadau o'r effaith ar gydraddoldeb yn ategu ymrwymiad i lunio polisiâu ar sail tystiolaeth. Yn ogystal â threfniadau ar gyfer ymgynghori a monitro, mae'r broses asesu yn helpu i ddatblygu polisiâu effeithiol sy'n diwallu anghenion pob defnyddiwr.

Dechreuodd grŵp cydraddoldeb ac amrywiaeth y Comisiwn a ailsefydlwyd ac a adnewyddwyd gynnal cyfarfodydd rheolaidd o fis Ionawr 2019.

Iechyd a diogelwch galwedigaethol

Caiff ein polisi iechyd a diogelwch ei adolygu'n flynyddol ac mae ar gael i bob cydweithiwr. Hefyd, mae gweithdrefnau, canllawiau ac asesiadau risg ar waith sy'n cwmpasu ein gweithgareddau craidd. Mae grŵp iechyd a diogelwch yn goruchwyllo ein trefniadau, er mai rheolwyr llinell sy'n bennaf cyfrifol am iechyd a diogelwch. Mae'r grŵp yn cyfarfod yn rheolaidd ac yn adrodd i'r Uwch Grŵp Arwain.

Rydym yn cychwyn archwiliadau iechyd a diogelwch annibynnol o'n safleoedd bob blwyddyn, sy'n golygu archwilio'r amgylchedd gwaith ffisegol ac adolygu'r systemau rheoli diogelwch sydd ar waith. Bwriad yr archwiliadau hyn yw canfod addasrwydd ein trefniadau iechyd a diogelwch cyfredol a rhoi cyngor i'r grŵp iechyd a diogelwch ar unrhyw welliannau y dylid eu gwneud. Yn ôl adroddiad y cynghorydd annibynnol roedd

canfyddiadau archwiliadau safleoedd a gynhaliwyd yn ystod 2018-19 yn foddhaol ac roedd y trefniadau yn cydymffurfio â deddfwriaeth ac arfer gorau.

Ein heffaith amgylcheddol

Rydym yn cydnabod bod cyflawni ein gweithgareddau yn cael effaith ar yr amgylchedd a byddwn yn parhau i weithio tuag at leihau'r effaith hon. Mae'r wybodaeth ganlynol yn crynhoi ein defnydd o ynni a dŵr, a chynhyrchu a gwaredu deunydd gwastraff.

Rydym yn prydlesu swyddfeydd mewn pedair dinas gan gyfuniad o landlordiaid sector cyhoeddus a sector preifat. Felly nid oes gennym reolaeth uniongyrchol dros y dewis o gyflenwr cyfleustodau na'r modd y rheolir y broses o waredu gwastraff ar ein safleoedd, a dim ond dylanwad cyfyngedig sydd gennym drostynt. Ar gyfer nifer o'n swyddfeydd caiff y defnydd o ynni a dŵr a'r modd y gwaredir gwastraff eu rheoli gan y landlord a chaiff y gost ei hadennill fel rhan o dâl gwasanaeth cyfunol. Am y rheswm hwn, ac er mwyn sicrhau cysondeb wrth gyflwyno'r wybodaeth, dim ond data ar ddefnydd a gwaredu gwastraff o swyddfa Llundain, sef ein heiddo mwyaf, a'r ganolfan ar gyfer y rhan fwyaf o staff a geir yn yr adroddiad hwn.

Dros y deng mlynedd diwethaf, mae'r swyddfeydd yng Nghaerdydd, Caeredin a Belfast wedi cael eu symud i safleoedd llai, sy'n fwy effeithlon yn amgylcheddol. Daw'r brydles ar ein swyddfa yn Llundain i ben yn 2020 a byddwn yn ystyried ein hopsiynau dros y flwyddyn nesaf.

Mae mentrau eraill ar waith er mwyn helpu i leihau'r effaith amgylcheddol. Bob blwyddyn ers 2011-12 rydym wedi:

- Lleihau'r adnoddau argraffedig a ddarperir i weinyddwyr etholiadol a grwpiau eraill, gan ganolbwyntio ar ddarpariaeth electronig lle bo'n bosibl
- Annog y defnydd o fideogynadledda a thelegynadledda er mwyn osgoi teithio diangen sy'n creu allyriadau CO2
- Gweithredu cyfleusterau ailgylchu ym mhob un o'n swyddfeydd
- Uwchraddio i gyfarpar TGCh mwy ynni effeithlon

Crynodeb (swyddfa Llundain)

Maes		2018-19 Gwirione ddol	2018/19 Targed	2017-18	2016-17
Allyriadau nwyon tŷ gwydr (CO ₂ e mewn tunelli)		187	252	235	268
Ynni Ystad	Defnydd (kWh)	639,526	691,098	699,600	682,595
	Gwariant	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
Gwastraff Ystad	Swm (tunelli)	10.00	9.84	10.01	9.67
	Gwariant	£1,227	£1,064	£1,134	£994
Dŵr Ystad	Defnydd	742 m ³	1,094 m ³	1,341 m ³	847 m ³
	Gwariant	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael

Adroddiad ar allyriadau (swyddfa Llundain)

Allyriadau nwyon tŷ gwydr		2018-19	2017-18	2016-17	2015-16
Dangosyddion anariannol (CO ₂ e mewn tunelli)	Cyfanswm yr allyriadau gros	187	235	268	331
	Allyriadau gros – Defnydd o danwydd ffosil	151	198	227	281
	Allyriadau gros – Teithio	36	37	41	50
Defnydd cysylltiedig o ynni (kWh)	Trydan	446,018	487,611	495,414	552,634
	Nwy	193,508	211,990	187,181	205,442
Dangosyddion ariannol (£)	Gwariant ar Ynni	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
	Gwariant ar deithio	£125,450	£113,852	£166,585	£154,431

Sylwebaeth ar berfformiad o ran allyriadau

Mae'r defnydd o danwydd ffosil a gofnodwyd wedi lleihau yn ystod y flwyddyn, sy'n effaith barhaus yn sgil cyflwyno mesurau gan y landlord i leihau'r defnydd o drydan, gan gynnwys gweithrediad is 'y tu allan i oriau' o offer a pheiriannau a chyflwyno goleuadau ynni effeithlon.

Lleihawyd y defnydd o drydan yn ein gweithle dynodedig o 244,743 kWh yn ystod 2017-18 i 221,098 kWh yn ystod 2018-19 (arbediad o 23,645 kWh sy'n gyfwerth â gostyngiad o 10%). Gellir priodoli'r lleihad hwn i ad-drefnu'r system ar gyfer troi goleuadau i fwrdd yn awtomataidd y tu allan i oriau swyddfa, a'r ffaith bod system oeri'r adeilad yn gweithredu ar gapasiti o 50%.

Adroddiad gwastraff (swyddfa Llundain)

Seilir ffigurau gwastraff ac ailgylchu cyffredinol ar gyfran o holl wastraff yr adeilad ac ni chânt eu rheoli'n uniongyrchol gennym ni. Mae'r broses o waredu gwastraff cyfrinachol y sefydliad yn cael ei chyflawni ar wahân i'r broses ar gyfer deiliaid eraill yr adeilad. Caiff y gwastraff cyfrinachol a gynhyrchir gennym ei droi'n garpion papur ar y safle cyn cael ei ailgylchu'n bapur gradd isel.

Gwastraff			2018-19	2017-18	2016-17	2015-16
Dangosyd dion	Cyfanswm y gwastraff		10.00	10.01	9.67	9.43
anariannol (tunelli)	Gwastraff nad yw'n beryglus	Cyfrinachol	5.58	2.81	2.48	1.93
		Gwastraff cyffredinol i'w ailddefnyddio neu ei ailgylchu	7.22	7.26	7.19	6.7
Dangosyd dion ariannol (£)	Cyfanswm y gost gwaredu		Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael
	Cyfrinachol		£1,227	£1,134	£994	£1,084
	Gwastraff cyffredinol i'w ailddefnyddio neu ei ailgylchu		Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael	Ddim ar gael

Rydym wedi gweld cynnydd sylweddol yn y swm o bapur gwastraff cyfrinachol a gaiff ei waredu, yn sgil ymarfer i leihau dogfennau archif cyfyngedig. Mae lefel y gwastraff cyffredinol a'r gwastraff a ailgylchir wedi parhau'n gymharol sefydlog. Seilir y ffigur ar gyfer y gwastraff cyffredinol a'r gwastraff a ailgylchir ar gyfran o holl wastraff yr adeilad. Anfonir

yr holl wastraff cyffredinol a gynhrychir yn yr adeilad, gan gynnwys yr hyn a gynhrychir gennym ni, i safle 'Ynni o Wastraff' cyfagos yn lle safleoedd tirlenwi.

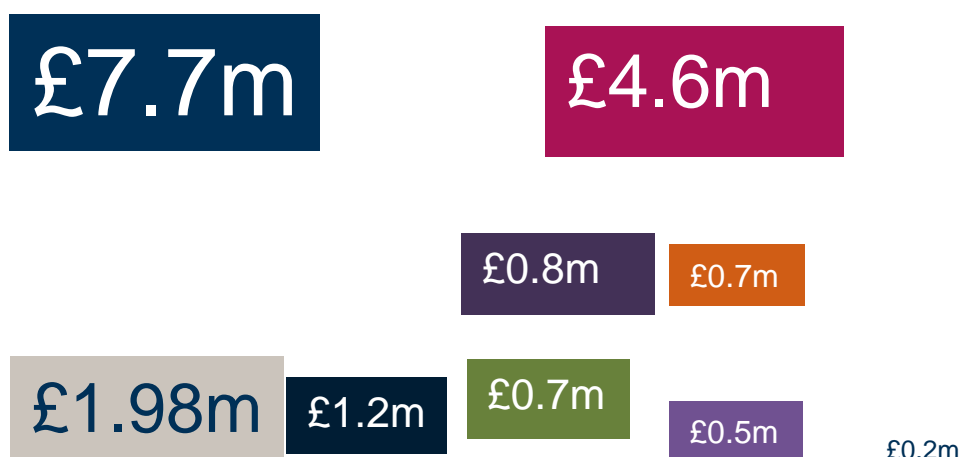
Defnyddio ein hadnoddau ariannol yn effeithlon

Yn 2018-19, yr adnodd a ddarparwyd ar ein cyfer gan Senedd y DU i ddechrau oedd £17.9m ar gyfer gweithgarwch â phleidlais. Roedd hyn yn cynnwys £863k o gyllid wrth gefn ar gyfer y posibilrwydd y gallai fod angen cynnal Etholiadau Senedd Ewrop ym mis Mai 2019. Darparwyd cyllid heb bleidlais o £253k i dalu ffioedd Comisiynwyr.

Ym mis Ionawr 2019 ildiodd y Comisiwn £130k o gyllideb cyfalaf â phleidlais. Roedd hyn yn bennaf o ganlyniad i effaith ohiriedig Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig nas cynlluniwyd yn 2018, a wnaeth olygu ein bod wedi gohirio rhywfaint o'n gwaith prosiect allweddol. Cawsom gynnydd net ar ein cyllidebau nad ydynt yn arian parod hefyd; gan ddychwelyd £200k o ddibrisiant, o ganlyniad i'r ffaith y cwblhawyd llai o waith cyfalaf yn ystod y flwyddyn, a chynnydd o £224k yn ein cyllideb Gwariant a Reolir yn Flynyddol er mwyn rheoli'r risg o amrwiadau yn y ddarpariaeth ar gyfer dadfeiliadau a amcangyfrifir ar brydlesau eiddo. Dychwelodd y Comisiwn hefyd gronfeydd heb eu defnyddio o £1.1m o refferendwm yr UE i'r Gronfa Gyfunol (SoPs 4.1).

Wrth gyflawni ein hamcanion, rydym wedi defnyddio gwerth £16.2m o adnoddau ar gyfer y flwyddyn gyfan. Roedd hyn £1.6m yn llai na'r swm o £17.8m a gymeradwywyd gan y Senedd yn Amcangyfrif Atodol y Comisiwn (HC 1959) ar gyfer y gofyniad adnoddau net. Mae'r graffig isod yn crynhoi perfformiad ariannol y Comisiwn ar yr elfen 'â phleidlais' o'n cyllideb.

Perfformiad ariannol 2018/19

Tanwariant y Comisiwn oedd £1.5m yn erbyn y gyllideb â phleidlais o £17.8m (8.5%). Yr elfen fwyaf o danwariant oedd £863k o gyllid wrth gefn nas defnyddiwyd ar gyfer Etholiadau Senedd Ewrop posibl. Oherwydd ansicrwydd ynghylch p'un a fyddai'r etholiadau hyn yn cael eu cynnal, ni ddefnyddiwyd y gyllideb hon yn 2018-19. Ar ôl dileu Etholiadau Senedd Ewrop o'r gyllideb â phleidlais, y tanwariant yw £662k (4.0%).

Mae gweddill y tanwariant yn cynnwys:

- Refferendwm yr UE a digwyddiadau eraill: gorwariant o £426k oherwydd costau cyfreithiol uwch na'r disgwyl⁵
- Grantiau Datblygu Polisi: £21k
- Cyflog: 124k o danwariant oherwydd yr amser a gymerwyd i lenwi swyddi gwag drwy gydol y flwyddyn
- Dibrisiant: £155k, o ganlyniad i lai o wariant cyfalaf
- Darpariaethau: £113k, o ganlyniad i gostau pensiwn is na'r disgwyl

⁵ Ar ôl i'r llys wrthod dwy apêl yn erbyn y Comisiwn, a cheisiadau llwyddiannus eraill i'r llys, rydym yn rhagweld y caiff costau cyfreithiol penodol yr aed iddynt yn 2018-19 eu hadennill.

- Incwm: £2k, incwm uwch na'r disgwyl o gofrestriadau
- Gwasanaethau cymorth: £492k, cyfuniad o danwariant llai a chostau is.
- Cyfalaf: tanwariant o £181k o ganlyniad i arbedion ar brosiectau cyfalaf sy'n mynd rhagddynt

Mae'r tanwariant o £105k yn erbyn cyllid heb bleidlais o ganlyniad i gostau is na'r disgwyl ar gyfer y Comisiynwyr, sy'n deillio'n bennaf o gyfnodau yn aros i benodi comisiynwyr newydd.

Mae'r incwm yn ein cyfrifon yn ymwneud â thaliadau ar gyfer cofrestru pleidiau gwleidyddol. Caiff dirwyon a roddir i bleidiau gwleidyddol ac unigolion am fethu â chydymffurfio â'r rheolau ar gyllid pleidiau ac etholiadau eu casglu gan y Comisiwn ond eu hildio i'r Gronfa Gyfunol fel sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith. Y cosbau a oedd yn ddyledus oedd £111,597 yn 2018-19 a derbyniwyd £78,547 yn ogystal â £3,040 o alldro'r flwyddyn flaenorol erbyn 31 Mawrth 2019 a chafodd ei ildio i'r Gronfa Gyfunol fel sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith; derbyniwyd y £33,050 a oedd yn weddill ym mis Ebrill 2019.

Roedd angen arian parod gwerth £15.021m arnom yn 2018-19 i ariannu ein gweithgareddau â phleidlais, a oedd £1.786m yn llai na'r swm o £16.807m a gymeradwywyd gan y Senedd yn Amcangyfrif Atodol y Comisiwn. Mae Cysoni Adnoddau Net i'r Gofyniad Arian Parod Net yn cysoni'r gofyniad arian parod net â'r cynnydd / gostyngiad mewn arian parod a ddelir.

Mae'r Datganiad o Lifau Arian Parod yn dangos bod y balans arian parod yn £110k ar 31 Mawrth 2019.

Mae'r Datganiad o Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2019 yn dangos ecwiti trethdalwyr negyddol o £1.6m.

Talu cyflenwyr

Er ein bod yn annibynnol ar y Llywodraeth, ein nod yw cydymffurfio â'r Cod Talu Prydlon sydd ar waith yn y sector cyhoeddus. Targed y Llywodraeth yw talu anfonebau nad oes anghydfod yn eu cylch o fewn 30 diwrnod. Yn 2018-19, talwyd 99.9% o anfonebau (99.9% yn 2017-18) o fewn y targed hwn o 30 diwrnod.

Yn ychwanegol at hyn, rydym yn anelu at dalu anfonebau nad oes anghydfod yn eu cylch o fewn 10 diwrnod i ddyddiad eu derbyn er mwyn cydnabod ymrwymiad y llywodraeth i dalu cyflenwyr yn brydlon. Ar gyfer blwyddyn 2018-19, nid oedd gennym unrhyw anfonebau y cafwyd anghydfod yn eu cylch a'r perfformiad a gofnodwyd oedd 100% (2017-18: 100%).

Rhyddid Gwybodaeth, cwestiynau Seneddol a chwynion

Rydym yn ymrwymedig i egwyddorion bod yn agored ac yn dryloyw mewn bywyd cyhoeddus ac rydym yn cydnabod y ddyletswydd i ddarparu gwybodaeth i'r cyhoedd. Yn 2018-19 cawsom 224 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth a phum cais am fynediad at ddata gan y testun. Gwnaethom ymateb i 59.4% ohonynt yn erbyn targed o 90% gyda'r amserlen statudol o 20 diwrnod gwaith. Mae nifer y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth wedi

parhau'n gyson ers y flwyddyn flaenorol (223 yn 2017-18), ond mae cyfran y ceisiadau cymhleth a cheisiadau a gaiff eu hailadrodd wedi cynyddu yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19. Gwnaethom hefyd ymateb i bum cais am adolygiad mewnol Rhyddid Gwybodaeth. Cafodd dau o'r rhain eu cyfeirio at Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, cafodd un ohonynt ei gau ganddi, yn ddi-fai, a chafodd y llall ei agor ond ni wnaeth unrhyw waith dilynol yn ei gylch.

Cawsom bum Cais am fynediad at ddata gan y testun o gymharu â chwech y llynedd. Roedd disgwyl ymateb i bedwar ohonynt o fewn y flwyddyn berfformio ac ymatebwyd i bob un yn brydlon. Cawsom ddau gais am ddileu data o dan Ddeddf Diogelu Data 2018 hefyd. Hwn oedd y tro cyntaf i'r Comisiwn gael y math hwn o gais ac ymatebwyd i'r ddau yn brydlon.

Yn ystod y flwyddyn, penododd y Comisiwn Swyddog Mynediad at Wybodaeth er mwyn mynd ati i reoli'r llwyth gwaith uwch hwn ac roedd yn cynnwys adnodd ychwanegol ar gyfer ein swyddogaethau Rheoleiddio yng Nghynllun Busnes 2019-20.

Gwnaethom ddelio â 18 o gwynion yn erbyn y Comisiwn a 19 yn erbyn y Comisiynwyr. Mae hyn yn gynydd o fwy na 100% o gymharu â 2017-18 ac nid oes amheuaeth bod hyn o ganlyniad i'r cynnydd yn ymwybyddiaeth y cyhoedd o'r Comisiwn a'i rôl yn yr hinsawdd wleidyddol bresennol. Cafodd un o'r cwynion, ynghylch hygyrchedd un o'n cyhoeddiadau cyfathrebu, ei chadarnhau a chafodd un ei chadarnhau yn rhannol. Gofynnodd dau achwynydd am adolygiad gan y Prif Weithredwr a chafodd y canlyniad gwreiddiol ei gadarnhau yn y ddau achos.

Gwnaethom ymateb i 30 o gwestiynau Seneddol yn ystod 2018-19.

Yn y dyfodol

Mae ein Hamcangyfrif Cyflenwi ar gyfer 2019-20 (HC2183) yn darparu ar gyfer gofyniad adnoddau net o £18.4m. Cymeradwywyd hwn ar 9 Mai 2019, ac nid oes lle i gredu na cheir cymeradwyaeth yn y dyfodol. Mae'r prif feysydd lle rydym yn bwriadu defnyddio'r adnoddau hyn yn ystod 2019-20 yn cefnogi ein pedwar nod sef cynnal etholiadau, rheoleiddio cyllid gwleidyddol, defnyddio ein harbenigedd i wella'r broses ddemocrataidd a gwneud y defnydd gorau o'n hadnoddau. Bydd hyn yn canolbwyntio ar:

- Adrodd ar ddull gweinyddu digwyddiadau etholiadol
- Cynnal a chyhoeddi gwybodaeth am bleidiau gwleidyddol a'u cyllid
- Sicrhau bod pleidiau, ymgeiswyr ac eraill yn deall ac yn dilyn y rheolau ar gyllid pleidiau ac etholiadau
- Pennu safonau ar gyfer cynnal etholiadau a chofrestru etholiadol, adrodd ar berfformiad Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Canlyniadau, a gwella ein dull o ymgysylltu â Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Canlyniadau
- Datblygu ein TG drwy wefan newydd, e-gaffael a CPE Ar-lein.
- Rhoi cymorth a chynghor i'r rhai sy'n gysylltiedig â chynnal etholiadau a chofrestriad etholiadol

- Cynnal gwaith gyda'r nod o sicrhau bod pobl yn deall ei bod yn bwysig cofrestru i bleidleisio, a sut i bleidleisio
- Rhoi grantiau i bartïon gwleidyddol cymwys ar gyfer datblygu polisiau
- Nodi newidiadau i ddeddfwriaeth a gweinyddu etholiadol i fynd i'r afael ag unrhyw feysydd sy'n agored i dwyll
- Nodi sut y gall cofrestru a phleidleisio gael eu moderneiddio i ddiwallu anghenion pleidleiswyr a bodloni eu disgwyliadau yn ein cymdeithas ddigidol
- Datblygu ein rôl a'n gallu i gynnal ymchwiliadau ac achosion troseddol fel rhan o'r broses o sicrhau ymchwiliadau effeithiol a phrydlon.

Bob Posner

Bob Posner
Prif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu
27 Mehefin 2019

Yr Adroddiad ar Bwerau a Sancsiynau

Defnyddio ein pwerau a'n sancsiynau rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019

Yn unol ag arfer rheoleiddio da a'r Polisi Gorfodi a gyhoeddwyd gennym, rydym yn annog y rheini rydym yn eu rheoleiddio i gydymffurfio â'r rheolau drwy ddarparu cymorth ac arweiniad effeithiol. Fodd bynnag, lle bo'n gymesur gwneud hynny, rydym yn cymryd camau os na ddilynir y rheolau.

Rhydd PPERA bwerau ymchwilio i ni, gan gynnwys y gallu i wneud y canlynol:

- Gofyn am wybodaeth (drwy hysbysiad ymchwilio) gan unrhyw un lle rydym yn amau bod rhywun wedi torri'r gyfraith neu (drwy hysbysiad datgelu) lle nad ydym yn amau trosedd ond mae angen gwybodaeth arnom wrth i'r Comisiwn gyflawni ei swyddogaethau yn gyffredinol
- Gofyn i'r rhai a amheuir neu i dystion ddod am gyfweiliad
- Cymryd camau os na fydd pobl yn cydweithredu â'r gofynion hyn
- Dan amgylchiadau penodol, cael mynediad i safleoedd (drwy warant archwilio y mae'n rhaid ei gael gan Ynad Heddwch)

Mae gennym ystod o sancsiynau hefyd, gan gynnwys:

- Dirwyon yn amrywio o £200 i £20,000
- Hysbysiadau cydymffurfio a gwneud iawn, y gallwn eu defnyddio i'w gwneud yn ofynnol i gamau penodol gael eu cymryd er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth neu wneud iawn am ddiffyg cydymffurfio.
- Hysbysiadau atal, y gallwn eu defnyddio i'w gwneud yn ofynnol i weithred benodol neu weithred arfaethedig gael ei atal

Mae'r sancsiynau hyn yn berthnasol i'r rhan fwyaf o droseddau PPERA, ond nid pob un ohonynt. Mae rhai troseddau, yn gyffredinol y rhai sy'n cynnwys elfen o anonestrwydd bwriadol – na allwn roi dirwyon amdanynt, ond gallwn gyfeirio achosion i gael eu hystyried gan yr heddlu neu'r erlynydd cyhoeddus perthnasol.

Hefyd, gallwn ystyried 'ymgymeriadau gorfodi' gan y rhai a reoleiddir gennym, er enghraifft lle y gall plaid roi gwybod yn wirfoddol am drosedd a chynnig camau i'w hunioni, gan osgoi'r angen i'r plaid a'r Comisiwn fynd drwy ymchwiliadau, a all gymryd llawer o amser o bosibl.

Rhaid i'r Comisiwn gynnwys gwybodaeth am ddefnyddio'r pwerau a'r sancsiynau hyn yn ei Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon. Rhoddir y wybodaeth hon fel a ganlyn.

Defnyddio pwerau ymchwilio

Mae'n ofynnol i ni adrodd ar ein defnydd o bwerau ymchwilio, yn benodol:

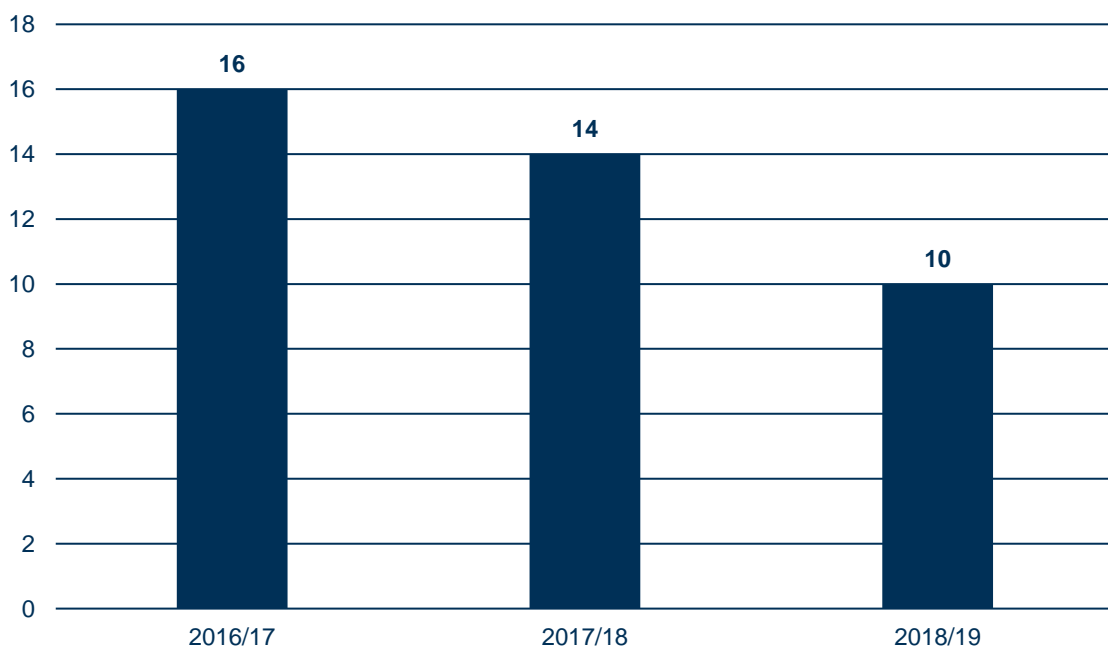
- achosion lle y rhoddwyd hysbysiad datgelu neu hysbysiad ymchwilio
- achosion lle yr aed i safle gan ddefnyddio gwarant archwilio a roddwyd gan Ynad Heddwch
- achosion lle y gwnaeth y Comisiwn gais i lys am orchymyn datgelu

Nid yw'n ofynnol i ni gynnwys gwybodaeth lle y byddai gwneud hynny, yn ein barn ni, yn anghyfreithlon neu gallai fod yn anghyfreithlon, neu gallai effeithio'n andwyol ar unrhyw ymchwiliad neu achos cyfredol.

Yn ystod 2018-19, ni wnaethom ddefnyddio ein pwerau i roi hysbysiadau datgelu nac i wneud cais am warant i fynd i mewn i safleoedd.

Gwnaethom gyflwyno cyfanswm o 10 o hysbysiadau ymchwilio yn ystod 2018-19, o gymharu â 14 o hysbysiadau yn 2017-18, ac 16 o hysbysiadau yn 2016/17. Mae hyn yn adlewyrchu'r defnydd arferol o hysbysiadau o'r fath fel rhan o'n dull gorfodi ers i ni ddiweddarau ein Polisi Gorfodi yn 2016.

Hysbysiadau ymchwilio

Roedd y 10 o hysbysiadau ymchwilio fel a ganlyn (lle bo'r ymchwiliadau perthnasol yn dal i fynd rhagddynt ar ddyddiad llunio'r adroddiad hwn, byddai'n amhriodol rhoi rhagor o fanylion oherwydd byddai neu gallai gwneud hynny gael effaith andwyol ar yr ymchwiliad hwnnw):

- Pum hysbysiad o dan Atodlen 19B paragraff 3 o PPERA i dystion fel rhan o'n hymchwiliad i Vote Leave Limited, BeLeave a Veterans for Britain.
- Un hysbysiad o dan Atodlen 19B paragraff 3 o PPERA i sefydliad bancio fel rhan o'n hymchwiliad i Better for the Country Limited ac unigolion a sefydliadau cysylltiedig.
- Pedwar hysbysiad o dan Atodlen 19B paragraff 3 o PPERA i sefydliadau bancio fel rhan o ymchwiliad sy'n mynd rhagddo.

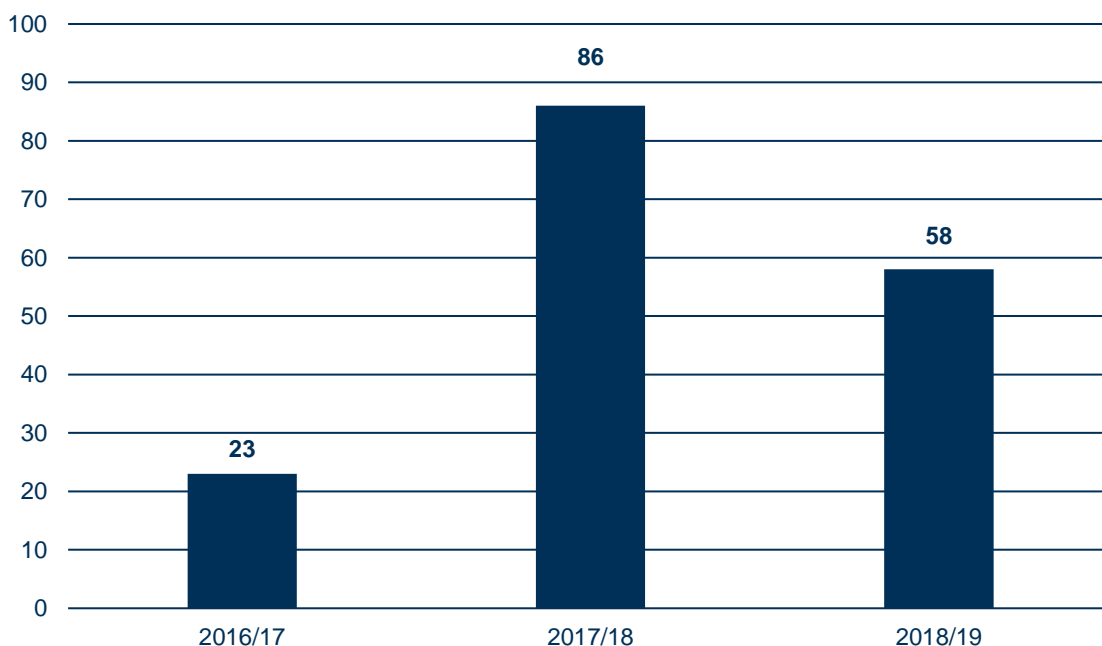
Defnyddio sancsiynau sifil

Mae'n ofynnol i ni adrodd ar ein defnydd o sancsiynau sifil, yn benodol:

- Achosion lle y pennwyd cosb ariannol benodedig neu ofyniad dewisol neu y cyflwynwyd hysbysiad atal (heblaw achosion lle cafodd y gosb, gofyniad neu hysbysiad ei newid ar ôl apelio)
- Achosion lle y rhyddhawyd atebolrwydd am gosb ariannol benodedig (mae hyn yn golygu y cafodd y gosb ei thalu cyn i hysbysiad yn pennu hynny gael ei gyhoeddi)
- Achosion lle y derbyniwyd ymgymeriad gorfodi

Mae nifer y cosbau a roddwyd, 58, yn llai na'r nifer a roddwyd yn 2017/18, a oedd yn cynnwys y mwyafrif helaeth o achosion a gododd o Refferendwm yr UE 2016 yn ogystal â rhai a gododd o Etholiad Cyffredinol Senedd y DU 2017. Mae'r cyfnod hwn yn cynnwys pedair cosb arall a roddwyd ar ymgyrchwyr yn refferendwm yr UE 2016 a rhagor o achosion a gododd o Etholiad Cyffredinol Senedd y DU 2017. Mae'n cynnwys 5 achos lle rhyddhawyd atebolrwydd am gosb benodedig drwy dalu'n gynnar.

Nifer y cosbau a roddwyd

Roedd statws talu cosbau ac apeliadau yn gywir ar adeg cwblhau'r adroddiad hwn, ond gall fod wedi newid ers hynny. Rydym yn cyhoeddi crynodebau byr o'r holl achosion gorfodi ar ein gwefan, a chaiff hyn ei ddiweddarau'n rheolaidd i adlewyrchu cosbau a dalwyd, ac apeliadau a wnaed neu gamau adennill a gymerwyd.

Mae'r rhestr o achosion yn Atodiad A yn adlewyrchu'r holl achosion a gyhoeddwyd hyd at ac yn cynnwys 31 Mawrth 2019.

Ni chawsom unrhyw ymgymeriadau Gorfodi ac ni wnaethom gyflwyno unrhyw hysbysiadau atal hyd at ac yn cynnwys 31 Mawrth 2019.

Gwnaed pedair apêl yn erbyn sancsiynau yn 2018-19. Gwrthodwyd yr apêl a gyflwynwyd gan Leave.EU gan y llys sirol. Ni phenderfynwyd ar apeliadau a gyflwynwyd gan y Christian Peoples Alliance (CPA), Vote Leave na Darren Grimes erbyn 31 Mawrth 2019. Gwrthodwyd yr apêl gan y CPA ym mis Ebrill 2019, mae Vote Leave wedi nodi na fydd yn parhau â'i apêl a disgwylir gwrandio apêl Darren Grimes ym mis Gorffennaf 2019.

Yr adroddiad ar atebolrwydd

Yr adroddiad ar lywodraethu corfforaethol

Adroddiad y Cyfarwyddwyr

Mae Bwrdd y Comisiwn yn cynnwys deg Comisiynydd a benodwyd drwy Warant Frenhinol i gyflenwi swyddogaethau'r Comisiwn fel y'u disgrifir yn PPERA.

Mae Bwrdd y Comisiwn yn penodi'r Prif Weithredwr i arwain a rheoli'r Comisiwn ac mae'r Prif Weithredwr yn penodi tîm arwain o Gyfarwyddwyr Gweithredol.

Nodir manylion y Comisiynwyr a'r Cyfarwyddwyr Gweithredol yn y Datganiad Llywodraethu.

Cofrestr o fuddiannau

Rhaid i gomisiynwyr a chyfarwyddwyr gwblhau datganiad o fuddiannau. Ni ddaliwyd unrhyw gyfarwyddiaethau cwmni na buddiannau eraill a allai fod wedi gwrthdaro â'u cyfrifoldebau rheoli ac nid oedd gan unrhyw Gomisiynydd na chyfarwyddwr unrhyw fuddiannau plaid cysylltiedig eraill. Caiff y cofrestrau eu diweddarau o bryd i'w gilydd ac maent ar gael ar wefan y Comisiwn.

Busnes Gweithredol

Cafwyd cymeradwyaeth am yr adnoddau sy'n ofynnol ar gyfer 2019-20, a gosodwyd hyn gerbron y Senedd ar 9 Mai 2019, ac nid oes lle i gredu na cheir cymeradwyaeth yn y dyfodol.

Archwilwyr

Penodir y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol fel ein harchwilydd allanol o dan Atodlen 1 i PPERA.

Ein harchwilwyr mewnol o 1 Ebrill 2016 oedd Mazars LLP. Datgelir manylion llawn y gydnabyddiaeth ar gyfer gwaith archwilio a gwaith nad yw'n ymwneud ag archwilio yn y datganiadau ariannol.

Datgelu gwybodaeth i'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol

Mae'r Swyddog Cyfrifyddu a oedd yn y swydd ar ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad cyfarwyddwyr hwn yn cadarnhau, hyd y gwyddant, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw'r archwilwyr allanol yn ymwybodol ohoni ac mae pob cyfarwyddwr wedi

cymryd yr holl gamau sy'n ofynnol i wneud eu hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol, a chadarnhau bod yr archwilwyr allanol yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Datgeliadau eraill

Mae rhai datgeliadau sy'n ofynnol yn adroddiad y cyfarwyddwyr wedi cael eu cynnwys rywle arall yn yr Adroddiad Blynnyddol. Nodir digwyddiadau sy'n gysylltiedig â data personol yn y Datganiad Llywodraethu. Mae datgeliadau ar gyflogaeth ac ymgysylltu â staff yn ein hadran 'Ein pobl' o'r Adroddiad ar Berfformiad a cheir gwybodaeth ychwanegol yn yr Adroddiad ar Gynabyddiaeth.

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol wedi bod sy'n effeithio arnom ni ers y dyddiad adrodd a datgelir datblygiadau yn y dyfodol a fydd yn effeithio arnom ni yn yr adran Adroddiad ar Berfformiad 'Defnyddio adnoddau ariannol yn effeithlon'.

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu

O dan PPERA, mae'n ofynnol i ni baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol, gan roi manylion yr adnoddau a gaffaelwyd, a ddaliwyd, neu a waredwyd yn ystod y flwyddyn a'r defnydd o adnoddau gennym yn ystod y flwyddyn.

Paratwir y cyfrifon hyn ar sail cronïadau a rhaid iddynt roi darlun gwir a theg o sefyllfa'r sefydliad a'i alldro adnodd net, newidiadau yn ecwiti trethdalwyr a llifau arian parod am y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FReM) a baratwir gan Drysorlys Ei Mawrhydi, ac yn benodol i:

- Ddilun y Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM gan gynnwys y gofynion cyfrifyddu a datgelu perthnasol, a chymhwyso polisiau cyfrifyddu addas yn gyson
- Llundio barn ac amcangyfrifon ar sail resymol
- Nodi a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys, fel y'u nodir yn Llawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth, a datgelu ac egluro unrhyw wriadau perthnasol yn y cyfrifon
- Paratwir'r cyfrifon ar sail busnes gweithredol

Yn unol â pharagraff 19(1) o Atodlen 1 i PPERA, mae Pwyllgor y Llefarydd wedi dynodi'r Prif Weithredwr yn Swyddog Cyfrifyddu'r Comisiwn Etholiadol, gyda chyfrifoldeb am baratoi cyfrifon y Comisiwn a'u trosglwyddo i'r Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Nodir cyfrifoldebau Swyddog Cyfrifyddu – gan gynnwys cyfrifoldeb am reoleidd-dra a phriodoldeb y cyllid cyhoeddus y mae Swyddog Cyfrifyddu yn atebol amdano, a'r cyfrifoldeb am gadw cofnodion priodol a diogelu asedau'r Comisiwn – yn Managing Public Money a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM.

Mae'n ofynnol i'r Swyddog Cyfrifyddu gadarnhau, hyd y gŵyr, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr yr endid yn ymwybodol ohoni, ac mae'r Swyddog Cyfrifyddu wedi cymryd yr holl gamau y dylai fod wedi'u cymryd i wneud ei hun yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol, a chadarnhau bod archwilwyr yr endid yn ymwybodol o'r wybodaeth honno.

Cadarnhaf drwy hyn fod yr Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon at ei gilydd yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a'm bod yn cymryd cyfrifoldeb personol am yr Adroddiad Blynnyddol a Chyfrifon a'r dyfarniadau sy'n ofynnol er mwyn penderfynu eu bod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Datganiad llywodraethu

Sefydlwyd y Comisiwn Etholiadol o dan PPERA. Yn unol ag Atodlen 1(19) i PPERA, mae Pwyllgor y Llefarydd wedi fy mhenodi yn Swyddog Cyfrifyddu ar gyfer y Comisiwn Etholiadol. Nodir fy nghyfrifoldebau yn y rôl hon ar wahân ar y dudalen flaenorol.

Fel Prif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cael sicrwydd bod y fframweithiau, yr amgylchedd rheoli, y prosesau a'r system graffu a nodir yn y datganiad hwn wedi bod yn effeithiol er fy mhenodiad drwy adolygu dogfennaeth, cynnal trafodaethau â Chomisiynwyr, cynghorydd annibynnol y Pwyllgor Archwilio a staff, a chyfarfodydd ag archwilyr mewnol ac allanol a rhanddeiliaid allanol eraill. Fel rhan o'r broses drosglwyddo, ar ôl dechrau yn fy swydd, cefais yr un sicrwydd gan fy rhagflaenydd drwy drafodaethau â hi, aelodau o'r Tîm Gweithredol a Chomisiynwyr, yn cynnwys Cadeirydd Bwrdd y Comisiwn, ar effeithiolrwydd y fframweithiau, yr amgylchedd rheoli, y prosesau a'r system graffu cyn fy mhenodiad.

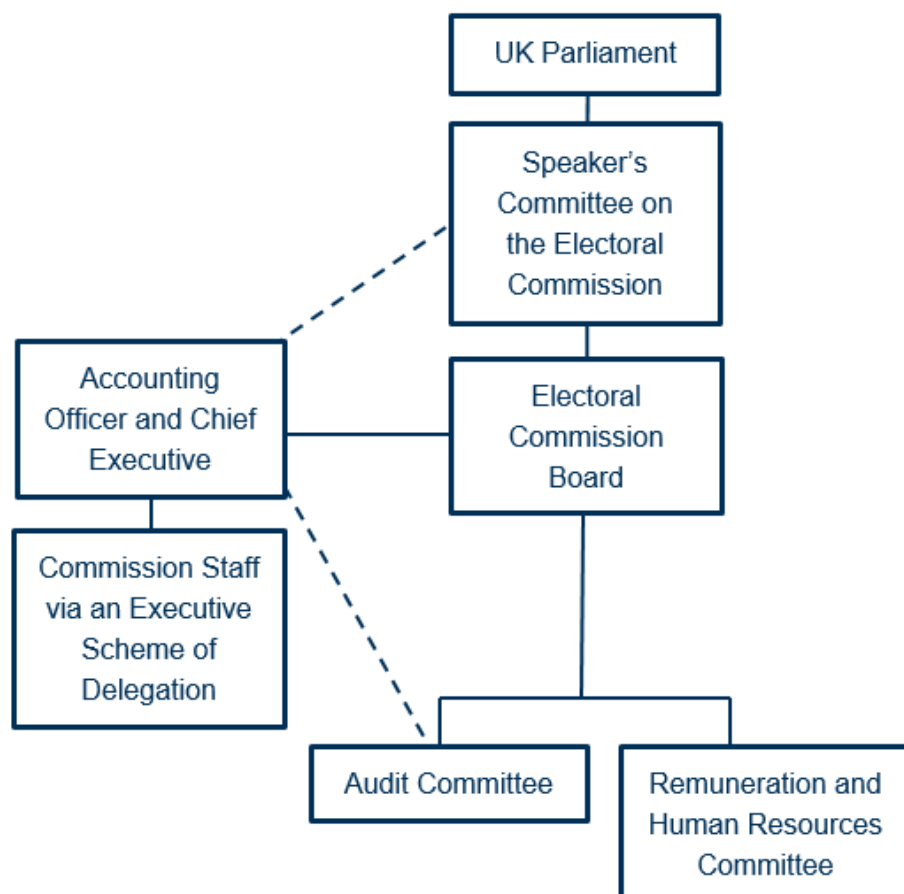
Mae'r Bwrdd o'r farn bod ansawdd y data yn dderbyniol. Ceir 4 prif gategori:

- Ceir data ar farn y cyhoedd o arolygon a gynhelir gan asiantaethau ymchwil annibynnol ag enw da gan ddefnyddio dulliau tryloyw.
- Cesglir data ar etholiadau a chofrestru yn uniongyrchol gan Swyddogion Cofrestru Etholiadol a Swyddogion Canlyniadau yn cynnwys ffigurau ar bleidleisio drwy'r post a nifer y bobl a bleidleisiodd.
- Caiff data ar gywirdeb a chyflawnrwydd eu cwblhau gan ddefnyddio methodoleg gadarn wedi'i datblygu'n dda o waith maes o dŷ i dŷ sy'n seiliedig ar samplau a gynhelir gan asiantaeth ymchwil annibynnol.
- Daw data ariannol a roddir i'r tîm gweithredol o'r prif gyfrifylfr gyffredinol a'u dadansoddi mewn adroddiadau rheoli. Mae'r bwrdd yn cael sicrwydd drwy'r rheolaethau ariannol a gaiff eu gweithredu ym mhob rhan o'r Comisiwn sy'n destun camau craffu rheoli rheolaidd ac archwiliadau mewnol ac allanol.

Llunnir y datganiad llywodraethu hwn yn unol â chanllawiau Trysorlys EM fel crynodeb o'r gweithdrefnau, y prosesau a'r strwythurau cymorth a gynhaliad er mwyn rheoli'r adnoddau a roddir i mi gan y Senedd yn effeithiol.

Atebolrwydd i Senedd y DU a'r gweinyddiaethau datganoledig

Rydym yn atebol i Senedd y DU, ac yn benodol i Bwyllgor Llefarydd Tŷ'r Cyffredin a benodir yn unol â darpariaethau PPERA. Rydym hefyd yn adrodd i Senedd yr Alban ar ein swyddogaethau mewn perthynas ag etholiadau llywodraeth leol yr Alban a deddfwrfeydd eraill fel sy'n ofynnol. Gellir egluro atebolrwydd i Senedd y DU a'r fframwaith llywodraethu mewnol fel a ganlyn:

Pwyllgor y Llefarydd

- Sefydlir Pwyllgor y Llefarydd o dan Adran 2(1) i PPERA i gyflawni'r swyddogaethau a roddir iddo gan PPERA. Mae'r swyddogaethau hyn yn cynnwys:
- Archwilio amcangyfrifon adnoddau blynyddol y Comisiwn a'u gosod gerbron Tŷ'r Cyffredin, gyda neu heb addasiadau
- Archwilio cynlluniau pum mlynedd y Comisiwn a'u gosod gerbron Tŷ'r Cyffredin, gyda neu heb addasiadau
- derbyn cyfrifon y Comisiwn
- dynodi Swyddog Cyfrifyddu'r Comisiwn

- Adrodd i Dŷ'r Cyffredin, o leiaf unwaith y flwyddyn, ar sut y cyflawnodd ei swyddogaethau

Roedd aelodau'r Pwyllgor yn ystod 2018-19 fel a ganlyn:

- Y Gwir Anrhydeddus John Bercow Aelod Seneddol (AS), Llefarydd Tŷ'r Cyffredin (Cadeirydd)
- Syr Bernard Jenkin AS, Cadeirydd y Pwyllgor Gweinyddiaeth Gyhoeddus a Materion Cyfansoddiadol
- Y Gwir Anrhydeddus David Lidington AS, Gweinidog dros Swyddfa'r Cabinet
- Rishi Sunak AS, Is-ysgrifennydd Seneddol (Tai, Cymunedau a Llywodraeth Leol)
- Kirsty Blackman AS (Plaid Genedlaethol yr Alban)
- Gloria De Piero AS (Llafur)
- Andrea Jenkyns AS (Ceidwadwyr)
- Jessica Morden AS (Llafur)
- Bridget Phillipson AS (Llafur) (Llefarydd y Pwyllgor)

O blith y chwe aelod a benodwyd, mae un yn Aelod o Dŷ'r Cyffredin sy'n Weinidog â chyfrifoldebau mewn perthynas â llywodraeth leol. Gwneir y penodiad hwn gan y Prif Weinidog.

Mae'r pum aelod penodedig arall yn Aelodau o Dŷ'r Cyffredin nad ydynt yn Weinidogion ac fe'u penodir gan y Llefarydd.

Ysgrifennydd Pwyllgor y Llefarydd yw Dr Mike Everett.

Yn ystod y flwyddyn cyhoeddodd y Pwyllgor, a gymerodd dystiolaeth gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol (SAG) hefyd, dri adroddiad sydd ar gael o'r gwefannau canlynol:

[Pwyllgor y Llefarydd ar y Comisiwn Etholiadol](#)

[Cyhoeddiadau – Pwyllgor y Llefarydd ar y Comisiwn Etholiadol](#)

Cytunodd Pwyllgor y Llefarydd ar ein Hamcangyfrif Cyflenwi ar gyfer blwyddyn ariannol 2020-21, a'n Cynllun Busnes ym mis Chwefror 2019. Gosodwyd yr Amcangyfrif Cyflenwi (HC2183) gerbron y Senedd ar 9 Mai 2019.

Bwrdd y Comisiwn a'r Tîm Arwain

Bwrdd y Comisiwn

Mae Bwrdd y Comisiwn yn cyfarfod yn rheolaidd i ystyried cyfeiriad strategol y sefydliad a'i amcanion, ac i adolygu ei berfformiad yn erbyn ei amcanion. Mae Bwrdd y Comisiwn yn cynnwys y Comisiynwyr Etholiadol, a mynychir ei gyfarfodydd ffurfiol gan bob aelod o Dîm Gweithredol y Comisiwn a staff eraill y Comisiwn yn ôl yr angen.

Penodir y Cadeirydd a'r Comisiynwyr gan Ei Mawrhydi y Frenhines ar argymhelliad Tŷ'r Cyffredin. Fel arfer, penodir Comisiynwyr am gyfnod nad yw'n hwy na phedair blynedd yn y lle cyntaf, gyda'r posibilrwydd o'u hailbenodi am gyfnod nad yw'n hwy na deng mlynedd i gyd. Gall Comisiynydd beidio â gwasanaethu neu gael ei symud o'i swydd yn unol â'r seiliau a nodir yn Atodlen 1, paragraffau 3-5 o'r Ddeddf. Bydd penodiadau yn dod i ben ar ddiwedd y cyfnod a benodir ar gyfer pob Comisiynydd, onid ailbenodir y Comisiynydd cyn i'r cyfnod ddod i ben. Gall penodiadau gael eu terfynu hefyd ar gais y Comisiynydd.

Penodir Cadeirydd y Comisiwn ar sail ran-amser, am ddau ddiwrnod yr wythnos; tra bydd y Comisiynwyr eraill yn treulio rhwng 1.4 a 2 ddiwrnod y mis ar gyfartaledd yn cyflawni dyletswyddau'r Comisiwn.

Gwasanaethodd y Comisiynwyr canlynol yn ystod y flwyddyn, a nodir eu cyfnod yn y swydd:

Comisiynwyr a wasanaethodd yn 2018/19

Enw	Rhwng	A
Yr Arglwydd Horam o Grimsargh	1 Hydref 2014	30 Medi 2018
David Howarth	1 Hydref 2014	30 Medi 2018
Bridget Prentice	12 Mai 2014	30 Medi 2018
Rob Vincent CBE	1 Ionawr 2016	31 Rhagfyr 2019
Alasdair Morgan	1 Hydref 2016	30 Medi 2020
Alastair Ross	1 Tachwedd 2018	31 Hydref 2020
Anna Carragher	1 Ionawr 2016	31 Rhagfyr 2020
Syr John Holmes	1 Ionawr 2017	31 Rhagfyr 2020
Y Fonesig Susan Bruce	1 Ionawr 2017	31 Rhagfyr 2020

Enw	Rhwng	A
Yr Athro Elan Closs Stephens CBE	13 Mawrth 2017	12 Mawrth 2021
Sarah Chambers	31 Mawrth 2018	30 Mawrth 2022
Joan Walley	1 Tachwedd 2018	31 Hydref 2022
Yr Arglwydd Gilbert ⁶	1 Tachwedd 2018	31 Hydref 2022

Yn ystod y flwyddyn 2018-19 mae Bwrdd y Comisiwn wedi dirprwyo gweithgareddau penodol i'r is-bwyllgorau canlynol:

- Y Pwyllgor Archwilio
- Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol

Pwyllgor Archwilio

Mae'r Bwrdd wedi sefydlu Pwyllgor Archwilio i gefnogi'r Swyddog Cyfrifyddu wrth gyflawni ei gyfrifoldebau atebolrwydd ffurfiol ac i roi sicrwydd i'r Bwrdd ar gyflawni'r cyfrifoldebau hyn. Darperir manylion am gyfrifoldebau'r Pwyllgor Archwilio, aelodaeth a gweithgarwch yn ystod y flwyddyn isod.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnig cyngor gwrthrychol ac yn sicrhau bod y prosesau mwyaf effeithlon, effeithiol a darbodus ar waith ar gyfer risg, rheoli a llywodraethu. Mae'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn gweithredu ar ran y Bwrdd i roi sicrwydd iddo ar faterion o'r fath.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn adolygu yn benodol:

- Y prosesau strategol ar gyfer risg, rheoli a llywodraethu
- Y gweithgarwch a gynlluniwyd a'r canlyniadau o fewn prosesau llywodraethu gwybodaeth a'r Asesiad Blynyddol o Reoli Risg Gwybodaeth
- Y Datganiad Llywodraethu Blynyddol a chymeradwyaeth a argymhellir o'r Datganiad gan y Swyddog Cyfrifyddu fel sy'n briodol
- Y polisiau cyfrifyddu a chyfrifon blynyddol y Comisiwn Etholiadol, yn cynnwys y broses ar gyfer adolygu'r cyfrifon cyn eu cyflwyno i'w harchwilio; lefelau'r gwallau a nodwyd; a llythyr sylwadau'r rheolwyr i'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol
- Cynlluniau ac adroddiadau'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol ac ymatebion rheoli i unrhyw gynigion, yn ogystal â chytuno ar y cynlluniau strategol a'r cynlluniau archwilio mewnol blynyddol

⁶ Y Barwn Gilbert o Banteg (yr Arglwydd (Stephen) Gilbert)

- Sicrwydd yn ymwneud â'r gofynion llywodraethu corfforaethol ar gyfer y Comisiwn Etholiadol yn cynnwys cymeradwyo polisi Chwythu'r Chwiban, y polisi atal twyll, y polisi atal llwgrwobrwyo, a'r polisi ar gyfer awdurdodi ceisiadau am dreuliau cyn cyhoeddi, gyda chyfle i godi unrhyw ymholiadau gyda'r Bwrdd
- Cynigion ar gyfer tendro am wasanaethau Archwilio Mewnol, neu ar gyfer prynu gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud ag archwilio oddi wrth gontractwyr sy'n darparu gwasanaethau archwilio

Ffocws y Pwyllgor yw adolygu'r sicrwydd a geir mewn perthynas â risg a rheoli a digonolrwydd y trefniadau sicrwydd eu hunain. Yn ystod y flwyddyn, mae'r Pwyllgor Archwilio yn ymchwilio'n fanwl i feysydd risg allweddol.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn cynnwys tri Chomisiynydd a benodwyd gan y Bwrdd ac mae'n ofynnol iddo gyfarfod o leiaf deirgwaith y flwyddyn. Mae'r Bwrdd hefyd wedi cymeradwyo penodiad cynghorydd annibynnol i'r Pwyllgor Archwilio, sef unigolyn annibynnol â chymwysterau addas heb unrhyw gysylltiad â'r Comisiwn. Mae gan y cynghorydd annibynnol hawl i fynychu unrhyw un o gyfarfodydd y Comisiynwyr Etholiadol.

Bydd y Pwyllgor Archwilio yn cyflwyno adroddiad blynyddol i Fwrdd y Comisiwn ac yn darparu cofnodion cymeradwy o bob un o gyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio i'r cyfarfod nesaf sydd wedi'i drefnu o Fwrdd y Comisiwn.

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ystyriodd y Pwyllgor Archwilio y cofnodion blynyddol a gwaith sicrwydd atodol, yr adolygiad o gydymffurfiaeth ddeddfwriaethol, a derbyniodd adroddiadau archwilio ar y systemau ariannol craidd, ymysg pynciau eraill.

Bydd aelodau o'r Pwyllgor Archwilio fel arfer yn gwasanaethu am dair blynedd, oni fydd aelod yn peidio â bod yn Gomisiynydd neu'n gofyn am gael ymddiswyddo. Gellir eu hailbenodi am gyfnod pellach nad yw'n fwy na thair blynedd fel arfer.

Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19 oedd y Fonesig Sue Bruce. Y cynghorydd annibynnol i'r Pwyllgor Archwilio yw Paul Redfern. Aelodau'r Pwyllgor yn ystod yr un cyfnod oedd:

- Alasdair Morgan, Comisiynydd Etholiadol
- Y Fonesig Susan Bruce, Cadeirydd, Comisiynydd Etholiadol
- Yr Athro Elan Closs Stephens CBE, Comisiynydd Etholiadol

Adolygiadau o adroddiadau archwilio

Cymeradwyodd y Pwyllgor Archwilio raglen archwilio ac adolygiadau ar gyfer 2018-19 ac mae wedi monitro'r gwaith o gyflawni'r rhaglen hon drwy gydol y flwyddyn. Mae'r Pwyllgor yn adolygu adroddiadau archwilio allanol a mewnol, ac yn monitro pa argymhellion o'r adroddiadau hyn a dderbynnir, ac yn gweithredu'r argymhellion a dderbynnir. Mae'r Pwyllgor Archwilio hefyd yn bodloni ei hun fod yr argymhellion a wrthodir yn cael eu gwrthod am resymau dilys.

Cynhaliwyd tri chyfarfod o'r Pwyllgor yn ystod 2018-19. Mae'r archwilyr mewnol ac allanol yn mynychu pob cyfarfod fel mater o drefn ochr yn ochr â staff, gan gynnwys y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol. Gall aelodau'r Pwyllgor hefyd gynnal trafodaeth breifat flynyddol â'r archwilyr.

Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol

Mae Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol y Comisiwn yn cynnwys tri Chomisiynydd ac mae'n cyfarfod o leiaf ddwywaith y flwyddyn.

Mae'r Pwyllgor yn cefnogi'r Bwrdd a'r Swyddog Cyfrifyddu yn eu cyfrifoldebau ar gyfer newidiadau sylweddol i delerau ac amodau staff, adolygu polisi cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr, cytuno ar gylch gwaith cyd-drafod blynyddol dyfarniad cyflog y staff a phennu'r ffi ar gyfer cynghorydd annibynnol y Pwyllgor Archwilio.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn gweithredu fel grŵp cynghori ar y graddau y mae datblygiad sefydliadol a materion Adnoddau Dynol yn ategu cyfeiriad strategol y Bwrdd ar gyfer y Comisiwn.

Bydd aelodau o'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol yn gwasanaethu am dair blynedd, oni fydd aelod yn peidio â bod yn Gomisiynydd neu'n gofyn am gael ymddiswyddo. Gellir eu hailbenodi am gyfnod pellach nad yw'n fwy na thair blynedd fel arfer.

Aelodau'r Pwyllgor yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19 oedd:

- Anna Carragher, Comisiynydd Etholiadol
- Rob Vincent CBE, Comisiynydd Etholiadol
- Bridget Prentice (hyd at 30 Medi 2018), Comisiynydd Etholiadol
- Joan Walley (o 13 Mawrth 2019), Comisiynydd Etholiadol

Cyfarfu'r Pwyllgor deirgwaith yn ystod 2018-19 a'r prif bynciau trafod oedd cyflogau, gwobrwyo a rheoli perfformiad, arolwg staff a'r Cynllun Adnoddau Dynol.

Adolygiad o berfformiad y Bwrdd a'r Pwyllgorau yn ystod 2018-19

Mae hunanasesu effeithiolrwydd y Bwrdd a'r Pwyllgorau yn rheolaidd yn rhan annatod o drefniadau llywodraethu'r Comisiwn. Cwblhaodd y Bwrdd ei adolygiad o effeithiolrwydd ym mis Ebrill 2019, gan arwain at newidiadau i'r blaengynllun, comisiynu papurau a'r crynodeb gweithredol er mwyn sicrhau bod ffocws pendant i bapurau a'u bod yn bodloni agenda strategol y Bwrdd. Cafodd yr adolygiad hwn ei lywio gan feini prawf a nodir yn Managing Public Money ac adroddiad Deloitte yn 2019 "Board Impact: Thinking differently about boards", a chyfeiriad at God Ymddygiad Swyddfa'r Cabinet ar Benodiadau Cyhoeddus.

Mae nifer cyfarfodydd ffurfiol y Bwrdd wedi cael ei leihau er mwyn galluogi'r Comisiynwyr i gwrdd i drafod pynciau allweddol yn fanwl ar Ddiwrnodau anffurfiol y Comisiynwyr. Mae'r

cyfarfodydd hyn yn galluogi'r Comisiynwyr a'r staff i ymgysylltu ag arbenigwyr pwnc allanol a helpu i ddatblygu cyfeiriad strategol y sefydliad yn fwy effeithiol.

Nod blaenraglen o gyfarfodydd y Bwrdd yw ymgysylltu ar lefel strategol, yn hytrach na gweithredol, gan wahodd cyfraniad effeithiol a her ar adeg briodol. Yn ystod y flwyddyn canolbwyntiodd amser y Bwrdd ar y gweithgareddau canlynol:

- Adolygu'r ffordd y cafodd digwyddiadau etholiadol mis Mai 2018 eu gweinyddu
- Paratoi ar gyfer etholiadau mis Mai 2019

Ystyriodd y Bwrdd y pynciau canlynol ar Ddiwrnodau anffurfiol y Comisiynwyr:

- Diwygio'r canfasiad
- Dyfodol pleidleisio
- Hygyrchedd etholiadau
- Cafwyd cyflwyniad hefyd gan Gomisiwn Etholiadol Awstralia

Adolygodd y Pwyllgor Archwilio, yn ogystal â'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol, eu heffeithiolrwydd yn ystod y flwyddyn. Roedd yr ymatebion yn gadarnhaol, a bydd y Pwyllgorau yn gweithredu ar y casgliadau yn ystod 2019-20.

Nodir presenoldeb y Bwrdd a'r Pwyllgorau yn ystod 2018-19 yn y tabl canlynol (nodir y presenoldeb uchaf posibl mewn cromfachau).

Presenoldeb y Bwrdd a'r Pwyllgorau 2018/19

Enw	Bwrdd y Comisiwn	Pwyllgor Archwilio	Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol
Syr John Holmes (Cadeirydd)	9 (9)	-	-
Y Fonesig Susan Bruce	8 (9)	2 (3)	-
Anna Carragher	8 (9)	-	3 (3)
Sarah Chambers	7 (7)	-	-
Yr Athro Elan Closs Stephens CBE	8 (9)	3 (3)	-
Yr Arglwydd Gilbert	2 (2)+	-	-
Yr Arglwydd Horam o Grimsargh	5 (5)*	-	-
David Howarth	5 (5)*	-	-
Alasdair Morgan	9 (9)	3 (3)	-

Enw	Bwrdd y Comisiwn	Pwyllgor Archwilio	Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol
Bridget Prentice	5 (5)*	-	1 (1)*
Alastair Ross	2 (2)+	-	-
Rob Vincent CBE	9 (9)	-	3 (3)
Joan Walley	2 (2)+	-	1 (1)+

* Daeth cyfnodau'r Arglwydd Horam o Grimsargh, David Howarth, a Bridget Prentice fel Comisiynwyr i ben ar 30/09/2018

+ Dechreuodd cyfnodau Joan Walley, yr Arglwydd Gilbert ac Alistair Ross yn eu swyddi fel Comisiynwyr ar 1/11/18 – roedd pob un ohonynt yn bresennol yng nghyfarfod y Bwrdd ar 5 Rhagfyr 2018 fel arsylwyr am nad oedd eu gwarantau wedi cael eu dosbarthu.

Prif Weithredwr

Mae Bwrdd y Comisiwn yn penodi'r Prif Weithredwr i arwain a rheoli'r Comisiwn. Daeth cyfnod Claire Bassett fel Prif Weithredwr i ben ar 1 Ionawr 2019, a chafodd ei disodli gan Bob Posner o 2 Ionawr 2019 ar sail dros dro. Yn dilyn hysbyseb agored a phroses asesu ymgeiswyr, penodwyd Bob Posner yn barhaol i'r rôl ym mis Ebrill 2019. Penodwyd Claire Bassett gan Bwyllgor y Llefarydd yn Swyddog Cyfrifyddu'r Comisiwn. Penodwyd Bob Posner yn Swyddog Cyfrifyddu o 2 Ionawr 2019.

Mae gan y Prif Weithredwr gyfrifoldeb cyffredinol am drefnu, rheoli a staffio ac am weithdrefnau'n ymwneud â materion ariannol a materion eraill gan gynnwys ymddygiad a disgyblaeth.

Tîm Gweithredol

Mae Tîm Gweithredol y Comisiwn, sy'n cynnwys y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr, yn cyfarfod yn ffurfiol unwaith y mis i reoli'r gwaith o gyflawni amcanion y sefydliad yn unol â'r cyfeiriad strategol a bennir gan Fwrdd y Comisiwn, gan fynd i'r afael â materion a risgiau parhaus. Yn ogystal, mae'r Tîm yn cyfarfod bob wythnos i drafod materion cyfredol a chydgyssylltu gweithgareddau gofynnol.

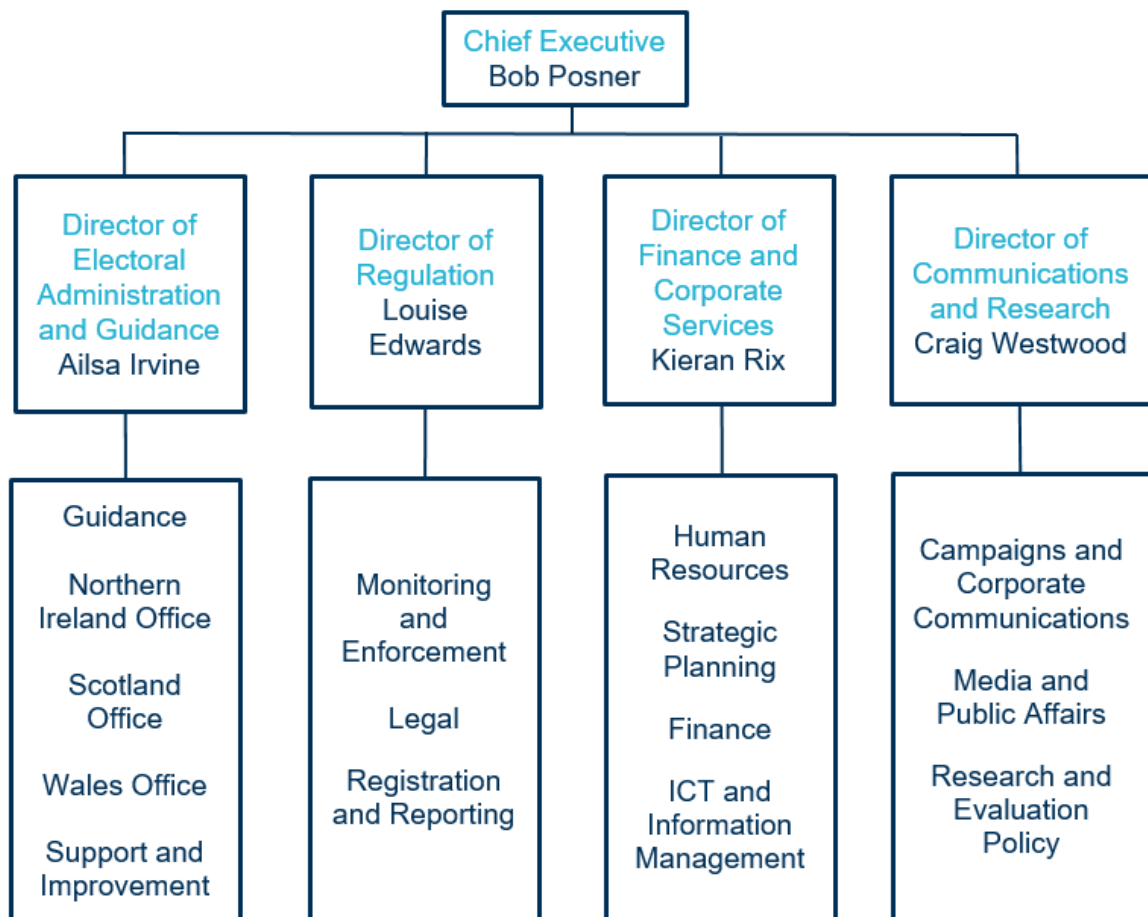
Mae gan y Cyfarwyddwyr awdurdod dirprwyedig i reoli'r Comisiwn o ddydd i ddydd gyda'r Prif Weithredwr. Caiff y dirprwyaethau hyn eu pennu, eu cofnodi a'u hadolygu'n ffurfiol yn flynyddol.

Bydd y Tîm Gweithredol yn cael adroddiadau misol ar berfformiad, cyllid a rheoli risg ar draws y sefydliad ac ar gynnydd o ran prosiectau a mentrau allweddol. Yn ogystal â thrafodaethau anffurfiol cyson, bydd y Prif Weithredwr yn cyfarfod â phob aelod o'r Tîm

Gweithredol o leiaf unwaith y mis i adolygu a herio perfformiad gweithredol ac ariannol. Rhestrir aelodau o'r Tîm Gweithredol yn ystod 2018/19 isod:

- Prif Weithredwr: Claire Bassett (hyd at 1 Ionawr 2019); Bob Posner (o 2 Ionawr 2019)
- Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol: Kieran Rix
- Cyfarwyddwr Cyllid Gwleidyddol a Rheoleiddio a Chwnsler Cyfreithiol: Bob Posner (hyd at 1 Ionawr 2019); Cyfarwyddwr Rheoleiddio: Louise Edwards (o 2 Ionawr 2019)
- Cyfarwyddwr Cyfathrebu ac Ymchwil: Craig Westwood
- Cyfarwyddwr Gweinyddu Etholiadau a Chanllawiau: Ailsa Irvine

Nodir y strwythur sefydliadol ar 31 Mawrth 2019 isod:

Rheoli risg, rheolaeth fewnol a sicrwydd

Yn ogystal â chefnogi'r Bwrdd a'r Pwyllgorau fel yr amlinellir uchod, caiff effeithiolrwydd fframwaith rheoli'r Comisiwn ei gynnal a'i adolygu ymhellach drwy'r trefniadau canlynol.

Llywodraethu Corfforaethol

Mae Bwrdd y Comisiwn yn adolygu'r fframwaith llywodraethu corfforaethol yn flynyddol gan sicrhau y mabwysiedir yr arfer gorau cyfredol. Mae'r tîm Cynllunio, Perfformiad a Llywodraethu yn gyfrifol am weithredu'r cynllun llywodraethu corfforaethol er mwyn sicrhau bod nodau ac egwyddorion y fframwaith yn cael eu gweithredu'n llawn.

Rheoli Risg

Cynllunnir ein prosesau rheoli risg er mwyn gwneud y canlynol:

- Cynnal fframwaith clir ar draws y sefydliad lle y caiff risgiau eu nodi, eu hasesu, eu rheoli a'u hadolygu'n rheolaidd
- Neilltuo cyfrifoldeb penodol am reoli risgiau yn eu meysydd cyfrifoldeb i aelodau unigol o'r Tîm Gweithredol (gan gynnwys rheoli risgiau i brosiectau sylweddol yn rhinwedd eu rôl fel Cyfarwyddwyr Prosiectau)
- Sicrhau y caiff arwyddocâd ac effaith risgiau eu hasesu'n gyson
- Sicrhau y caiff risgiau sydd eisoes yn bodoli eu hadolygu'n rheolaidd, ac y caiff risgiau newydd eu nodi a'u rheoli
- Sicrhau Prif Weithredwr y Comisiwn, y Pwyllgor Archwilio a Bwrdd y Comisiwn fod y risgiau'n cael eu rheoli'n briodol

Caiff risgiau eu nodi a'u gwerthuso yn y ffyrdd canlynol:

- Gwneir pob penderfyniad allweddol ar ôl ystyried risgiau a mesurau lliniaru cysylltiedig a nodir ar wahân mewn papurau penderfyniadau ar gyfer Bwrdd y Comisiwn a'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau dirprwyedig
- Fel rhan o'u hadolygiad chwarterol o risg, bydd y Tîm Gweithredol yn ystyried a ddylid ychwanegu unrhyw risgiau newydd at y cofrestrau risg
- Bydd y Tîm Gweithredol yn cynnal adolygiad llawn a chynhwysfawr o risg ar ddechrau pob blwyddyn er mwyn sicrhau bod y gofrestr risg sefydliadol yn nodi'r risg o ran cyflawni amcanion yn ein Cynllun Corfforaethol
- Cyflwynir adroddiad llawn ar risg i bob cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio a hefyd yn flynyddol i Fwrdd y Comisiwn
- Mae rheolwyr a staff yn gyfrifol am nodi risg yn eu prosiectau neu eu meysydd gwaith eu hunain. Nodir risgiau hefyd drwy'r broses gynllunio, drwy archwilio ac adolygu gweithrediadau a thrwy weithgareddau hyfforddi

- Neilltuir pob risg a nodir i berchennog risg, ac mae'n ofynnol iddo adolygu'n ffurfiol a yw'n debygol y bydd y risg yn digwydd, yr effaith ganlyniadol a'r mesurau lliniaru sydd ar waith bob chwarter o leiaf – yn ymarferol, caiff risgiau eu hadolygu unwaith y mis fel rhan o'n rhaglen a'n trefniadau rheoli perfformiad

Yn ystod 2018-19:

- Cafodd y gofrestr risg sefydliadol ei monitro'n agos yn enwedig yn sgil etholiadau mis Mai a'r dyddiad y bwriadwyd gadael yr Undeb Ewropeaidd ar y pryd, sef 29 Mawrth 2019
- Cafodd y polisi rheoli risg ei adolygu ddiwethaf yn 2017-18 er mwyn sicrhau ei fod yn canolbwyntio ar ddull y Comisiwn o reoli risgiau, gan gategoreiddio risgiau a mapio sicrwydd yn gliriach. Mae risgiau sefydliadol y Comisiwn yn parhau i gael eu lliniaru drwy weithgareddau prosiect a gweithredol y Comisiwn
- Cynhaliwyd gweithgareddau amrywiol i reoli risgiau yn y cyfnod cyn etholiadau mis Mai 2018 a mis Mai 2019 gan gynnwys ymarferion parhad busnes a rheoli argyfyngau

Roedd y risgiau strategol a gafodd eu monitro a'u rheoli gennym yn 2018-19 fel a ganlyn:

- Mae'r Comisiwn yn aneffeithiol wrth gyflawni ei gynllun corfforaethol cyfan neu ran ohono
- Mae rhan o bleidlais etholiad neu bob rhan ohoni yn cael ei chynnal yn aneffeithiol
- Rheoleiddio rheolau Cyllid Pleidiau ac Etholiadau yn aneffeithiol
- Mae'r Comisiwn yn methu ag ymateb yn ddigonol i fwy o ddatganoli
- Nid yw'r Comisiwn wedi'i baratoi'n ddigonol i ddelio â goblygiadau Brexit ar ei waith

Gan fod rhai risgiau'n ymwneud ag etholiadau, ac am nad yw eraill, oherwydd eu natur, o fewn ein rheolaeth neu am na ellir rhagweld eu hamseriad, gall difrifoldeb risgiau amrywio ar adegau gwahanol o'r flwyddyn. Mae'r prosesau rheoli, yr adolygiadau o risgiau a'r mesurau lliniaru a roddwyd ar waith yn y cyfnod a gwmpesir gan yr adroddiad hwn wedi rhoi sicrwydd i'r Swyddog Cyfrifyddu bod cyfundrefn briodol o reoli risg wedi cael ei chynnal er mwyn helpu'r sefydliad i gyflawni ei amcanion yn ystod y flwyddyn.

Archwilio Allanol

Mae'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol yn darparu llythyrau i reolwyr fel rhan o'r broses archwilio statudol sydd hefyd yn llywio'r arsylwadau a wneir gan y Swyddog Cyfrifyddu.

Penodir y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol fel ein harchwilydd allanol o dan Atodlen 1 i PPERA. Ni ddarparwyd unrhyw wasanaethau nad ydynt yn ymwneud ag archwilio gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol yn ystod 2018-19.

Archwilio Mewnol

Ein harchwilwyr mewnol yn 2018-19 oedd Mazars LLP. Penodwyd Mazars o 1 Ebrill 2016 ar contract o dair blynedd.

Cyflawnwyd archwiliadau yn unol â methodoleg Archwilio Mewnol Mazars, sy'n gyson â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus. Mae eu hadroddiadau yn cynnig barn annibynnol ar ddigonolrwydd ac effeithiolrwydd ein systemau rheoli. Roedd y rhaglen archwilio seiliedig ar risg y cytunwyd arni wedi cael ei chymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio.

Cwblhawyd pum adroddiad archwilio mewnol (cynllunio corfforaethol, diogelu data, adnoddau dynol, seiberddiogelwch, a systemau ariannol craidd). Ar gyfer pob archwiliad darparodd yr archwilwyr mewnol adroddiadau a oedd yn cynnwys eu canfyddiadau allweddol; ac awgrym o lefel y sicrwydd y gellid ei seilio ar eu canfyddiadau; ac argymhellion ar gyfer gweithredu i atgyfnerthu unrhyw wendidau rheoli. Ni ddosbarthwyd yr un o'r adroddiadau hyn fel rhai 'risg uchel'. Mae'r gwaith o weithredu hyn yn cael ei fonitro gan y Pwyllgor Archwilio. Ym marn yr Archwiliad roedd trefniadau llywodraethu, rheoli risg a rheolaeth fewnol y Comisiwn Etholiadol yn ddigonol ac yn effeithiol ar y cyfan.

Grantiau Datblygu Polisi

Dyrennir Grantiau Datblygu Polisi, fel y nodir yn nodyn 3 i'r cyfrifon, gennym ni i bleidiau gwleidyddol cymwys. Cynhelir rheolaeth fewnol dros dalu'r grantiau drwy broses hawlio ac adolygu gynhwysfawr, ac yna caiff ei hadolygu am gywirdeb. Cyflwynwyd ffurflenni gwariant gan bob plaid; a arweiniodd at daliadau gwerth £1,979,279 ac ni nodwyd unrhyw broblemau.

Llywodraethu Gwybodaeth

Mae ein proses o reoli risg gwybodaeth yn un barhaus. Rydym yn llywio ac yn mesur ein dull gweithredu yn erbyn Cod Ymarfer yr Arglwydd Ganghellor ar reoli cofnodion, Fframwaith Polisi Diogelwch Swyddfa'r Cabinet a Safon Diogelwch Gwybodaeth ISO27001.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn goruchwyllo ein dull o reoli risg gwybodaeth. Y Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol sydd â chyfrifoldeb gweithredol yn ei rôl fel Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth (SIRO).

Yn gyson â chanllawiau Swyddfa'r Cabinet mae'r Pwyllgor Archwilio a'r Prif Weithredwr yn cael asesiad blynyddol o'r broses rheoli Risg Gwybodaeth gan yr Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth.

Ar gyfer 2018-19, daeth yr adroddiad, a edrychodd ar feysydd: rheoli risg, tryloywder, cyfrinachedd gwybodaeth, argaeledd gwybodaeth, uniondeb gwybodaeth, rheoli digwyddiadau a gweithdrefnau i sicrhau ymwybyddiaeth barhaus o gyfrifoldebau a risgiau, i'r casgliad bod y dull o reoli risg gwybodaeth yn y sefydliad yn effeithiol.

Ystyriodd y Pwyllgor Archwilio a'r Prif Weithredwr asesiad yr Uwch-berchennog Risg Gwybodaeth o effeithiolrwydd y broses gyffredinol o reoli risg, gan gynnwys asesu yn erbyn canllawiau a fframweithiau perthnasol, ac roeddent yn fodlon ar yr asesiad hwnnw.

Digwyddiadau sy'n ymwneud â data personol

Cofnodwyd dau ddigwyddiad yn gysylltiedig â llywodraethu gwybodaeth yn ystod 2018-19. Un digwyddiad oedd yr achos o gael mynediad diawdurdod at ddata a nodwyd yn adroddiad 2017-18 a'r unig ddigwyddiad yr oedd angen ei adrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth. Rhoddwyd y camau lliniaru ar waith yn y Comisiynau fel yr argymhellwyd gan Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ac ni chymerwyd unrhyw gamau pellach.

Roedd yr ail ddigwyddiad yn ymwneud â gwneud golygiadau a nodwyd ond na chawsant eu gwneud yn llawn i'w cyhoeddi ar CPE Ar-lein. Cafodd hyn ei nodi yn y broses wirio gyffredinol gan staff mewnol. Cafodd y dogfennau hyn eu tynnu a gosodwyd rhai newydd yn eu lle. Mae aelod o'r tîm cyfreithiol yn cynnal adolygiad o ofynion golygu CPE Ar-lein yn erbyn ein dyletswyddau cyhoeddi a nodir yn PPERA.

Roedd cydymffurfiaeth â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data yn gymwys o 25 Mai 2018. Cynhaliwyd archwiliad ar ôl ei weithredu. Nododd yr adroddiad fod y Comisiwn wedi cael sicrwydd digonol yn erbyn deuddeg cam Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth ac wedi tanlinellu meysydd yr oedd angen eu datblygu ymhellach. Mae'r egwyddor a'r ddogfennaeth atebolrwydd sy'n ofynnol o dan Ddeddf Diogelu Data 2018 yn golygu, am y tro, ei bod yn ofynnol i'r Comisiwn ddangos cydymffurfiaeth weithredol.

Cyflwynwyd yr holl e-ddysgu ar ddiogelu data i staff yn 2018-19, fel y gwnaed o ran poster a deunyddiau ymwybyddiaeth newydd yn ymwneud â data personol, hawliau unigol testunau data a'r hawl i ddileu data. Yn 2019, gwelodd y Comisiwn nifer cynyddol o geisiadau am ddata personol gan y cyhoedd a cheisiadau i ddileu data, wrth i unigolion ddod yn fwy ymwybodol o'u hawliau data.

Adolygu effeithiolrwydd

Fel Swyddog Cyfrifyddu, rwy'n gyfrifol am adolygu effeithiolrwydd yr amgylchedd rheoli. Caiff yr adolygiad hwn ei lywio gan waith y rheolwyr yn y Comisiwn sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw'r fframwaith rheoli, gan waith yr archwilwyr mewnol hynny a chan sylwadau a wneir gan yr archwilwyr allanol yn eu hadroddiadau i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu'r sefydliad ac adroddiadau eraill. Bydd y Pwyllgor Archwilio yn rhoi cyngor i mi ar effeithiolrwydd fy systemau rheoli.

Rwy'n fodlon na thynnodd yr asesiad blynyddol o risg gwybodaeth, fel y'i cafwyd gan y Pwyllgor Archwilio, sylw at unrhyw feysydd a oedd yn peri pryder. Cadarnhaodd y Pwyllgor Archwilio yr asesiad o effeithiolrwydd y broses gyffredinol o reoli risg, gan gynnwys asesu yn erbyn canllawiau a fframweithiau perthnasol.

Rwy'n fodlon nad oedd unrhyw wendidau rheoli a nodwyd yn ystod y flwyddyn yn ddigon i beri risgiau sylweddol i bolisiâu, nodau nac amcanion y Comisiwn, na gwallau perthnasol yn natganiadau ariannol y Comisiwn. Rwyf hefyd yn fodlon yr ymdriniwyd â'r gwendidau hynny a nodwyd drwy gamau gweithredu priodol neu yr ymdrinnir â hwy ar hyn o bryd.

Mae'r adolygiad o effeithiolrwydd yn cynnwys ystyried ein polisi chwythu'r chwiban. Mae'r polisi hwn yn galluogi cyflogeion a gweithwyr i ddatgelu achosion o gamymddwyn, gweithredoedd anghyfreithlon neu bryderon am gamweddau yn y Comisiwn mewn ffyrdd gwahanol. Cafodd y polisi ei adolygu a'i ddiwygio yn ystod 2018-19. Ni chafwyd unrhyw achosion o chwythu'r chwiban yn ystod 2018-19 ac rwy'n fodlon bod rheolaethau digonol ar waith ar ôl cael sicrwydd gan fy rhagflaenydd fel rhan o'r broses drosglwyddo a thrwy fy ymgysylltiad â Bwrdd y Comisiwn.

Yr adroddiad ar gydnabyddiaeth a staff

Cydnabyddiaeth y Cadeirydd a'r Comisiynwyr

Penodir Comisiynwyr drwy Warant Frenhinol i gyflawni swyddogaethau'r Comisiwn fel y'u disgrifir yn PPERA. Penodir Cadeirydd y Comisiwn yn rhan-amser, am ddau ddiwrnod yr wythnos (hyd at 31 Rhagfyr 2016 roedd hyn yn dri diwrnod yr wythnos); tra bydd y Comisiynwyr eraill yn treulio rhwng 1.4 a 4.8 diwrnod y mis ar gyfartaledd yn cyflawni dyletswyddau'r Comisiwn.

Penderfynodd Tŷ'r Cyffredin y bydd ffioedd ar gyfer y Comisiynwyr yn cynyddu ar 1 Ebrill bob blwyddyn, yn unol â'r cynnydd canrannol a delir am Farnwyr yr Uchel Lys. Yn unol â'r trefniant hwn, cynyddodd ffioedd 1% o fis Ebrill 2018.

Telir y ffioedd ar gyfer y Comisiynwyr a chyflog y Cadeirydd o'r Gronfa Gyfunol, fel y gellir ei nodi mewn penderfyniad gan Dŷ'r Cyffredin. Pennwyd y ffi ar gyfer pob diwrnod a weithiwyd yn y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019 ar £382 (2017-18: £378)⁷.

Talwyd y Comisiynwyr mewn ôl-daliadau yn seiliedig ar y diwrnodau gwirioneddol a weithiwyd. Darperir ar gyfer trefniadau pensiwn y Comisiynwyr drwy benderfyniad gan Dŷ'r Cyffredin. Roedd y cyflogau a thaliadau ffioedd i Gomisiynwyr yn ystod 2018-19 fel a ganlyn:

Cyflog a ffioedd

Enw	2018-19 £	2017-18 £
Syr John Holmes (Cadeirydd)	79,350	69,874
Y Fonesig Susan Bruce	10,582	12,828
Anna Carragher	6,556	7,164
Sarah Chambers	6,842	0
Yr Athro Elan Closs Stephens CBE	13,179	14,352

⁷Oherwydd amseru'r uwchraddio, mae rhai ôl-daliadau am ddiwrnodau a weithiwyd ar y gyfradd uwch heb eu talu o hyd.

Enw	2018-19 £	2017-18 £
Yr Arglwydd Horam o Grimsargh	3,104	5,095
David Howarth	3,678	4,717
Alasdair Morgan	9,352	8,869
Bridget Prentice	5,764	6,416
Alastair Ross	1,624	0
Joan Walley	979	0
Rob Vincent CBE	6,821	8,306

(yn amodol ar archwiliad)

Mae'r gydnabyddiaeth ar gyfer cynghorydd annibynnol y pwyllgor archwilio, fel y'i pennwyd gan y Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol, yr un fath â'r gyfradd ddyddiol ar gyfer Comisiynwyr. Telir treuliau teithio a chynhaliaeth rhesymol yr eir iddynt yn unol â pholisi Teithio a Chynhaliaeth y Comisiwn. Nid oes unrhyw drefniadau pensiwn ar waith ar gyfer y rôl hon.

Treuliau busnes: teithio a llety

Enw	2018-19 £	2017-18 £
Syr John Holmes (Cadeirydd)	2,859	1,586
Y Fonesig Susan Bruce	1,339	5,428
Anna Carragher	351	1,348
Sarah Chambers	4,477	0
Yr Athro Elan Closs Stephens CBE	0	4,156
Tony Hobman	0	374
Yr Arglwydd Horam o Grimsargh	555	0
David Howarth	1,192	0
Alasdair Morgan	5,009	2,681
Bridget Prentice	382	544

(yn amodol ar archwiliad)

Mae treuliau busnes a ad-delir yn ddi-dreth ac nid ydynt yn rhan o unrhyw daliad buddiannau mewn nwyddau.

Cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr a'r Tîm Gweithredol

Penodwyd Claire Bassett yn Brif Weithredwr ar 7 Hydref 2015. Ar ôl ei hymddiswyddiad, penodwyd Bob Posner yn Brif Weithredwr dros dro ar 2 Ionawr 2019 ac fe'i cadarnhawyd yn y rôl honno ym mis Ebrill 2019.

Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol yn gyfrifol am gynghori Bwrdd y Comisiwn ar gydnabyddiaeth y Prif Weithredwr a chytuno ar y cylch gwaith cyd-drafod blynyddol ar gyfer dyfarniadau cyflogau staff (gan gynnwys y Tîm Gweithredol). Darperir manylion am gyfrifoldebau ac aelodaeth y pwyllgor yn yr adroddiad llywodraethu.

Nid yw'r Comisiwn yn rhan o'r Gwasanaeth Sifil ac felly nid yw'n rhwym wrth Ganllawiau Cyflogau'r Gwasanaeth Sifil. Fodd bynnag, mae Atodlen 1 i PPERA yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn ystyried pa mor ddymunol yw cadw telerau ac amodau cyflogaeth staff yn fras yn unol â rhai'r Gwasanaeth Sifil. Mae'r Pwyllgor Cydnabyddiaeth ac Adnoddau Dynol hefyd yn ystyried ystyriaethau economaidd ehangach a fforddiadwyedd eu hargymhellion.

Ariennir cydnabyddiaeth y Prif Weithredwr a'r cyfarwyddwyr drwy'r Amcangyfrif Cyflenwi a rhoddir cyfrif am hyn yn y cyfrifon adnoddau.

Mae gan y bobl a gwmpesir gan yr adroddiad hwn benodiadau penagored (heblaw am y Prif Weithredwr) er bod gan staff yr opsiwn i ymddeol a chael pensiwn ar ôl cyrraedd 60 neu 65 oed yn dibynnu ar reolau eu cynllun pensiwn penodol. Byddai dod â phenodiad gyda gwasanaeth sy'n gymwys i ben yn gynnar, ac eithrio o ganlyniad i gamymddwyn, fel arfer yn arwain at roi iawndal i'r unigolyn fel y nodir yng [Nghynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil](#).

Cydnabyddiaeth (gan gynnwys cyflog, buddiannau mewn nwyddau a phensiynau)

Cyflog

Mae cyflog yn cynnwys cyflog gros ac elfen Pwysoliad Llundain.

Buddiannau mewn nwyddau

Mae buddiannau mewn nwyddau aelodau'r Tîm Gweithredol yn cynnwys aelodaeth o Benenden Healthcare, yr ydym hefyd yn gwneud taliad ar gyfer pob un i CThEM. Gwerth y buddiannau hyn i bob aelod o'r Tîm Gweithredol ar gyfer 2018-19 oedd £123 (2017-18; £109). Darperir y buddiannau hyn i bob aelod o staff y Comisiwn.

Bonysau

Yn ystod 2018-19, roedd y Tîm Gweithredol ynghyd â phob aelod o staff yn gymwys i gael bonws nad yw'n gyfunol yn seiliedig ar berfformiad. Arweiniodd y graddau perfformiad at y lefelau bonws canlynol: perfformiad 'da' - £100; perfformiad 'uchel' - £250; a pherfformiad 'eithriadol' - £500. Cyfrifwyd y bonysau ar sail pro-rata ar gyfer pobl a ymunodd ran o'r ffordd drwy'r flwyddyn a staff rhan-amser.

Ar gyfer yr aelodau hynny o'r Tîm Gweithredol a oedd yn gymwys i gael bonws, roedd y dosbarthiad fel a ganlyn:

Lefel perfformiad	Nifer yr aelodau o'r Tîm Gweithredol
Perfformiad da	1
Perfformiad uchel	1
Perfformiad eithriadol	2

Cyfanswm unigol neu gydnabyddiaeth

Cyfarwyddwyr	Cyflog £000		Buddiannau Pensiwn ⁸ (i'r £1000 agosaf)		Cyfanswm £000	
	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18	2018-19	2017-18
Bob Posner**	105-110	95-100	59	19	165-170	115-120
Prif Weithredwr a Chwmsler Cyfreithiol						
Claire Bassett*	100-105	130-135	40	52	140-145	180-185

⁸ Cyfrifir gwerth buddiannau pensiwn a gronwyd yn ystod y flwyddyn fel (y cynnydd gwirioneddol mewn pensiwn wedi'i luosi ag 20) a (y cynnydd gwirioneddol mewn unrhyw gyfandaliad) llai (y cyfraniadau a wnaed gan yr unigolyn). Nid yw'r cynnydd gwirioneddol yn cynnwys cynnydd oherwydd chwyddiant nac unrhyw gynnydd neu ostyngiad am fod hawliau pensiwn wedi cael eu trosglwyddo.

Prif Weithredwr

Carolyn Hughes***	0-5	100-105	1	19	0-5	120-125
Dirprwy Brif Weithredwr a Chyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol						
Kieran Rix	100-105	5-10	84	3	180-185	10-15
Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol						
Ailsa Irvine	100-105	95-100	38	118	135-140	215-220
Cyfarwyddwr Gweinyddu Etholiadau a Chanllawiau						
Craig Westwood	100-105	95-100	39	38	135-140	135-140
Cyfarwyddwr Cyfathrebu ac Ymchwil						
Louise Edwards	20-25	0	12	0	35-40	0
Cyfarwyddwr Rheoleiddio						

Nodiadau

- *Ymddiswyddodd Claire Bassett ar 1 Ionawr 2019
- **Penodwyd Bob Posner ar 2 Ionawr 2019 (cyn-Gyfarwyddwr Cyllid Gwleidyddol a Rheoleiddio a Chwnsler Cyfreithiol)
- *** Ymddiswyddodd Carolyn Hughes ar 6 Ebrill 2018
- ****Penodwyd Kieran Rix ar 1 Mawrth 2018
- ***** Penodwyd L Edwards ar 2 Ionawr 2019
- Cyflog blynyddol Louise Edwards fel Cyfarwyddwr Rheoleiddio ar gyfer 2018-19 yw £100-150k
- Cyflog blynyddol Bob Posner fel Prif Weithredwr ar gyfer 2018-19 yw £135-140k
- Cyflog blynyddol Bob Posner fel Cyfarwyddwr Cyllid Gwleidyddol a Rheoleiddio a Chwnsler Cyfreithiol yw £100-150k
- Cyflog blynyddol Kieran Rix ar gyfer 2017-18 yw £95-100k

- Cyflog blynyddol Claire Bassett yw £135-140k
- Mae cyflog yn cynnwys taliad bonws nad yw'n gyfunol, ac mae pob aelod o staff yn gymwys i gael gofal iechyd Benenden gwerth £123

(yn amodol ar archwiliad)

Gwybodaeth am bensiynau i gyfarwyddwyr (£000)

Cyfarwyddwyr	Pensiwn cronedig ar ôl cyrraedd oedran pensiwn ar 31/3/19 a chyfandaliad cysylltiedig	Cynnydd gwirioneddol I mewn pensiwn a chyfandaliad cysylltiedig ar ôl cyrraedd oedran pensiwn	CETV ar 31/3/19	CETV ar 31/3/18	Cynnydd gwirioneddol I mewn CETV
Bob Posner Cyfarwyddwr Cyllid Gwleidyddol, Rheoleiddio a Chwnsler Cyfreithiol	20-25	2.5-5	456	352	61
Claire Bassett Prif Weithredwr	20-25	0-2.5	267	216	17
Carolyn Hughes Dirprwy Brif Weithredwr a Chyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol	20-25	0-2.5	398	384	14
Kieran Rix Cyfarwyddwr Cyllid a Gwasanaethau Corfforaethol	20-25	2.5-5	381	279	55
Ailsa Irvine Cyfarwyddwr Gweinyddu Etholiadau a Chanllawiau	20-25	0-2.5	315	250	12
Craig Westwood Cyfarwyddwr Cyfathrebu ac Ymchwil	5-10	0-2.5	62	33	16
Louise Edwards Cyfarwyddwr Rheoleiddio	5-10	0-2.5	96	65	14

Nodiadau

- * Ymddiswyddodd Carolyn Hughes ar 6 Ebrill 2018; ** Penodwyd Kieran Rix ar 1 Mawrth 2018 ac mae wedi cael ei ailgyfrifo ar gyfer 2017-18
- Ni wnaed unrhyw gyfraniad cyflogwr at bensiynau partneriaeth. CETV yw'r Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod
- Y pensiwn cronedig a ddyfynnir yn y tabl uchod yw'r pensiwn y mae gan yr aelod hawl i'w gael pan fydd yn cyrraedd 60 oed ar gyfer cynlluniau pensiwn 'Classic', 'Classic Plus', a 'Premium', 65 oed ar gyfer cynllun pensiwn 'Nuvos', ac oedran pensiwn y wladwriaeth (neu 65 os yw'n ddiweddarach) ar gyfer cynllun pensiwn 'Alpha'

(yn amodol ar archwiliad)

Pensiynau

Darperir buddiannau pensiwn ar gyfer staff y Comisiwn drwy drefniadau Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil.

Mae cyfraniadau cyflogai yn gysylltiedig â chyflog ac yn amrywio rhwng 4.60% ac 8.05% i bob aelod. Mae buddiannau yn y cynllun classic yn cronni ar gyfradd o 1/80fed o enillion pensiynadwy terfynol ar gyfer pob blwyddyn o wasanaeth. Yn ogystal, mae cyfandaliad sy'n gyfwerth â thair blynedd o bensiwn cychwynnol yn daladwy ar ymddeoliad. Ar gyfer y cynllun premium, mae buddiannau'n cronni ar gyfradd o 1/60fed o enillion pensiynadwy terfynol ar gyfer pob blwyddyn o wasanaeth. Yn wahanol i'r cynllun classic, nid oes cyfandaliad awtomatig. Hybrid yn y bôn yw'r cynllun Classic plus gyda buddiannau am wasanaeth cyn 1 Hydref 2002 wedi'u cyfrifo'n fras fel y rhai ar gyfer classic a buddiannau am wasanaeth o fis Hydref 2002 yn cael eu gweithio allan fel y rhai ar gyfer premium. Yn y cynllun Nuvos bydd aelod yn cronni pensiwn yn seiliedig ar ei enillion pensiynadwy yn ystod ei gyfnod yn aelod o'r cynllun. Ar ddiwedd blwyddyn y cynllun (31 Mawrth) caiff cyfrif pensiwn yr aelod a enillwyd ei gredydu â 2.3% o'i enillion pensiynadwy yn y flwyddyn honno o'r cynllun a chaiff y pensiwn cronedig ei uwchraddio yn unol â deddfwriaeth Cynyddu Pensiynau. Ym mhob achos, gall aelodau ddewis ildio (gohirio) pensiwn am gyfandaliad hyd at y terfynau a bennir gan Ddeddf Cyllid 2004.

Mae'r cyfrif pensiwn partneriaeth yn drefniant pensiwn rhanddeiliad. Mae'r cyflogwr yn gwneud cyfraniad sylfaenol rhwng 8% a 14.75% (yn dibynnu ar oedran yr aelod) i mewn i gynnyrch pensiwn rhanddeiliad a ddewiswyd gan y cyflogai o banel o ddarparwyr. Nid oes rhaid i'r cyflogai gyfrannu, ond os bydd yn gwneud cyfraniadau, bydd y cyflogwr yn talu cyfraniad cyfatebol hyd at derfyn o 3% o'r cyflog pensiynadwy (yn ogystal â chyfraniad sylfaenol y cyflogwr). Bydd cyflogwyr hefyd yn gyfrannu 0.5% arall o gyflog pensiynadwy i gwmpasu cost yswiriant buddiant risg a ddarperir yn ganolog (marwolaeth mewn swydd ac ymddeoliad ar sail afiechyd).

Cyflwynwyd Cynllun Pensiwn Alpha o 1 Ebrill 2015. Mae'n gynllun buddiannau diffiniedig (cyfartaledd gyrfa) sy'n rhoi buddiannau ar sail cyfartaledd gyrfa gydag oedran pensiwn arferol sy'n cyfateb i Oedran Pensiwn y Wladwriaeth yr aelod (neu 65 os yw'n uwch). Bydd pensiwn yn cronni ar 2.32% o enillion pensiynadwy gwirioneddol ym mhob un o flynyddoedd y cynllun.

Ceir rhagor o fanylion am drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil yn www.civilservicepensionscheme.org.uk.

Mae cynlluniau classic, premium, classic plus a nuvos gyda'i gilydd yn ffurfio Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS). Cynlluniau buddiannau diffiniedig aml-gyflogwr heb eu hariannu (y Cynlluniau) yw'r PCSPS a'r Cynllun Pensiwn Gweision Sifil ac Eraill (CSOPS - a adwaenir fel "alpha") ac ni all y Comisiwn nodi ei gyfran o'r asedau na'r rhwymedigaethau sylfaenol. Y tro diwethaf i'r cynllun gael ei brisio'n actiwaraid oedd 31 Mawrth 2007 ond ers y dyddiad hwn cafodd prisiau actiwaraid o'r Cynllun eu hatal tra'n aros i argymhellion Adolygiad Hutton gael eu rhoi ar waith. Caiff y Cynllun ei brisio nawr fel yr oedd ar 31 Mawrth 2012 a bydd y prisiad yn adlewyrchu rheolau'r cynllun ar ôl 2015 a strwythurau buddiannau.

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod

Gwerth Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) yw gwerth y buddiannau cynllun pensiwn wedi'i gyfalafu a'i asesu'n actiwaraid a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol. Gwerth y buddiannau yw'r buddiannau a gronnwyd gan yr aelod ac unrhyw bensiwn priod digwyddiadol sy'n daladwy o'r cynllun. Taliad yw CETV a wneir gan gynllun pensiwn neu drefniant i sicrhau buddiannau pensiwn mewn cynllun pensiwn arall neu drefniant pan fydd yr aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddiannau a gronnwyd yn ei gynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn gysylltiedig â'r buddiannau y mae'r unigolyn wedi'u cronni o ganlyniad i gyfanswm cyfnod ei aelodaeth o'r cynllun pensiwn, nid dim ond ei wasanaeth mewn capasiti uwch y mae datgeliad yn gymwys iddo.

Mae'r ffigurau yn cynnwys gwerth unrhyw fuddiant pensiwn mewn cynllun neu drefniant arall y mae'r aelod wedi'i drosglwyddo i drefniadau pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Maent hefyd yn cynnwys unrhyw fuddiant pensiwn ychwanegol a gronnir i'r aelod o ganlyniad i'r ffaith ei fod wedi prynu buddiannau pensiwn ychwanegol ar ei draul ei hun. Caiff CETVs eu gweithio allan yn unol â Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Galwedigaethol (Gwerthoedd Trosglwyddo) (Diwygio) 2008 ac nid ydynt yn ystyried unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl i fuddiannau sy'n deillio o Dreth Lwfans Oes a all fod yn ddyledus pan gaiff buddiannau pensiwn eu cymryd.

Cynnydd gwirioneddol mewn CETV

Mae hyn yn adlewyrchu'r cynnydd mewn CETV a ariennir gan y cyflogwr. Nid yw'n cynnwys y cynnydd mewn pensiwn a gronnir oherwydd chwyddiant, cyfraniadau a delir gan y cyflogai (yn cynnwys gwerth unrhyw fuddiannau a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio'r farchnad gyffredin ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

Ar gyfer 2018-19, roedd cyfraniadau cyflogwr o £1,162,717 yn daladwy i'r Cynlluniau (2017-18; £1,190,319) ar un o bedair cyfradd yn yr ystod 20% i 24.5% (2017-18; 20% a 24.5%) o gyflog pensiynadwy, yn seiliedig ar fandiau cyflog. Mae Actiwari'r Cynllun yn adolygu cyfraniadau cyflogwr bob pedair blynedd yn dilyn prisiad llawn o'r cynllun. Mae cyfraddau'r cyfraniadau yn adlewyrchu buddiannau wrth iddynt gronni, nid y costau fel yr eir iddynt mewn gwirionedd, ac maent yn adlewyrchu profiad blaenorol o'r cynllun.

Gall cyflogeion ddewis agor cyfrif pensiwn partneriaeth, pensiwn rhanddeiliad gyda chyfraniad cyflogwr. Talwyd cyfraniadau cyflogwyr o £43,612 (2017-18; £35,370) i un aelod neu fwy o banel o dri darparwr pensiwn cyfranddeiliaid a benodwyd (o fis Medi 2018 penodwyd darparwr unigol newydd a symudodd pob aelod cyfredol i'r darparwr hwnnw). Mae cyfraniadau cyflogwr yn gysylltiedig ag oedran ac yn amrywio rhwng 8% a 14.75% o gyflog pensiynadwy. Mae cyflogwyr hefyd yn talu cyfraniad sy'n cyfateb i daliadau'r cyflogai hyd at 3 y cant o gyflog pensiynadwy. Yn ogystal, roedd cyfraniadau cyflogwr o £1,550, sef 0.5% o gyflog pensiynadwy, yn daladwy i'r PCSPS i gwmpasu cost darparu cyfandaliadau yn y dyfodol pe bai'r cyflogeion hyn yn marw mewn gwasanaeth neu'n ymddeol ar sail afiechyd.

Y cyfraniadau a oedd yn ddyledus i ddarparwyr pensiwn partneriaeth ar ddyddiad y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol oedd £4,433. Nid oedd unrhyw gyfraniadau wedi'u rhagdalau ar y dyddiad hwnnw.

Ni thalwyd cyfraniadau pensiwn gan y Comisiwn mewn perthynas â Chomisiynwyr yn ystod y cyfnod. Fodd bynnag, mae'n ofynnol i'r Comisiwn dalu pensiynau i rai o gyn-Gomisiynwyr Comisiwn Llywodraeth Leol Lloegr (LGCE). Cyfanswm y ddarpariaeth ar gyfer y costau hyn oedd £167k ar 31 Mawrth 2019 (£187k ar 31 Mawrth 2018).

Iawndal am ymddeol yn gynnar neu golli swydd

Ni wnaed unrhyw daliadau yn ystod 2018-19 a ddarparodd iawndal am ymddeol yn gynnar neu golli swydd. (2017-18 £dim).

Taliadau i gyn-gyfarwyddwyr

Yn ystod 2018-19, ni wnaed unrhyw daliadau i unrhyw un nad oedd yn gyfarwyddwr ar yr adeg y gwnaed y taliad, ond a oedd wedi bod yn un o Gyfarwyddwyr y Comisiwn o'r blaen.

Datgeliad cyflog teg (i'r £1000 agosaf)

	2018-19	2017-18
Y Cyfarwyddwr a gafodd y cyflog mwyaf	135 - 140	130 - 135
Cydnabyddiaeth ganolrif (pob aelod arall o staff)	39	39
Cymhareb	3.5	3.4

(yn amodol ar archwiliad)

Yn 2018/19, ni chafodd unrhyw gyflogai gydnabyddiaeth a oedd yn fwy na'r hyn a gafodd y cyfarwyddwr sy'n ennill y cyflog mwyaf. Roedd y cyfraddau cydnabyddiaeth ar gyfer staff heblaw'r cyfarwyddwr sy'n ennill y cyflog mwyaf (yn seiliedig ar gyfraddau cyfwerth ag amser llawn) yn amrywio o £23,400 i £100,400 (2017:18: £23,000 i £103,900).

Cynyddodd cydnabyddiaeth y Cyfarwyddwr sy'n ennill y cyflog mwyaf 2% yn weithredol o 1 Ebrill 2018 a oedd yn gyson â phob cynnydd yng nghyflogau staff y Comisiwn Etholiadol.

Yr Adroddiad ar Staff

Cyfansoddiad staff

Nifer y cyfarwyddwyr a gyflogwyd yn ystod y cyfnod oedd 6 (yr oedd 3 ohonynt yn ddynion a 3 yn ferched).

Roedd nifer y Comisiynwyr a'r staff a oedd mewn swydd ac wedi'u penodi yn ystod y flwyddyn fel a ganlyn:

	Benyw	Gwryw	Cyfansymiau
Cadeirydd a Bwrdd	6	7	13
Cyfarwyddwyr/Penaethiaid (staff parhaol)	12	7	19
Cyfarwyddwyr/Penaethiaid (staff dros dro/staff cyfnod penodol)	1	4	5
Staff arall (parhaol)	72	45	117
Staff arall (dros dro/cyfnod penodol)	21	13	34
Contract/Asiantaeth	8	9	17
Cyfanswm	120	85	205

Costau staff (i'r £1000 agosaf)

	Staff a gyflogir yn barhaol	Eraill	2018/19 Cyfanswm	2017/18 Cyfanswm
--	-----------------------------	--------	---------------------	---------------------

Cyflogau	5,728	188	5,916	5,940
Costau nawdd cymdeithasol	648		648	651
Costau pensiwn eraill	1,174		1,174	1,160
Is-gyfanswm	7,550	188	7,738	7,751
Llai adenillion mewn perthynas â secondiadau allanol	0	0	0	1
Darpariaeth o ran Costau Ymadael yn Wirfoddol				
Cyfanswm y costau net	7,550	188	7,738	7,752

(yn amodol ar archwiliad)

Y nifer cyfartalog o staff a gyflogir

Yn ystod 2018-19, y nifer cyfartalog o staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogwyd oedd 129 (2017-18: 133). Hefyd, ar gyfartaledd, roedd 4 aelod o staff cyfwerth ag amser llawn dros dro (2017-18: 4) yn llenwi swyddi sefydledig neu'n gweithio ar brosiectau y tu allan i'r sefydliad.

	2018-19	2017-18
Cyfwerth ag amser llawn - Staff a gyflogir yn barhaol	130	133
Staff dros dro	4	4
Cyfanswm	134	137

(yn amodol ar archwiliad)

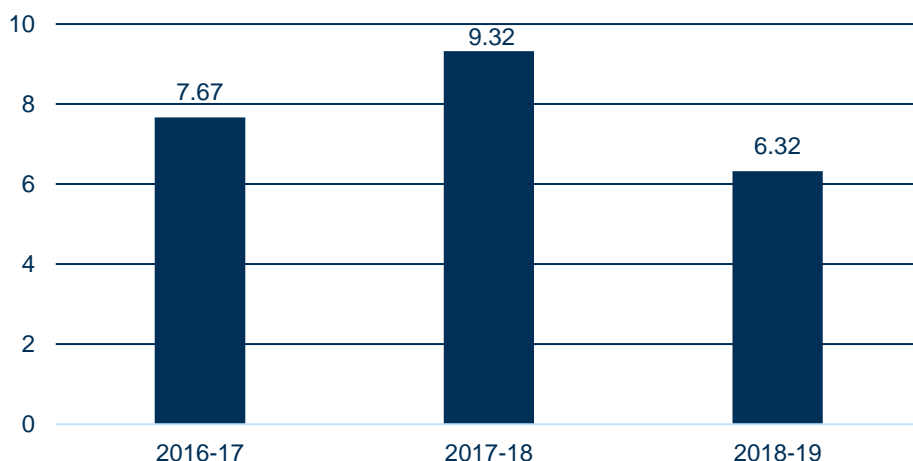
Absenoldeb oherwydd salwch

Yn 2018-19 y nifer cyfartalog o ddiwrnodau absenoldeb oherwydd salwch oedd 6.32 y pen o gymharu â 9.32 fesul cyflogai y flwyddyn gynt. Mae hyn yn dangos lleihad mewn absenoldebau o gymharu â blynyddoedd blaenorol yn rhannol oherwydd nifer bach o achosion absenoldeb hirdymor wedi dod i ben yn ystod y flwyddyn.

Bydd y swyddogaeth Adnoddau Dynol yn parhau i ganolbwyntio ar helpu rheolwyr i reoli absenoldeb byrdymor a hirdymor yn ystod 2019-20 gan gynnwys sicrhau bod pob aelod o staff yn cael trafodaeth dychwelyd i'r gwaith effeithiol â'i reolwr llinell pan fydd yn dychwelyd, a monitro a chefnogi'n effeithiol yn ystod absenoldeb hirdymor. Rydym yn ymrwymedig i iechyd a lles pob aelod o staff ac yn hyrwyddo ffordd o fyw gytbwys, gan

gynnwys aelodaeth gorfforaethol o Benenden Healthcare. Ceir polisi absenoldeb oherwydd salwch cynhwysfawr a chanllawiau i reolwyr ar ddelio ag absenoldeb staff.

Cyfradd absenoldeb oherwydd salwch ar gyfartaledd fesul cyflogai

Polisiau Staff

Cafodd polisiau staff eu cymhwyso'n gyson yn ystod y flwyddyn wrth ystyried ceisiadau swydd a recriwtio staff. Gofynnir i ymgeiswyr ddarparu data monitro cydraddoldeb, na fydd y panel rhestr fer yn eu gweld, ac felly cânt eu rhoi ar y rhestr fer yn seiliedig ar eu sgiliau a'u profiad sy'n angenrheidiol ar gyfer y rôl.

Rhoddir cyfle i staff sy'n datgan anabledd, neu sy'n mynd yn anabl yn unol â'r diffiniad yn Neddff Cydraddoldeb 2010, wneud cais am addasiadau rhesymol os bydd eu hangen. Gellir ymgynghori â'r adran Iechyd Galwedigaethol i wneud argymhellion a chynnal asesiadau risg o ran iechyd a diogelwch. Caiff gweithio'n hyblyg ei ystyried hefyd fel rhan o addasiadau rhesymol. Darperir hyfforddiant, fel y bo angen, i bob aelod o staff yn y fformat sy'n ofynnol.

Gwariant ar wasanaeth ymgynghori

Mae gwariant ar wasanaeth ymgynghori yn £200k ar gyfer 2018-19 (2017-18 – £170k).

Penodiadau oddi ar y Gyflogres

Nid oedd unrhyw benodiadau oddi ar y gyflogres yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19 (2017-18 £dim).

Pecynnau Ymadael

Ni chytunwyd ar unrhyw becynnau ymadael yn ystod blwyddyn ariannol 2018-19.
(Cytunwyd ar un pecyn ymadael o fewn yr ystod £5k - £10k yn ystod blwyddyn ariannol 2017-18).

Mae costau diswyddo ac ymadael eraill wedi cael eu talu yn unol â darpariaethau Cynllun Digolledu'r Gwasanaeth Sifil, sef cynllun statudol a wnaed o dan Ddeddf Blwydd-daliadau 1972, neu drwy drafod cytundebau setlo.

Ni chafwyd unrhyw ymddeoliadau oherwydd salwch yn ystod 2018-19 (un yn 2017-18).
Caiff costau ymddeoliad oherwydd salwch eu talu gan y cynllun pensiwn.

Adroddiad ar Atebolrwydd Seneddol ac Archwilio

Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol

Mae'r wybodaeth yn yr adran hon yn amodol ar archwiliad.

								2018-19 £'000	2017-18 £'000
Amcangyfrif				Alldro				All-dro â phleidlais o gymharu ag Amcangyfrif: arbediad/ (gormodedd)	Alldro
SoPS	Â phleidlais	Heb bleidlais	Cyfanswm	Â phleidlais	Heb bleidlais	Cyfanswm			Cyfanswm
Terfyn Gwario Adrannol									
- Adnoddau	1.1	16,371	253	16,624	15,166	148	15,314	1,205	
- Cyfalaf	1.2	842		842	616		616	226	
Gwariant a Reolir yn Flynyddol									
- Adnoddau	1.1	339		339	227		227	112	
- Cyfalaf									
Cyfanswm y Gyllideb		17,552	253	17,805	16,009	148	16,157	1,543	
Heb Gyllideb									
- Adnoddau									
Cyfanswm		17,552	253	17,805	16,009	148	16,157	1,543	

Cyfanswm yr Adnoddau	1.1	16,710	253	16,963	15,393	148	15,541	1,317	
Cyfanswm y Cyfalaf		842	-	842	616	-	616	226	
Cyfanswm		17,552	253	17,805	16,009	148	16,157	1,543	

Gofyniad Arian Parod Net 2018-19

£000	SoPs	2018-19 Amcangyfrif	2018-19		2017-18
			Alldro	Alldro o gymharu ag Amcangyfrif: arbediad/ (gormodedd)	Alldro
Gofyniad Arian Parod Net	3	16,807	15,021	1,786	16,590

Cyfansymiau â phleidlais sy'n amodol ar reolaeth Seneddol yw'r ffigurau yn y meysydd sydd wedi'u hamlinellu'n drwm. At ddibenion Amcangyfrif, caiff holl wariant y Comisiwn ei ddosbarthu fel Rhaglen. Felly, nid yw'r Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol yn adrodd ar alldro yn erbyn terfyn cost Weinyddol.

Rhoddir esboniadau o amrywiadau rhwng Amcangyfrif ac Alldro yn yr Adroddiad ar Berfformiad. Mae'r nodiadau isod yn rhan o'r cyfrifon hyn.

SoPS 1.1: Dadansoddiad o alldro adnoddau net fesul adran

2018-19 £'000						2017-18 £'000
Alldro			Amcangyfrif			Alldro
Gros	Incwm	Cyfanswm net yr alldro	Cyfanswm Net	Cyfanswm net yr alldro o gymharu â'r Amcangyfrif	Cyfanswm net yr alldro o gymharu â'r Amcangyfrif, wedi ei addasu ar gyfer trosglwyddiadau	Cyfanswm

Gwariant yn y Terfyn
Gwariant Adrannol

Â Phleidlais:

A. Gwariant craidd 15,184 (18) 15,166 16,371 1,205 1,205 15,735

Heb bleidlais

B. Ffioedd comisiynwyr 148 0 148 253 105 105 156

Gwariant a Reolir
yn Flynyddol

Â phleidlais

Ch. Darpariaethau a grëwyd neu a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn 227 0 227 339 112 112 10

Cyfanswm

15,559	(18)	15,541	16,963	1,422	1,422	15,901
--------	------	--------	--------	-------	-------	--------

SoPS 1.2 Dadansoddiad o alldro cyfalaf net fesul adran

2018-19 £'000			2017-18 £'000	
Alldro			Amcangyfrif	Alldro
Gros	Incwm	Net	Net	Net
			Cyfanswm net o gymharu â'r Amcangyfrif	

Gwariant yn y Terfyn Gwariant
Adrannol

Â phleidlais

Comisiwn Etholiadol

616

616

842

189

279

CYFANSWM

616

0

616

842

189

279

SoPS 2.1 Cysoni alldro adnoddau net i'r gwariant gweithredu net

		2018-19 £000	2017-18 £000
	Nodyn	Alldro	Alldro
Cyfanswm yr alldro adnoddau yn y Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol	<i>SoPS</i> <i>1.1</i>	15,541	15,901
Llai:			
Incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol	<i>SoPS</i> <i>4</i>	(119)	(127)
Gwariant Gweithredu Net yn y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr		15,422	15,774

SoPS 3 Cysoni Adnoddau Net i'r Gofyniad Arian Parod Net

	Nodyn	Amcangyfrif £'000	Alldro £'000	Cyfanswm net yr alldro o gymharu â'r Amc.: arbediad/ (gormodedd) £'000
Alldro Adnoddau	<i>SoPS 1.1</i>	16,963	15,541	1,422
Alldro Cyfalaf	<i>SoPS 1.2</i>	842	616	226
Croniadau i addasiadau arian parod:				
<i>Addasiad i ddileu eitemau anariannol:</i>				
Dibrisio / Amorteiddio	3	(358)	(235)	(123)
Cydnabyddiaeth a threuliau archwilyr	3	(48)	(42)	(6)
Darpariaethau newydd ac addasiadau i ddarpariaethau blaenorol	3	(353)	(239)	(114)
<i>Addasiad i adlewyrchu symudiadau mewn balansau gweithio</i>				
Cynnydd/(Lleihad) mewn symiau derbyniadwy	10	0	(153)	153
(Cynnydd)/Lleihad mewn symiau taladwy	11	0	(450)	450
(Cynnydd)/Lleihad mewn symiau taladwy yn ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn	11	0	119	(119)
Defnyddio'r ddarpariaeth	12	14	12	2
		17,060	15,169	1,891
Dileu eitemau cyllideb heb bleidlais				
Gwasanaethau Sefydlog y Gronfa Gyfunol	<i>SoPS 1.1</i>	(253)	(148)	(105)
Gofyniad arian parod net		16,807	15,021	1,786

SoPS 4.1 Dadansoddiad o'r incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol

	Alldro £000 Incwm	2018-19 <i>Derbyniadau</i>	Alldro £000 Incwm	2017-18 <i>Derbyniadau</i>
Incwm y tu allan i'r cwmpas	112	82	127	195
Cronfeydd Refferendwm Ewropeaidd a gafodd eu hildio i'r Gronfa Gyfunol*		1,117		
Gormodedd o incwm a gafodd ei ildio i'r Gronfa Gyfunol	7			

Cyfanswm sy'n daladwy i'r
Gronfa Gyfunol

119

1,199

127

195

Nodiadau

- * Ildiodd y Comisiwn gronfeydd heb eu defnyddio o'r gyllideb heb bleidlais ar gyfer Refferendwm Ewropeaidd 2016.
- Mae derbyniadau 2018-19 yn cynnwys £3k o incwm 2017-18.

Y cosbau a oedd yn ddyledus oedd £111,597 yn 2018-19 a derbyniwyd £78,547 yn ogystal â £3,040 o alldro'r flwyddyn flaenorol erbyn 31 Mawrth 2019 a chafodd ei ildio i'r Gronfa Gyfunol fel sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith; derbyniwyd y £33,050 a oedd yn weddill ym mis Ebrill 2019.

Datgeliadau Atebolrwydd Seneddol

Ni fu unrhyw golledion adroddadwy na thaliadau arbennig yr oedd angen i'r Comisiwn Etholiadol eu datgelu ar gyfer 2018-19 (2017-18 £dim, yn amodol ar archwiliad).

Rhwymedigaethau Digwyddiadol

Nid oes unrhyw rwymedigaethau digwyddiadol i adrodd arnynt ar gyfer 2018-19 (yn amodol ar archwiliad).

Bob Posner
Prif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu
27 Mehefin 2019

Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Ddau Dŷ'r Senedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwy'n ardystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol y Comisiwn Etholiadol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019 o dan Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000. Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys y canlynol: Datganiadau o Wariant Net Cynhwysfawr, Sefyllfa Ariannol, Llifau Arian Parod, Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr y Comisiwn Etholiadol; a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu arwyddocaol. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â'r polisiau cyfrifyddu a nodir oddi mewn iddynt.

Rwyf hefyd wedi archwilio'r Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol a'r nodiadau cysylltiedig, a'r wybodaeth yn yr Adroddiad ar Atebolrwydd a ddisgrifir yn yr adroddiad hwnnw fel rhai a archwiliwyd.

Yn fy marn i:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Comisiwn Etholiadol ar 31 Mawrth 2019 ac o wariant gweithredu net y Comisiwn Etholiadol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â Deddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 a chyfarwyddiadau Trysorlys EM a gyhoeddwyd oddi tani.

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol:

- mae'r Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol yn cyflwyno'n briodol yr alldro yn erbyn cyfansymiau rheolaeth Seneddol y pleidleisiwyd arnynt ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019 ac yn dangos nad aethpwyd y tu hwnt i'r cyfansymiau hynny;
- mae'r incwm a'r gwariant a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (y DU) a Nodyn Ymarfer 10 'Audit of Financial Statements of Public Sector Entities in the United Kingdom'. Caiff fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn adran Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio datganiadau ariannol fy nhystysgrif. Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi a'm staff gydymffurfio â Safon Foesegol Ddiwygiedig

2016 y Cyngor Adroddiadau Ariannol. Rwy'n annibynnol ar y Comisiwn Etholiadol yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU. Mae fy staff a minnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio rwyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau mewn perthynas â busnes gweithredol

Mae'n ofynnol i mi ddod i gasgliad ynghylch priodolrwydd y modd y mae'r rheolwyr yn defnyddio'r dull cyfrifyddu yn seiliedig ar fusnes gweithredol ac, yn seiliedig ar y dystiolaeth archwilio rydym wedi'i chael, p'un a oes ansicrwydd perthnasol o ran digwyddiadau neu amodau a all fwrw amheuaeth ar allu'r Comisiwn Etholiadol i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol. Os dof i'r casgliad bod ansicrwydd perthnasol, mae'n ofynnol i mi, yn fy adroddiad archwilydd, dynnu sylw at y datgeliadau cysylltiedig yn y datganiadau ariannol neu, os yw'r priod ddatgeliadau'n annigonol, addasu fy marn. Mae fy nghasgliadau'n seiliedig ar y dystiolaeth archwilio a gafwyd hyd at ddyddiad fy adroddiad archwilydd. Fodd bynnag, gall digwyddiadau neu amodau yn y dyfodol olygu na all yr endid barhau fel busnes gweithredol. Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi yn hyn o beth.

Cyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fodloni'i hun bod y datganiadau hynny yn rhoi darlun gwir a theg.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau ariannol, eu hardystio a chyflwyno adroddiad arnynt yn unol â Deddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000.

Mae a wnelo archwiliad â chasglu tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y datganiadau ariannol yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed drwy dwyll neu wall. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Fel rhan o archwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU), rwy'n arfer barn broffesiynol ac yn gweithredu ag amheuaeth broffesiynol drwy gydol yr archwiliad. Rwyf hefyd yn gwneud y canlynol:

- nodi ac asesu'r risgiau y ceir camddatganiadau perthnasol yn y datganiadau ariannol, boed hynny drwy dwyll neu wall, cynllunio a dilyn gweithdrefnau archwilio sy'n ymateb i'r risgiau hynny, a chasglu tystiolaeth archwilio sy'n ddigonol ac yn

briodol i roi sail i'm barn. Mae'r risg o beidio â chanfod camddatganiad perthnasol sy'n deillio o dwyll yn uwch na'r risg o beidio â chanfod un sy'n deillio o wall, gan y gall twyll gynnwys cydgynllwynio, ffugio, hepgoriadau bwriadol, camgynrychioli, neu ddiystyru rheolaethau mewnol.

- deall rheolaethau mewnol sy'n berthnasol i'r archwiliad er mwyn cynllunio gweithdrefnau archwilio sy'n briodol o dan yr amgylchiadau, ond nid at ddiben mynegi barn ar effeithiolrwydd rheolaethau mewnol y Comisiwn Etholiadol.
- gwerthuso priodoldeb y polisiau cyfrifyddu a ddefnyddiwyd a rhesymoldeb yr amcangyfrifon cyfrifyddu a datgeliadau cysylltiedig a wnaed gan y rheolwyr.
- gwerthuso cyflwyniad, strwythur a chynnwys y datganiadau ariannol, gan gynnwys y datgeliadau, a ph'un a yw'r datganiadau ariannol cyfunol yn cynrychioli'r trafodion a'r digwyddiadau sy'n sail iddynt mewn modd sy'n eu cyflwyno'n deg.

Rwy'n cyfathrebu â'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, gwmpas ac amseriad bwriadedig yr archwiliad a chanfyddiadau arwyddocaol yr archwiliad, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol o ran rheolaethau mewnol a nodir gennyf yn ystod fy archwiliad.

Mae'n ofynnol i mi gael tystiolaeth sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol yn cyflwyno'n briodol yr alldro yn erbyn cyfansymiau rheolaeth Seneddol y pleidleisiwyd arnynt ac nad aethpwyd y tu hwnt i'r cyfansymiau hynny. Y cyfansymiau rheolaeth Seneddol y pleidleisiwyd arnynt yw Terfynau Gwariant Adrannol (Adnoddau a Chyfalaf), Gwariant a Reolir yn Flynyddol (Adnoddau a Chyfalaf), Heb Gyllideb (Adnoddau) a Gofyniad Arian Parod Net. Mae hefyd yn ofynnol i mi gael tystiolaeth sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant ac incwm a gofnodir yn y datganiadau ariannol wedi cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol a gofnodir yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Gwybodaeth Arall

Y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth yn yr Adroddiad Blynnyddol, heblaw am y rhannau o'r Adroddiad ar Atebolrwydd a ddisgrifir yn yr adroddiad hwnnw fel rhai a archwiliwyd, y datganiadau ariannol a'm hadroddiad fel archwilydd arnynt. Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac ni fynegaf unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny. Mewn perthynas â'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn berthnasol â'r datganiadau ariannol neu fy ngwybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu fel arall yr ymddengys ei bod wedi'i chamddatgan yn berthnasol. Os dof i'r casgliad, ar sail fy ngwaith, fod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, rhaid i mi nodi hynny. Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad ar Atebolrwydd i'w harchwilio wedi cael eu paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EM a wnaed o dan Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000;
- yn sgil gwybodaeth a dealltwriaeth o'r Comisiwn Etholiadol a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad ar Berfformiad na'r Adroddiad ar Atebolrwydd;
- mae'r wybodaeth a roddwyd yn yr Adroddiadau ar Berfformiad ac Atebolrwydd ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol y byddaf yn cyflwyno adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- nid oes cofnodion cyfrifyddu digonol wedi cael eu cadw neu nid wyf wedi cael ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad gan ganghennau na wnaeth fy staff ymweld â hwy; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol na'r rhannau o'r Adroddiad ar Atebolrwydd i'w harchwilio yn gyson â'r cofnodion cyfrifyddu a'r ffurflenni; neu
- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau sy'n ofynnol ar gyfer fy archwiliad; neu
- nid yw'r Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â chanllawiau Trysorlys EM.

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Gareth Davies
Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

5 Gorffennaf 2019

National Audit Office
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria

London
SW1W 9SP

Y datganiadau ariannol

Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019

Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019	Nod yn	2018-19 £000	2017-18 £000
Gwariant gweithredu arall	4	(137)	(843)
		(137)	(843)
Costau staff	3	7,738	7,752
Prynu Nwyddau a Gwasanaethau	3	4,627	5,915
Taliadau dibrisio ac amorteiddio	3	235	253
Traul y Ddarpariaeth	3	238	24
Gwariant gweithredu arall	3.1	2,650	2,476
Costau eraill heb bleidlais - Refferendwm yr UE	3.2	(119)	-
Cyfanswm y gwariant gweithredu		15,369	16,420
Gwariant gweithredu net		15,232	15,577
Ffioedd Comisiynwyr		148	156
Traul cyllid - Cydnabyddiaeth archwilwyr	3	42	41
Gwariant net am y flwyddyn		15,422	15,774
Gwariant net cynhwysfawr arall			
Eitemau nas aildosberthir i gostau gweithredu net:			
Ennill/colled actiwaraid ar rwymedigaethau cynllun pensiwn	12	(13)	(13)
Gwariant net cynhwysfawr am y flwyddyn		15,409	15,761

Mae'r 'Nodiadau ar y Cyfrifon Adnoddau' yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o'r sefyllfa ariannol

Ar 31 Mawrth 2019

**Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol
Ar 31 Mawrth 2019**

	Nodyn	31 Mawrth 2019 £000	31 Mawrth 2018 £000
Asedau nad ydynt yn gyfredol			
Eiddo, peiriannau a chyfarpar	5	126	127
Asedau anniriaethol	6	788	406
Cyfanswm yr asedau nad ydynt yn gyfredol		<u>914</u>	<u>533</u>
Asedau cyfredol:			
Symiau masnach derbyniadwy a symiau derbyniadwy eraill	10	536	749
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	9	110	5,789
Cyfanswm yr asedau cyfredol		<u>646</u>	<u>6,538</u>
Cyfanswm yr asedau		<u>1,560</u>	<u>7,071</u>
Rhwymedigaethau cyfredol			
Symiau masnach taladwy a symiau taladwy eraill	11	(2,169)	(12,114)
Darpariaethau	12	(23)	(59)
Cyfanswm y rhwymedigaethau cyfredol		<u>(2,192)</u>	<u>(12,173)</u>
Cyfanswm yr asedau llai cyfanswm y rhwymedigaethau cyfredol		<u>(632)</u>	<u>(5,102)</u>
Rhwymedigaethau nad ydynt yn gyfredol			
Darpariaethau	12	(833)	(584)
Symiau taladwy eraill	11	(106)	(225)
Cyfanswm y rhwymedigaethau nad ydynt yn gyfredol		<u>(939)</u>	<u>(809)</u>
Cyfanswm yr Asedau llai cyfanswm y rhwymedigaethau		<u>(1,571)</u>	<u>(5,911)</u>
Ecwiti trethdalwyr			
Cronfa gyffredinol		(1,571)	(5,911)
Cyfanswm ecwiti trethdalwyr		<u>(1,571)</u>	<u>(5,911)</u>

R. P. ...

Bob Posner
Prif Weithredwr a Swyddog Cyfrifyddu
27 Mehefin 2019

Mae'r 'Nodiadau ar y Cyfrifon Adnoddau' yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o Lifau Arian Parod

Ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2019	Nodyn	2018-19 £000	2017-18 £000
Llifau arian parod o weithgareddau gweithredu			
Gwariant gweithredu net		(15,422)	(15,774)
Addasiadau ar gyfer trafodion anariannol	3	515	318
(Cynnydd)/Lleihad mewn symiau masnach derbyniadwy a symiau derbyniadwy eraill	10	213	(98)
Cynnydd/(Lleihad) mewn symiau masnach taladwy	11	(4,250)	(13,225)
<i>Llai symudiadau mewn symiau taladwy sy'n ymwneud ag eitemau nad ydynt yn mynd drwy'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr</i>		(142)	50
Defnyddio darpariaethu	12	(12)	(14)
All-lif arian parod net o weithgareddau gweithredu		(19,098)	(28,743)
Llifau arian parod o weithgareddau buddsoddi			
Prynu eiddo, peiriannau a chyfarpar	5	(93)	(62)
Prynu asedau anniriaethol	6	(523)	(217)
Symudiad mewn Croniadau Cyfalaf		(45)	59
All-lif arian parod net o weithgareddau buddsoddi		(661)	(220)
Llifau arian parod o weithgareddau ariannu			
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwi) - y flwyddyn gyfredol		15,116	15,635
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwi) - y flwyddyn flaenorol		15	970
O'r Gronfa Gyfunol (nad yw'n Cyflenwi)		148	16,656
Ariannu net		15,279	33,261
Cynnydd/(Lleihad) net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn y cyfnod cyn addasu ar gyfer derbyniadau a thaliadau i'r Gronfa Gyfunol		(4,480)	4,298
Taliadau o symiau i'r Gronfa Gyfunol	SoPS 4.1	(1,199)	(195)
Cynnydd/(Lleihad) net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod yn y cyfnod cyn addasu ar gyfer derbyniadau a thaliadau i'r Gronfa Gyfunol		(5,680)	4,103
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r cyfnod	9	5,789	1,686
Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y cyfnod		110	5,789

Mae'r 'Nodiadau ar y Cyfrifon Adnoddau' yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti Trethdalwyr

Y Flwyddyn Ariannol a Ddaeth i Ben 31 Mawrth 2019	Nodyn	Cronfa Gyffredinol £000
Balans ar 1 Ebril 2017		(18,252)
Cyllid Seneddol Net – a ddefnyddiwyd		15,635
Cyllid Seneddol Net – a dybiwyd	9	970
Gwasanaethau Sefydlog y Gronfa Gyfunol (nad yw'n cyflenwi) yn y Flwyddyn Gyfredol		16,656
Gwasanaethau Sefydlog y Gronfa Gyfunol (nad yw'n cyflenwi) yn y Flwyddyn Flaenorol		716
Addasiad cyflenwi (derbyniadwy)/taladwy	9	(15)
Cyflenwad a gadwyd ar gyfer treuliau yn y dyfodol mewn perthynas â Refferendwm yr UE	9	(5,774)
Incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol	SoPS 4	(127)
Gwariant net cynhwysfawr am y flwyddyn		(15,761)
Addasiadau Anariannol:		
Taliadau anariannol – cydnabyddiaeth yr archwilydd	3	41
Balans ar 31 Mawrth 2018		(5,911)
Cyllid Seneddol Net – a ddefnyddiwyd		15,116
Cyllid Seneddol Net – a dybiwyd	9	15
Gwasanaethau Sefydlog y Gronfa Gyfunol (nad yw'n cyflenwi) yn y Flwyddyn Gyfredol		148
Gwasanaethau Sefydlog y Gronfa Gyfunol (nad yw'n cyflenwi) yn y Flwyddyn Flaenorol		5,774
Addasiad cyflenwi sy'n daladwy/(derbyniadwy)	9	(110)
Arian parod dros ben a gafodd ei ildio i'r Gronfa Gyfunol (nad yw'n cyflenwi)		(1,117)
Incwm sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol	SoPS 4	(119)
Gwariant net cynhwysfawr am y flwyddyn		(15,409)
Addasiadau Anariannol:		
Taliadau anariannol – cydnabyddiaeth yr archwilydd	3	42
Balans ar 31 Mawrth 2019		(1,571)

Mae'r 'Nodiadau ar y Cyfrifon Adnoddau' yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Nodiadau ar y Cyfrifon Adnoddau

1. Datganiad o bolisiâu cyfrifyddu

1.1. Sail paratoi

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â Chyfarwyddyd Cyfrifon a roddwyd gan Drysorlys EM yn unol â Pharagraff 17(2) Atodlen 1 i Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000.

Caiff y datganiadau eu paratoi yn unol â Llawlyfr Adroddiadau Ariannol (FReM) y Llywodraeth 2018-19, a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM. Mae'r polisiâu cyfrifyddu yn y FReM yn cymhwyso'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol fel y'u haddaswyd neu y'u dehonglwyd ar gyfer cyd-destun y sector cyhoeddus. Lle bo'r FReM yn caniatáu dewis o bolisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu y bernir mai hwnnw yw'r un mwyaf priodol i amgylchiadau penodol y Comisiwn at ddiben rhoi darlun gwir a theg. Disgrifir y polisiâu penodol a fabwysiadwyd gan y Comisiwn isod. Maent wedi cael eu cymhwyso'n gyson wrth ymdrin ag eitemau yr ystyrir eu bod yn berthnasol i'r cyfrifon.

Mae'r Datganiad ynghylch Cyflenwi Seneddol a'r nodiadau cysylltiedig wedi cael eu harchwilio.

1.2. Confensiwn cyfrifyddu

Paratowyd y cyfrifon hyn ar sail croniadau o dan y confensiwn cost hanesyddol.

1.3. Eiddo, Peiriannau a Chyfarpar

Caiff eiddo, peiriannau a chyfarpar eu cario ar werth teg. Mae gwariant ar eiddo, peiriannau a chyfarpar dros £1,000 yn cael ei gyfalafu. Wrth eu cydnabod gyntaf, mesurir asedau am y gost, gan gynnwys unrhyw gostau fel eu gosod, sy'n cyfrannu'n uniongyrchol at sicrhau eu bod yn gweithio'n iawn. Ystyrir bod yr holl eiddo, peiriannau a chyfarpar yn asedau oes fer neu asedau gwerth isel ac felly mae'r Comisiwn wedi dewis prisio'r asedau hyn ar sail cost hanesyddol wedi'i dibrisio, fel brasamcan o werth teg.

1.4. Dibrisio ac Amorteiddio

Caiff asedau nad ydynt yn gyfredol eu dibrisio ar gyfraddau a gyfrifir i'w lleihau i werth gweddilliol amcangyfrifedig ar sail llinell syth dros eu hoes ddefnyddiol amcangyfrifedig. Oes asedau yw:

• Asedau anniriaethol	3 blynedd
• Caledwedd TG	3 blynedd
• Gosodiadau a ffitiadau, dodrefn a chyfarpar arall	5 mlynedd
• Gwelliannau i brydlesau	5 mlynedd

1.5. Asedau Anniriaethol

Mae trwyddedau meddalwedd gyfrifiadurol a brynwyd a chostau cysylltiedig gweithredu yn cael eu cyfalafu fel asedau anniriaethol lle ceir gwariant o £1,000 neu fwy. Caiff asedau anniriaethol eu hadolygu'n flynyddol i ganfod lleihad mewn gwerth a chânt eu nodi ar Gost Hanesyddol Wedi'i Dibrisio (DHC). Caiff trwyddedau meddalwedd eu hamorteiddio dros gyfnod byrraf y drwydded a'r oes economaidd ddefnyddiol. Mae datblygiadau Technoleg Gwybodaeth yn cynnwys unrhyw gostau staff perthnasol sydd hefyd yn cael eu cyfalafu.

1.6. Incwm gweithredu

Mae incwm gweithredu yn ymwneud yn uniongyrchol â gweithgareddau gweithredu'r Comisiwn. Mae'n cynnwys yn bennaf incwm o weithgaredd codi tâl ac o gofrestru ac ailgofrestru pleidiau gwleidyddol. Yn unol ag IFRS15 caiff referniw ei gydnabod pan gaiff rhwymedigaethau perfformiad eu cyflawni.

Mae hefyd yn cynnwys incwm a dderbynnir gan bleidiau gwleidyddol, unigolion ac ymgyrchwyr trydydd parti wrth dalu dirwyon a chosbau sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol.

1.7. Prydlesau gweithredu

Codir rhenti sy'n daladwy o dan brydlesau gweithredu ar y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr ar sail llinell syth dros gyfnod y brydles.

1.8. Grantiau sy'n daladwy

Caiff grantiau sy'n daladwy eu cofnodi fel gwariant yn y cyfnod pan geir y digwyddiad neu'r gweithgaredd sy'n creu'r hawl i roi'r grant.

1.9. Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau

Mae'r Comisiwn yn darparu ar gyfer rhwymedigaethau cyfreithiol neu ddeongliadol nad oes sicrwydd ynghylch eu swm na'u hamseriad ar ddyddiad y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol ar sail yr amcangyfrif gorau o'r gwariant sydd ei angen i setlo'r rhwymedigaeth. Caiff darpariaethau o'r fath eu disgowntio i werthoedd presennol lle mae gwerth amser yr arian yn berthnasol.

Yn dilyn trosglwyddo swyddogaethau Comisiwn Llywodraeth Leol Lloegr i'r Comisiwn Etholiadol ar 1 Ebrill 2002 ac ymgorffori ei asedau a'i rwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw, sefydlwyd darpariaeth i fodloni ei rwymedigaethau mewn perthynas â thaliadau pensiwn i rai o Gomisiynwyr blaenorol y corff hwnnw.

1.10. Treth ar Werth (TAW)

Cyflawnir gwaith y Comisiwn o dan statud a'r tu allan i gwmpas TAW ar allbwn. Codir TAW ar fewnbwn ar y categori gwariant perthnasol, neu os yw'n briodol caiff ei chyfalafu gydag ychwanegiadau i asedau nad ydynt yn gyfredol. Cofnodir incwm a gwariant gan gynnwys TAW.

1.11. Gwariant ar weinyddu a rhaglenni

Mae gofynion y FReM wedi cael eu haddasu i alluogi'r Comisiwn i gynhyrchu'r Cyfrifon hyn gyda digon o fanylion i roi darlun gwir a theg o'i weithrediadau.

At ddibenion cyllidebu, mae'r Comisiwn yn gwahaniaethu rhwng ei gostau gweithredu craidd a gweithgareddau sy'n gysylltiedig â digwyddiad. Yn y cyfrifon hyn caiff costau craidd rhedeg y Comisiwn eu cofnodi fel gwariant (nodyn 3). Caiff gweithgareddau sy'n gysylltiedig â digwyddiad eu cofnodi fel costau gweithredu eraill (nodyn 3.1).

Mae'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr yn cynnwys y costau yr aed iddynt ac unrhyw incwm gweithredu cysylltiedig.

1.12. Pensiynau

Caiff cyn-gyflogeion a chyflogeion presennol eu cwmpasu gan ddarpariaethau Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil a ddisgrifir yn nodyn 12.1. Nid yw elfennau buddiannau diffiniedig y cynllun yn cael eu hariannu ac maent yn anghyfrannol, ac eithrio mewn perthynas â buddiannau dibynyddion. Mae'r Comisiwn yn cydnabod cost ddisgwyliedig yr elfennau hynny ar sail systematig a rhesymegol dros y cyfnod y mae'n elwa ar wasanaethau'r cyflogeion drwy dalu symiau a gyfrifir ar sail gronnus i'r Cynlluniau. Codir tâl ar y Cynllun am rwymedigaethau i dalu buddiannau yn y dyfodol. O ran elfennau cyfraniadau diffiniedig y cynllun, mae'r Comisiwn yn cydnabod y cyfraniadau sy'n daladwy am y flwyddyn. Mae pensiynau sy'n daladwy gan y Comisiwn yn cael eu cyfrif yn y cyfnod y maent yn dod yn ddyledus.

Cyfeiriwch at nodyn 12.1 i weld y ffordd y caiff pensiwn cyn-gyflogeion Comisiwn Llywodraeth Leol Lloegr ei gyfrifo o ganlyniad i drosglwyddo ei swyddogaethau i'r Comisiwn Etholiadol ar 1 Ebrill 2002 ac ymgorffori ei asedau a'i rwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw.

1.13. Offerynnau ariannol

Asedau Ariannol

Caiff symiau masnach derbyniadwy a symiau derbyniadwy eraill eu cydnabod a'u cario ar y swm isaf o'u gwerth anfonebu gwreiddiol a swm adenilladwy. Pan fydd gwerth amser arian yn berthnasol, caiff symiau derbyniadwy eu mesur ar gost wedi'i hamorteiddio. Gwneir darpariaeth ar gyfer balansau pan fydd tystiolaeth wrthrychol na fydd y Comisiwn yn gallu adennill y rhain yn llwyr. Caiff balansau eu dileu pan asesir mai tebygolrwydd pell a geir o adennill.

Rhwymedigaethau ariannol

Caiff symiau masnach taladwy a symiau taladwy eraill eu cydnabod am eu cost, lle mae gwerth amser arian yn berthnasol, caiff symiau taladwy eu mesur ar gost wedi'i hamorteiddio.

1.14. Rhwymedigaethau digwyddiadol

Yn ogystal â rhwymedigaethau digwyddiadol a ddatgelir yn unol â Safon Cyfrifyddu Ryngwladol 37 (IAS 37- Darpariaethau, Rhwymedigaethau Digwyddiadol ac Asedau Digwyddiadol), mae'r Comisiwn yn datgelu rhai rhwymedigaethau digwyddiadol statudol ac anstatudol at ddibenion adrodd ac atebolrwydd seneddol, lle mae'r tebygolrwydd o drosglwyddo budd economaidd yn fach, ond bod adroddiad wedi ei gyflwyno i'r Senedd arnynt yn unol â gofynion Managing Public Money.

1.15. Busnes Gweithredol

Paratowyd y cyfrifon hyn ar sail busnes gweithredol. Mae'r Datganiad o Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2019 yn dangos ecwiti trethdalwyr negyddol o £1.571m. Mae hyn yn adlewyrchu'r ffaith bod y Comisiwn, ar 31 Mawrth 2019, wedi cronni rhwymedigaethau a darpariaethau ond heb ddefnyddio'r cyllid. Cyfrifwyd ar gyfer y rhain yn y datganiadau ariannol, a ddangosir yn Nodiadau 10 ac 11.

Cafwyd cymeradwyaeth am yr adnoddau sy'n ofynnol ar gyfer 2019-20. Gosodwyd hyn gerbron y Senedd ar 9 Mai 2019, ac nid oes lle i gredu na cheir cymeradwyaeth yn y dyfodol.

1.16. Gwaith arfaethedig i gymhwyso datganiadau cyfrifyddu newydd eu cyhoeddi nad ydynt eto mewn grym

Mae IFRS 16 (yn weithredol o 2020-21) yn nodi sut y bydd sefydliad yn cydnabod, mesur, cyflwyno a datgelu prydlesau. Mae'r safon yn darparu model cyfrifyddu ar gyfer lesddeiliaid unigol, sy'n ei gwneud yn ofynnol i lesddeiliaid gydnabod asedau a rhwymedigaethau ar gyfer pob prydles oni bai fod cyfnod y brydles yn 12 mis neu lai neu fod gan yr ased sylfaenol werth isel.

Nid yw'r FReM wedi mabwysiadu'r safon hon eto. Mae'r rheolwyr wedi cynnal asesiad cychwynnol o effaith y safon a sut i'w chymhwyso at y Comisiwn pan fydd yn weithredol. Disgwylir i'r effaith yn y polisi hwn fod yn amherthnasol.

1.17. Amcangyfrifon a dyfarniadau cyfrifyddu

Mae'r gwaith o ddatblygu, dethol a datgelu amcangyfrifon a dyfarniadau cyfrifyddu arwyddocaol a chymhwyso'r dyfarniadau a'r amcangyfrifon hyn wedi cael ei drafod â'r Pwyllgor Archwilio a chytunwyd arno.

- Fel yr amlinellir yn Nodyn 12.3, mae'r Comisiwn wedi adlewyrchu cost ddisgwyliedig adferiad llawn ar adeg ymadael (2020-21). Caiff lefel y ddarpariaeth ei hasesu gan reolwyr y Comisiwn yn seiliedig ar asesiad proffesiynol gan syrfêwr siartredig o'r costau yn y dyfodol.
- Nid yw'r Comisiwn wedi dewis gwneud darpariaeth ariannol ar gyfer amddiffyn yr achosion cyfreithiol. Ystyrir felly nad oes digon o sicrwydd ynghylch y swm sy'n daladwy a/neu y tebygolrwydd y caiff ei dalu, fel yr amlinellir yn Nodyn 14.

1.18. Ymchwil a Datblygu

Codir y gwariant ar waith ymchwil ar y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr yn y flwyddyn yr eir iddo. Hefyd, caiff gwariant datblygu ei gydnabod yn y Datganiad o Wariant

Net Cynhwysfawr pan eir iddo, oni bai ei fod yn bodloni'r meini prawf penodol ar gyfer cyfalafu.

2. Datganiad o Gostau Gweithredu fesul Segment Gweithredu

	Etholiadau a Refferenda Lleol	Cofrestru Etholiadol	Refferendwm yr UE	Prosiectau'r Comisiwn	Gweinyddu Etholiadau	Cyllid Pleidiau ac Etholiadau	2018-19 Cyfanswm
£000							
Gwariant Gros	1,715	345	813	0	5,104	7,470	15,447
Incwm	0	0	0	0	0	(25)	(25)
Gwariant Net	1,715	345	813	0	5,104	7,445	15,422
	Etholiadau a Refferenda Lleol	Cofrestru Etholiadol	Refferendwm yr UE	Prosiectau'r Comisiwn	Gweinyddu Etholiadau	Cyllid Pleidiau ac Etholiadau	2017-18 Cyfanswm
£000							
Gwariant Gros	4,532	144	28	9	4,714	7,063	16,490
Incwm	(694)	0	0	0	0	(22)	(716)
Gwariant Net	3,838	144	28	9	4,714	7,041	15,774

Adroddir ar wariant rhwng amcanion craidd y Comisiwn. Hefyd, mae'r dadansoddiad yn nodi costau ffiniol y canlyniadau allweddol canlynol sy'n cael eu rheoli drwy drefniadau rheoli segmentau a phrosiectau ffurfiol.

Nodir y rhain isod.

Mae'r segment etholiadau a refferenda lleol yn llywodraethu gwaith y Comisiwn o sicrhau bod etholiadau a refferenda yn cael eu cynnal yn effeithiol, gan roi canllawiau a chymorth i Weinyddwyr Etholiadol, Ymgeiswyr ac Asiantiaid, datblygu a monitro safonau perfformiad ar gyfer Swyddogion Canlyniadau a llunio adroddiadau ar weinyddu etholiadau a refferenda. Mae'r gweithgarwch cofrestru etholiadol yn ategu ein gwaith ymchwil a chynllunio ar aiddylunio ffurflenni i bleidleiswyr.

Nid yw costau staff y Comisiwn na gorbenion corfforaethol yn cael eu priodoli i weithgarwch rhaglenni na phrosiectau, ond at ddibenion y nodyn hwn maent naill ai'n cael eu dyrannu neu eu dosrannu'n uniongyrchol fel y bo'n briodol rhwng Cyllid Pleidiau ac Etholiadau. Dim ond costau ymylol cyflenwi yr adroddir arnynt fesul rhaglen a phrosiect i'r Bwrdd a'r Tîm Gweithredol ar hyn o bryd.

3 Gwariant

	2018-19 £000	2017-18 £000
Costau staff		
Cyflogau	5,916	5,940
Costau nawdd cymdeithasol	648	651
Costau pensiwn eraill	1,174	1,160
Llai adenillion mewn perthynas â secondiadau allanol	0	1
	7,738	7,752
Rhenti o dan brydlesau gweithredu		
Rhent eiddo	520	322
Cyfarpar	12	12
Arall		
Gwariant Adran 13 (Gweinyddu yn unig)	1,351	2,851
Ymchwil	474	347
Gwasanaeth ymgynghori	200	191
Recriwtio	172	192
Hyfforddiant a datblygiad staff	104	93
Teithio a chynhaliaeth a lletygarwch	136	128
Teithio a chynhaliaeth – Comisiynwyr	15	17
Llety, cynnal a chadw	640	636
Cyhoeddusrwydd a chyhoeddiadau	188	299
Cynhadledd/Cyfarfod Cyhoeddus	33	12
Llyfr Cyflenwadau Swyddfa a chyfnodolion	110	98
Warws ac Archifo	57	80
TG/Ffôn	559	577
Taliadau banc a'r gyflogres	29	26
Ffioedd archwilio mewnol	27	34
	4,627	5,915
Eitemau anariannol		
Dibrisiant	94	88
Amorteiddio	141	165
Ffioedd Archwilwyr y Swyddfa Archwilio Genedlaethol*	42	41
Darpariaethau a wnaed yn y flwyddyn	238	24
Darpariaethau a adenillwyd	0	0
	515	318
	12,880	13,985

* Dim gwasanaethau nad ydynt yn ymwneud ag archwilio wedi'u darparu gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol

3.1 Gwariant Gweithredu Arall

	2018-19 £000	2017-18 £000
Grantiau Datblygu Polisi	1,979	1,847
Refferendwm yr UE – Gwariant gweithredol y Comisiwn Etholiadol*	671	(53)
Llywodraeth Leol yr Alban	0	682
	<hr/> 2,650	<hr/> 2,476

*Nid yw £671k yn cynnwys costau staff mewnol o £142k. Dangosir y rhain yn y costau staffio, nodyn 3.

Mae Adran 12 o PPERA yn darparu i'r Comisiwn Etholiadol weinyddu cynllun i dalu grantiau datblygu polisi i bleidiau gwleidyddol cofrestredig. Cynhwysir y cynllun presennol yng Ngorchymyn Etholiadau (Cynllun Grantiau Datblygu Polisi) 2006 fel y'i diwygiwyd.

Mae'r cynllun yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn ddyrannu £2,000,000 bob blwyddyn i bleidiau gwleidyddol cofrestredig i gynorthwyo gyda chostau datblygu polisiâu i'w cynnwys mewn manifestos ar gyfer etholiadau llywodraeth leol, Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Cynulliad Gogledd Iwerddon, neu etholiadau Seneddol yr Alban, San Steffan neu Senedd Ewrop. I fod yn gymwys i gael ei chynnwys yn y cynllun, rhaid i blaid wleidyddol gofrestredig fod ag o leiaf ddau AS yn eistedd yn Nhŷ'r Cyffredin ar 7 Mawrth cyn y flwyddyn dan sylw, sydd wedi tyngu llw o deyrngarwch a ddarperir gan Ddeddf Llwon Seneddol 1866.

Mae'r dyraniad blyneddol o £2,000,000 yn cael ei rannu rhwng y pleidiau cymwys yn ôl y fformiwla dyrannu a nodir yn y Cynllun.

Cyflwynwyd ffurflenni gwariant gan bob plaid; sy'n arwain at daliadau o £1,979,279.

3.2 Gwariant ar ymwybyddiaeth y cyhoedd

Mae Adran 13 o PPERA yn ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn hybu ymwybyddiaeth y cyhoedd o systemau etholiadol cyfredol yn y DU ac unrhyw systemau o'r fath sydd ar fin cael eu cyflwyno, ynghyd â materion o'r fath sy'n gysylltiedig ag unrhyw systemau sy'n bodoli eisoes neu ar fin cael eu cyflwyno fel y pennir gan y Comisiwn. Mae'r adran hon yn galluogi'r Comisiwn i gyflawni'r swyddogaeth hon yn y fath fodd fel y gwêl yn dda, i wneud hynny drwy gynnal rhaglenni addysg neu wybodaeth i hyrwyddo ymwybyddiaeth y cyhoedd; neu i wneud grantiau i bersonau neu gyrff eraill er mwyn eu galluogi i gyflawni rhaglenni o'r fath. Mae Gwariant Adran 13 yn cael ei gyfyngu gan Orchymyn y Comisiwn Etholiadol (Terfyn ar Wariant Ymwybyddiaeth y Cyhoedd) 2002 (OS 2002/505) i £7,500,000 mewn blwyddyn ariannol. Nid yw terfyn gwario Adran 13 yn berthnasol i weithgarwch ymwybyddiaeth y cyhoedd y darparwyd yn benodol ar ei gyfer ac a gynhaliwyd o dan ddeddfwriaeth ar wahân i PPERA. Yn 2017-18, ymhlith yr enghreifftiau o wariant ar ymwybyddiaeth y cyhoedd o dan ddeddfwriaeth arall mae Refferendwm yr UE ar aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd.

Er nad ydynt yn perthyn i Adran 13, mae unrhyw gostau ymwybyddiaeth y cyhoedd ar gyfer yr Alban (Adran 10) a Refferendwm yr UE (Adran 125) hefyd i'w gweld yn y tabl isod

Ymwybyddiaeth y Cyhoedd

	2018-19 £000	2017-18 £'000
Gwariant craidd ar godi ymwybyddiaeth y cyhoedd	818	8
Adran 13	533	2,843
Gwariant ar godi ymwybyddiaeth y cyhoedd yn amodol ar derfyn Adran 13	1,351	2,851
Llywodraeth Leol yr Alban	0	616
Refferendwm yr UE	(6)	(29)
	(6)	587
Cyfanswm Ymwybyddiaeth y Cyhoedd	1,345	3,438

4 Incwm

	2018-19 £000	2017-18 £000
	Cyfanswm	Cyfanswm
Incwm Gweithredu		
Cofrestru Pleidiau Gwleidyddol o'r Newydd	14	13
Ailgofrestru Pleidiau Gwleidyddol	9	8
Newid Cofrestriadau Pleidiau Gwleidyddol	2	1
Taliadau/Trosglwyddo costau i gyrff eraill:		
Llywodraeth yr Alban	0	694
Cosbau a delir gan Bleidiau Gwleidyddol	112	127
Incwm Gweithredu	<u>137</u>	<u>843</u>

5 Eiddo, peiriannau a chyfarpar

	Gwelliannau i Brydlesau £000	Cyfarpar swyddfa £000	Technoleg gwybodaeth - caledwedd £000	Dodrefn a Ffitiadau £000	Cyfanswm £000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Ebrill 2018	891	6	866	61	1,824
Ychwanegiadau	0	0	93	0	93
Ar 31 Mawrth 2019	891	6	959	61	1,917
Dibrisiant					
Ar 1 Ebrill 2018	886	3	749	59	1,697
A godwyd yn y flwyddyn	4	2	87	1	94
Ar 31 Mawrth 2019	890	5	836	60	1,791
Swm cario ar 31 Mawrth 2019	1	1	123	1	126
Swm cario ar 31 Mawrth 2018	5	3	117	2	127
Ariannu asedau:					
Yn berchen arnynt	1	1	123	1	126
Swm cario ar 31 Mawrth 2019	1	1	123	1	126

	Gwelliannau i Brydlesau £000	Cyfarpar swyddfa £000	Technoleg gwybodaeth - caledwedd £000	Dodrefn a Ffitiadau £000	Cyfanswm £000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Ebrill 2017	891	2	809	60	1,762
Ychwanegiadau	0	4	57	1	62
Ar 31 Mawrth 2018	891	6	866	61	1,824
Dibrisiant					
Ar 1 Ebrill 2017	878	2	670	58	1,608
A godwyd yn y flwyddyn	8	1	79	1	89
Ar 31 Mawrth 2018	886	3	749	59	1,697
Swm cario ar 31 Mawrth 2018	5	3	117	2	127
Swm cario ar 31 Mawrth 2017	13	0	139	2	154
Ariannu asedau:					
Yn berchen arnynt	5	3	117	2	127
Ar 31 Mawrth 2018	5	3	117	2	127

6 Asedau anniriaethol

	Technoleg Gwybodaeth £000	Trwyddeda u Meddalwed d £000	Gwefanna u £000	Technoleg Gwybodaeth - Asedau sydd wrthi'n cael eu Hadeiladu £000	Cyfansw m £000
Cost neu brisiad					
Ar 1 Ebrill 2018	1,262	201	2,105	64	3,632
Ychwanegiadau	18	0	516	0	534
Aiddosbarthu				(11)	(11)
Ar 31 Mawrth 2019	1,280	201	2,621	53	4,155
Amorteiddio					
Ar 1 Ebrill 2018	1,172	155	1,899	0	3,226
A godwyd yn y flwyddyn	40	18	83	0	141
Ar 31 Mawrth 2019	1,212	173	1,982	0	3,367
Swm cario ar 31 Mawrth 2019	68	28	640	53	788
Cost neu brisiad					
Ar 1 Ebrill 2017	1,193	201	2,020	1	3,415
Ychwanegiadau	69	0	85	63	217
Ar 31 Mawrth 2018	1,262	201	2,105	64	3,632
Amorteiddio					
Ar 1 Ebrill 2017	1,152	135	1,776	0	3,063
A godwyd yn y flwyddyn	20	20	123	0	163
Ar 31 Mawrth 2018	1,172	155	1,899	0	3,226
Swm cario ar 31 Mawrth 2018	90	46	206	64	406

Mae asedau anniriaethol yn cynnwys Technoleg Gwybodaeth ac asedau TG sy'n cael eu datblygu.

7 Ymrwymïadau cyfalaf ac ymrwymïadau eraill

7.1 Ymrwymïadau o dan brydlesau

7.1.1 Prydlesau gweithredu

Rhoddir cyfanswm y taliadau prydlesau gofynnol yn y dyfodol o dan brydlesau gweithredu yn y tabl isod ar gyfer pob un o'r cyfnodau canlynol:

Mae'r atebolrwydd o dan brydlesau gweithredu ar gyfer y cyfnodau canlynol yn cynnwys:	2018-19 £000	2017-18 £000
Adeiladau		
Dim mwy na blwyddyn	636	636
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na phum mlynedd	1,121	1,709
Mwy na phum mlynedd		
	<hr/> 1,757	<hr/> 2,345
Arall:		
Dim mwy na blwyddyn	0	2
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na phum mlynedd	0	12
Mwy na phum mlynedd	0	0
	<hr/> 0	<hr/> 14
Cyfanswm y Prydlesau gweithredu	<hr/> 1,757	<hr/> 2,359

Nid oedd unrhyw ymrwymïadau cyfalaf yn ystod 2018-19. (2017-18 dim).

Nid oedd unrhyw is-brydlesau ac ni ddisgwyllir unrhyw dderbyniadau yn ystod y flwyddyn.

Gwariodd y Comisiwn gyfanswm o £532k mewn taliadau prydlesau yn ystod y flwyddyn. Ni wnaed unrhyw daliadau rhent nac is-brydlesau digwyddiadol yn ystod y flwyddyn. Mae ymrwymïad y Comisiwn o dan brydlesau ar gyfer rhentu'r eiddo yn unig, ac nid y tir.

8 Offerynnau ariannol

Gan fod gofynion y Comisiwn o ran arian parod yn cael eu bodloni drwy'r broses Amcangyfrifon, mae offerynnau ariannol yn llai pwysig ac yn peri llai o risg nag mewn corff o faint tebyg y tu allan i'r sector cyhoeddus.

Nid oes gan y Comisiwn unrhyw bwerau i fenthyl na buddsoddi arian dros ben. Mae'r rhan fwyaf o offerynnau ariannol yn ymwneud â chontractau ar gyfer eitemau anariannol yn unol â gofynion prynu a defnyddio disgwylidig y Comisiwn Etholiadol ac felly risg fach iawn a wyneba'r Comisiwn Etholiadol o safbwynt risg credyd, risg hylifedd neu risg y farchnad.

Nid yw'r Comisiwn yn dal unrhyw offerynnau ariannol cymhleth. Yr unig offerynnau ariannol ar wahân i arian parod sydd wedi'u cynnwys yn y cyfrifon hyn yw symiau derbyniadwy a symiau taladwy (gweler nodiadau 10-11).

9 Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod

	2018-19 £000	2017-18 £000
Balans ar 1 Ebrill	5,789	1,686
Newid net mewn arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	(5,679)	4,103
Balans ar 31 Mawrth	110	5,789
Roedd y balansau canlynol ar 31 Mawrth 2019 yn cael eu dal yn y mannau canlynol:		
Gwasanaeth Bancio'r Llywodraeth	110	15
Gwasanaeth Bancio'r Llywodraeth – Refferendwm yr UE	0	5,774
Balans ar 31 Mawrth	110	5,789

10 Symiau masnach derbyniadwy ac asedau cyfredol eraill

	2018-19 £000	2017-18 £000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn:		
Symiau derbyniadwy eraill	121	430
Derbyniadau Ychwanegol y Gronfa Gyfunol sy'n ddyledus i'r Gronfa Gyfunol	33	3
Adneuon a blaensymiau	28	30
Rhagdaliadau ac incwm cronedig	354	196
Blaensymiau i Swyddogion Cyfrif ar gyfer Refferendwm yr UE	0	90
	536	749

11 Symiau masnach taladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill

	2018-19 £000	2017-18 £000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		
Trethiant a nawdd cymdeithasol arall	434	416
Symiau masnach taladwy	456	288
Symiau taladwy eraill	19	60
Derbyniadau Ychwanegol y Gronfa Gyfunol y mae disgwyl iddynt gael eu talu i'r Gronfa Gyfunol (symiau derbyniadwy)	33	3
Incwm dros ben sy'n daladwy i'r Gronfa Gyfunol	7	0
Croniadau ac incwm gohiriedig	1,110	759
Symiau a roddwyd o'r Gronfa Gyfunol ar gyfer cyflenwi ond nas gwariwyd ar ddiwedd y flwyddyn	110	15
	2,169	1,541
Symiau sy'n ddyledus ar ôl mwy na blwyddyn:		
Symiau taladwy eraill, cronïadau ac incwm gohiriedig	106	225
	106	225

Symiau masnach taladwy a rhwymedigaethau cyfredol eraill sy'n ymwneud â Refferendwm yr UE

	2018-19 £000	2017-18 £000
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn		
Croniadau ac incwm gohiriedig	0	4,799

Symiau a roddwyd o'r Gronfa Gyfunol nid ar gyfer cyflenwi ond nas gwariwyd ar ddiwedd y flwyddyn

0	5,774
0	10,573

12 Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau

	Pensiwn £000	Costau ymadael yn gynnar £000	Dadfeiliada u £000	Cyfanswm £000
Balans ar 1 Ebrill 2018	187	3	453	643
Darparwyd yn ystod y flwyddyn	5	0	227	232
Darpariaethau nad ydynt yn ofynnol a adferwyd	0	0	0	0
Darpariaethau a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn	(12)	0	0	(12)
Dad-ddirwyn gostyngiadau (Ennill)/Colled Actiwaraid	0 (13)	0 0	6 0	6 (13)
Balans ar 31 Mawrth 2019	167	3	686	856

Dadansoddiad o amseru disgwyledig llifau wedi'u disgowntio

	Pensiwn £000	Costau ymadael yn gynnar £000	Dadfeiliada u £000	Cyfanswm £000
Dim mwy na blwyddyn	20	3	0	23
Mwy na blwyddyn ond dim mwy na phum mlynedd	74	0	686	760
Mwy na phum mlynedd	73	0	0	73
Balans ar 31 Mawrth 2019	167	3	686	856

12.1 Datganiad Rhwymedigaeth Pensiwn

Mae'r Comisiwn yn darparu ar gyfer y rhwymedigaeth pensiwn i rai o gyn-Gomisiynwyr Comisiwn Llywodraeth Leol Lloegr, yn dilyn trosglwyddo swyddogaethau i'r Comisiwn ar 1 Ebrill 2002.

Nid yw'r ddarpariaeth pensiwn wedi'i hariannu, gyda buddiannau'n cael eu talu wrth iddynt ddod yn ddyledus ac maent wedi'u gwarantu gan y cyflogwr. Nid oes cronfa, ac felly nid oes gwarged na diffyg. Gofynnwyd am gyngor actiwaraid er mwyn sicrhau bod y ddarpariaeth wedi'i phennu ar lefel realistig. Cynhaliwyd prisiad actiwaraid gan Adran Actiwari'r Llywodraeth er mwyn rhoi gwerth ar y rhwymedigaeth pensiwn ar 31 Mawrth

2019. Cyfrifir am enillion a cholledion actiwaraid drwy'r Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr.

Gan nad yw'r rhwymedigaethau pensiwn yn berthnasol, nid oes angen bodloni gofynion datgelu llawn IAS 19.

Y tybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari oedd:

	2018-19	2017-18
Tybiaethau chwyddiant CPI	2.60%	2.45%
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	2.00%	1.00%
Cyfradd y cynnydd ar gyfer pensiynau	2.40%	2.45%
Y gyfradd a ddefnyddir i ddisgowntio rhwymedigaethau cynllun	2.90%	3.00%

O 2010-11 ymlaen, newidiwyd y sail ar gyfer mynegeio buddiannau ymddeol o'r Mynegai Prisiau Manwerthu i'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Paratôdd Adran Actiwari'r Llywodraeth brisiad ar 31 Mawrth 2019.

	2018-19 £000	2017-18 £000
Darpariaeth ar 1 Ebrill	187	208
Cost Llog	5	6
Colled/(Ennill) Actiwaraid	(13)	(13)
Llai buddiannau a dalwyd	(12)	(14)
Cost gwasanaeth yn y gorffennol		
Gwerth presennol y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	<u>167</u>	<u>187</u>

Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	Gwerth ar 31/03/2019 £'000	Gwerth ar 31/03/2018 £'000	Gwerth ar 31/03/2017 £'000	Gwerth ar 31/03/2016 £'000	Gwerth ar 31/03/2015 £'000
Rhwymedigaeth mewn perthynas ag Aelodau gweithredol	0	0	0	0	0
Pensiynwyr Gohiriedig	0	0	0	0	0
Pensiynwyr Presennol	<u>167</u>	<u>187</u>	<u>208</u>	<u>194</u>	<u>211</u>
Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun mewn perthynas â phensiynwyr presennol	<u>167</u>	<u>187</u>	<u>208</u>	<u>194</u>	<u>211</u>

Hanes colledion / (enillion) profiad	Gwerth ar 31/03/2019 £'000	Gwerth ar 31/03/2018 £'000	Gwerth ar 31/03/2017 £'000	Gwerth ar 31/03/2016 £'000	Gwerth ar 31/03/2015 £'000
--------------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

Colled / (ennill) profiad ar rhwymedigaethau'r cynllun Swm (£'000)	(7)	2	1	(1)	0
Canran rhwymedigaethau'r cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	0.5%	(0.5%)	0.5%	(0.5%)	0.0%

12.2 Costau ymadael yn gynnar

Mae'r Comisiwn hefyd yn darparu ar gyfer y rhwymedigaeth i dalu yn y dyfodol mewn perthynas â dau aelod o staff a adawodd y Comisiwn ar delerau ymddeol yn gynnar yn 2009. Codwyd cyfanswm y rhwymedigaeth pensiwn hyd at yr oedran ymddeol arferol mewn perthynas â'r cyflogai fel gwariant yn y flwyddyn yr ymadawodd y cyflogai. Mae'r ddarpariaeth sy'n weddill yn adlewyrchu'r rhwymedigaeth sydd heb ei thalu nes iddynt gyrraedd eu pen-blwydd yn 60 oed.

12.3 Dadfeiliadau

Mae'r Comisiwn yn cydnabod rhwymedigaeth i wneud taliadau dadfeiliad i landlordiaid ei swyddfeydd pan ddaw prydlesau unigol i ben. Mae taliadau o'r fath yn adlewyrchu cost ddisgwyliedig adfer addasiadau ac addurniadau'r tenantiaid yn llawn ar adeg ymadael.

Caiff lefel y ddarpariaeth ei hasesu gan reolwyr y Comisiwn yn seiliedig ar asesiad proffesiynol gan ddau syrfëwr siartredig o'r costau yn y dyfodol. Y gwahaniaeth oedd cynnwys y gwaith o ailosod y paredau, a gostiodd £66k. Roedd y rheolwyr o'r farn y byddai hepgor hyn o'r cyfrifiad yn risg rhy uchel.

Newidiwyd y dull cyfrifo i gydymffurfio ag IAS37.

13 Trafodion sy'n gysylltiedig â phleidiau

Mae'r Comisiwn Etholiadol yn gorff sy'n annibynnol ar y Llywodraeth a phleidiau gwleidyddol, sy'n uniongyrchol atebol i Senedd y DU gyda rhwymedigaethau adrodd i Senedd yr Alban. Heblaw am gydnabyddiaeth fel y datgelir yn y cyfrifon, nid oes yr un o'r Comisiynwyr, Tîm Gweithredol na phleidiau eraill sy'n gysylltiedig â nhw wedi ymgymryd ag unrhyw drafodion perthnasol â'r Comisiwn yn ystod y flwyddyn.

14 Rhwymedigaethau Digwyddiadol

Mae'r Comisiwn yn amddiffyn nifer o achosion cyfreithiol sy'n deillio o'r broses o arfer ei swyddogaethau statudol, lle mae pleidiau neu ymgyrchwyr yn mynd ar drywydd apeliadau statudol, neu'n ceisio adolygiad barnwrol, yn erbyn penderfyniadau rheoleiddiol y Comisiwn. Nid oes yr un o'r achosion hyn yn cynnwys hawliadau am iawndal. Fodd bynnag, gall y Comisiwn fod yn agored i ddyfarnu costau pleidiau eraill yn ei erbyn os bydd dyfarniadau'n mynd yn erbyn y Comisiwn. Mae'r Comisiwn wedi adolygu hynt yr achosion hyn ac wedi dod i'r casgliad nad oes unrhyw rhwymedigaeth gyfredol debygol i drosglwyddo buddiannau economaidd yn bodoli. Ar ôl adolygu hynt yr achosion hyn,

mae'n rhy gynnar i lunio amcangyfrif dibynadwy o unrhyw gostau posibl a ddyfernir yn erbyn y Comisiwn.

15 Digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd

Yn unol â gofynion IAS 10, caiff digwyddiadau ar ôl y cyfnod adrodd eu hystyried hyd at y dyddiad y caiff y cyfrifon eu hawdurdodi i'w cyhoeddi. Dehonglir hyn fel dyddiad Tystysgrif y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol.

Ym marn y Swyddog Cyfrifyddu, nid oes unrhyw ddigwyddiadau ers 31 Mawrth 2019 a fyddai'n effeithio ar y datganiadau ariannol.

Y COMISIWN ETHOLIADOL

CYFARWYDDYD CYFRIFON A RODDWDYD GAN Y TRYSORLYS YN UNOL Â PHARAGRAFF 17(2) ATODLEN 1 I DDEDDF PLEIDIAU GWLEIDYDDOL, ETHOLIADAU A REFFERENDA 2000.

1. Bydd y Comisiwn Etholiadol yn paratoi cyfrifon ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben 31 Mawrth 2011 a blynyddoedd ariannol dilynol yn unol ag egwyddorion cyfrifyddu a gofynion datgelu'r argraffiad o Lawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth ('y FReM') a gyhoeddwyd gan Drysorlys EM sydd mewn grym ar gyfer y flwyddyn ariannol y mae'r cyfrifon yn cael eu paratoi.

2. Rhaid paratoi'r cyfrifon fel eu bod:

(a) yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Comisiwn Etholiadol ar 31 Mawrth 2011 ac ar ddiwedd blynyddoedd ariannol dilynol, ac o'i alldro adnoddau net, newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr a llifau arian parod ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben bryd hynny;

(b) yn datgelu unrhyw wariant neu incwm perthnasol nad yw wedi'i gymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd neu drafodion perthnasol nad ydynt wedi cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

3. Bydd yn angenrheidiol cydymffurfio â gofynion y FReM, heblaw mewn amgylchiadau eithriadol, er mwyn i'r cyfrifon roi darlun gwir a theg. Mewn amgylchiadau eithriadol, os yw cydymffurfio â gofynion y FReM yn anghyson â'r gofyniad i roi darlun gwir a theg, dim ond i'r graddau sy'n angenrheidiol i roi darlun gwir a theg y dylid gwyro oddi wrth ofynion y FReM. Mewn achosion o'r fath, dylid arfer barn ddeallus a diduedd i lunio dull arall priodol a ddylai fod yn gyson â nodweddion economaidd yr amgylchiadau dan sylw ac ysbryd y FReM. Dylid trafod unrhyw wyriad sylweddol oddi wrth y FReM yn y lle cyntaf â'r Trysorlys.

4. Mae'r cyfarwyddyd hwn yn disodli'r cyfarwyddyd dyddiedig 27 Chwefror 2006.

Chris Wobschall

Pennaeth, Polisi Sicrwydd ac Adroddiadau Ariannol, Trysorlys EM

15 Ebrill 2011

Cysylltu â ni

Rydym yn gorff annibynnol a sefydlwyd gan Senedd y DU. Rydym yn rheoleiddio cyllid pleidiau ac etholiadau ac yn gosod safonau ar gyfer etholiadau a gynhelir yn effeithiol. Rydym yn gweithio i gefnogi democratiaeth iach, lle y seilir etholiadau a refferenda ar ein hegwyddorion sef ymddiriedaeth, cyfranogiad a dim dylanwad gormodol.

Ein swyddfeydd:

Lloegr

The Electoral Commission
3 Bunhill Row
Llundain EC1Y 8YZ
Ffôn: 020 7271 0500
gwybodaeth@comisiwnetholiadol.org.uk

Cymru

Y Comisiwn Etholiadol
Tŷ'r Cwmnïau
Ffordd y Goron
Caerdydd CF14 3UZ
Ffôn: 0333 103 1929
gwybodaeth@comisiwnetholiadol.org.uk

Yr Alban

The Electoral Commission
City Chambers
High Street
Edinburgh EH1 1YJ
Ffôn: 0333 103 1928
infoscotland@electoralcommission.org.uk

Gogledd Iwerddon

The Electoral Commission
Ground Floor, 4 Cromac Place
The Gasworks
Belfast BT7 2JB
Ffôn: 0333 103 1928
infonorthernireland@electoralcommission.org.uk

Atodiad 1

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Labour Leave (cyfranogwr a ganiatawyd yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant ar ymgyrch gywir; methu â chyflwyno adroddiad rhoddion wythnosol cywir cyn y bleidlais ar gyfer Refferendwm yr UE 2016	£8,000 a £1,000 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Blaid Geidwadol ac Unoliaethol (plaid gofrestredig)	Adroddiadau cyn y bleidlais wythnosol anghywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£6,250 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Blaid Geidwadol ac Unoliaethol (plaid gofrestredig)	Adroddiad rhoddion chwarterol anghywir; adroddiad trafodion chwarterol anghywir	£4,800 a £250 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Democratiaid Rhyddfrydol (plaid gofrestredig)	Methu â chyflwyno adroddiadau rhoddion chwarterol cywir	£4,000, £500 a £250 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd

⁹ Rhaid i bob dirwy gael ei thalu o fewn 28 diwrnod i'w chyhoeddi, a bydd yn codi ar ôl hynny. Rydym yn ystyried bod dirwy heb ei thalu ar ôl 84 diwrnod a dau gynnydd, a bryd hynny efallai y byddwn yn ceisio adennill y ddirwy drwy'r llysoedd.

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Momentum (cymdeithas aelodau ac ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Methu â chyflwyno adroddiadau rhoddion ar amser fel cymdeithas aelodau a methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir fel ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig	£12,150; £2,700; £900; £450; £250; £250 (cosbau ariannol amrywiadwy) **Heb ei thalu
Friends Party (plaid gofrestredig)	Methu â chyflwyno adroddiadau rhoddion chwarterol ar amser	4 x £600 (cosbau ariannol amrywiadwy) *Heb ei thalu
Scotland's Independence Referendum Party (plaid gofrestredig)	Methu â chyflwyno cyfrifon ar gyfer 2017	£1,000 (cosb ariannol amrywiadwy) *Heb ei thalu
Women's Equality Party (plaid gofrestredig)	Adroddiadau cyn y bleidlais wythnosol anghywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017; adroddiad rhoddion chwarterol anghywir	£600 a £250 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd
Trade Unionists Against the European Union (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Talu hawliad treuliau ymgyrchu ar ôl mwy na 60 diwrnod	£250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Matriarchal Party United Kingdom Great Britain (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiad cyfrifon 2017 yn hwyr	£200 (cosb ariannol benodedig) Atebolwyd wedi'i ryddhau

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Y Blaid Lafur (plaid gofrestredig)	Methu â chyflwyno adroddiadau rhoddion chwarterol cywir; methu â chyflwyno adroddiadau cyn y bleidlais wythnosol cywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£12,000 a £500 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd
Movement for Consensus	Cyflwyno adroddiadau rhoddion a benthyciadau chwarterol yn hwyr; adroddiadau cyn y bleidlais wythnosol; a chyfrifon blynyddol ar gyfer 2017	£2,080 (cosb ariannol amrywiadwy) *Heb ei thalu
Mr Robert Griffin	Talu am wariant ar ymgyrch ar ran y Democratiaid Rhyddfrydol pan nad oedd yn berson awdurdodedig	£200 (cosb ariannol benodedig) Atebolrwydd wedi'i ryddhau
Y Blaid Geidwadol ac Unoliaethol (Uned gyfrifyddu High Peak)	Methu â dychwelyd rhodd nas caniateir o fewn 30 diwrnod i'w chael	£200 (cosb ariannol benodedig) a fforffedu gwerth llawn y rhodd (£1,000) Talwyd
National Health Action Party (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiad cyfrifon 2017 yn hwyr	£500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Democratiaid Rhyddfrydol (plaid gofrestredig)	Adroddiad rhoddion chwarterol anghywir	£200 (cosb ariannol benodedig) Talwyd

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Y Blaid Geidwadol ac Unoliaethol (plaid gofrestredig)	Cyflwyno adroddiad rhoddion chwarterol yn hwyr	£6,000 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Democratiaid Rhyddfrydol (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Senedd yr Alban 2016	£500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Kendal and Westmoreland Liberal Club (cymdeithas anghorfforedig)	Methu â rhoi gwybod am roddion gwerth dros £25,000 i blaid wleidyddol, a rhoi gwybod am roddion a gafwyd erbyn y dyddiad dyledus	£400 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Spennymoor Independents	Cyflwyno datganiad cyfrifon 2017 yn hwyr	£200 (cosb ariannol benodedig) Atebolrwydd wedi'i ryddhau
Scottish Democrats (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiad cyfrifon 2017 yn hwyr	£200 (cosb ariannol benodedig) Atebolrwydd wedi'i ryddhau
Hextable Independent (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiad cyfrifon 2017 yn hwyr	£200 (cosb ariannol benodedig) Talwyd

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
People's Assembly Against Austerity (ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Methu â chynnwys argraffnod ar ddeunydd etholiadol a methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£900 (cosb ariannol amrywiadwy) Cytunwyd y byddai'r gosb yn cael ei thalu mewn rhandaliadau
Co-operative Party (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£750 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Ms Delyth Lloyd-Williams	Methu â chynnwys argraffnod ar ddeunydd etholiadol	£500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Blaid Werdd (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£500 a £250 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd
Compass (ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Talu hawliadau treuliau ymgyrchu ar ôl mwy na 60 diwrnod	£500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Social Democratic and Labour Party (plaid gofrestredig yng Ngogledd Iwerddon)	Adroddiadau rhoddion chwarterol anghywir a rhoi gwybod yn hwyr am newid i swyddog cofrestredig	2 x £250 (cosbau ariannol amrywiadwy) Talwyd

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019⁹
Irvine Unionist Club (cymdeithas anghorfforedig)	Methu â rhoi gwybod am roddion gwerth dros £25,000 i blaid wleidyddol, a rhoi gwybod am roddion a gafwyd erbyn y dyddiad dyledus	£400 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Unite the Union (ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Ymddiriedolaeth Cyfeillion y Ddaear (ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Cwblhau ffurflen gwariant yn hwyr ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Traditional Unionist Voice (plaid gofrestredig yng Ngogledd Iwerddon)	Cwblhau ffurflen gwariant yn hwyr ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£1,000 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Plaid yr Unoliaethwyr Democrataidd (plaid gofrestredig yng Ngogledd Iwerddon)	Adroddiadau benthyciadau chwarterol anghywir	2 x 500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Christian Peoples Alliance (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017 na chyflwyno anfonebau gofynnol; Cyflwyno adroddiadau cyn y bleidlais ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017 yn hwyr, methu â chadw cofnodion cyfrifyddu priodol	1 x £1,200, 1 x £600, 1 x £480, 1 x £300 (cosb ariannol amrywiadwy). Cyfanswm: £2,580 Apêl yn mynd rhagddi

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Compass (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£2,000 (cosb ariannol amrywiadwy) *Heb ei thalu
Global Britain (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Adroddiadau rhoddion cyn y bleidlais ac ar ôl y bleidlais anghywir	1 x £1,000, 2 x £250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Best For Britain (ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017; methu â dychwelyd rhodd nas caniateir	1 x £1,000, 1 x £250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Friends Party (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen sy'n cydymffurfio ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£1,000 (cosb ariannol amrywiadwy) *Heb ei thalu
Hackney Labour Group (cymdeithas anghorfforedig)	Methu â rhoi gwybod am roddion gwerth dros £25,000 i blaid wleidyddol, a rhoi gwybod am roddion a gafwyd erbyn y dyddiad dyledus	£600 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
National Health Action Party (plaid gofrestredig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017; Cyflwyno adroddiadau cyn y bleidlais ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017 yn hwyr, cyflwyno adroddiadau chwarterol yn hwyr	3 x £200 (cosb ariannol benodedig) Talwyd

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Labour Peers Group (cymdeithas anghorfforedig)	Methu â rhoi gwybod am roddion gwerth dros £25,000 i blaid wleidyddol, a rhoi gwybod am roddion a gafwyd erbyn y dyddiad dyledus	£400 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Undeb Cenedlaethol yr Athrawon (ymgyrchydd trydydd parti cydnabyddedig)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
New Society of Worth (plaid gofrestredig)	Cwblhau ffurflen gwariant yn hwyr ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017	£250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Vote Leave Limited (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer refferendwm yr UE, methu â chydymffurfio â hysbysiad statudol, mynd y tu hwnt i derfyn gwariant y refferendwm	£61,000 mewn cosbau (cosbau ariannol amrywiadwy – 3 x £20,000, a £1,000) Gwnaed apêl, ond cafodd ei thynnu'n ôl yn dilyn hynny Talwyd cosbau
Darren Grimes (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Mynd i wariant o fwy na £10,000 ar ran cyfranogwr nas caniateir (BeLeave)	£20,000 (cosb ariannol amrywiadwy) Apêl yn mynd rhagddi
Veterans for Britain (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Refferendwm yr UE	£250 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Plaid Cymru (plaid gofrestredig)	Cyflwyno adroddiadau chwarterol yn hwyr	£500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Concordia (plaid gofrestredig)	Cwblhau ffurflen gwariant yn hwyr ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y DU, ffurflen gwariant anghywir, adroddiadau wythnosol hwyr	£300 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Best For Our Future Limited (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Refferendwm yr UE	£2,000 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Unison (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Refferendwm yr UE; talu anfoneb yn hwyr	£1,500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Y Blaid Ddemocrataidd (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiad o gyfrifon 2016 yn hwyr	£1000 (cosb ariannol amrywiadwy) Cytunwyd y byddai'r gosb yn cael ei thalu mewn rhandaliadau
Ipswich Labour Group (cymdeithas anghorfforedig)	Methu â rhoi gwybod am roddion gwerth dros £25,000 i blaid wleidyddol, a rhoi gwybod am roddion a gafwyd erbyn y dyddiad dyledus	£600 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Scotland's Independence Referendum Party (plaid gofrestredig)	Cyflwyno adroddiadau cyn y bleidlais yn hwyr a methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y DU; cyflwyno adroddiadau chwarterol yn hwyr	3 x £200 (cosb ariannol benodedig) Talwyd
English Independence (plaid gofrestredig)	Cyflwyno adroddiadau rhoddion a benthyciadau chwarterol yn hwyr	£600 (cosb ariannol amrywiadwy) *Heb ei thalu
GMB (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer Refferendwm yr UE	£500 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Sinn Fein (plaid gofrestredig)	Cyflwyno adroddiadau cyn y bleidlais ar gyfer Etholiad Cyffredinol Senedd y Deyrnas Unedig 2017 yn hwyr	2 x £200 (cosb ariannol benodedig) Talwyd
Protest Party (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiadau o gyfrifon 2015 a 2016 yn hwyr	£300 (cosb ariannol amrywiadwy) Talwyd
Yarm Independents (plaid gofrestredig)	Cyflwyno datganiadau o gyfrifon 2015 a 2016 yn hwyr	£200 (cosb ariannol benodedig) Atebolwydd wedi'i ryddhau

Enw'r endid a reoleiddir a'r math o endid	Trosedd neu dramgwydd posibl yr ymchwiliwyd iddi/iddo	Penderfyniad ar sancsiwn (a roddwyd ar endid a reoleiddir neu swyddog) a ph'un a gafodd ei dalu ar 31 Mawrth 2019 ⁹
Leave.EU (cyfranogwr a ganiateir yn Refferendwm yr UE)	Methu â chwblhau ffurflen gwariant gywir ar gyfer refferendwm yr UE, adroddiad benthyciadau cyn y bleidlais anghywir, mynd y tu hwnt i derfyn gwariant y refferendwm	£70,000 mewn cosbau (cosbau ariannol amrywiadwy – 3 x £20,000, a £10,000) Cadarnhawyd pob trosedd ar apêl, cadarnhawyd tair cosb, gostyngwyd un gosb o £20,000 i £16,000.

Y Comisiwn Etholiadol yw'r corff annibynnol sy'n goruchwyllo etholiadau ac yn rheoleiddio cyllid gwleidyddol yn y DU. Rydym yn gweithio i hyrwyddo hyder y cyhoedd yn y broses ddemocrataidd a sicrhau ei huniondeb.

CCS0719597578

Y Comisiwn Etholiadol 2019